

ZrNjE

iz Cerkevňjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ŠTEVILKA 60, 17. OKTOBER 2019

Obnovljena regionalna cesta od POC v Brengovi do meje z Občino Sv. Jurij ob Ščavnici s pločniki in trškim jedrom v novi podobi je letošnji najboljše naložbeni sadež v Občini Cerkevňjak.

IZ VSEBINE

Sodimo v pokrajino s sedežem v Mariboru; končuje so obnova regionalke	2-4
Letos dva rebalansa proračuna	5
Naložbe v Občini Cerkevňjak v letu 2019	6-8
Bogato dogajanje ob 21. občinskem prazniku	9-13
Cerkevňjak v projektih širšega prostora	14-16
Dogajanja, iz društev in organizacij	17-31
Iz šole, med ljudmi, zdravje, v besedi in sliki, za smeh	32-39
13. trgategv Johanezove trte	40

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE CERKVENJAK MARJANOM ŽMAVCEM

CERKVENJAK SODI V BODOČO ZAHODNOŠTAJERSKO POKRAJINO S SEDEŽEM V MARIBORU

Po vročem poletju smo dočakali tudi jesen, ki glede na vremenske pogoje sicer ni posebej vroča, zato pa je vroča po razpravah na politični sceni. Mnenja se krešejo predvsem o predlogu državnega proračuna za naslednji dve leti, o ukinitvi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, o spremembah zakona o trgu dela, o spremembah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter še zlasti o regionalizaciji oziroma ustanovitvi pokrajin v Sloveniji. Kaj ustanovitev pokrajin pomeni za Občino Cerkevjak? O tem smo se pogovarjali z njenim županom Marjanom Žmavcem, ki smo ga povprašali tudi, kako poteka ena največjih investicij v cestno infrastrukturo v Občini Cerkevjak, kakšne investicije še načrtujejo do konca leta in s čim se občina najbolj intenzivno ukvarja ta čas.

V Sloveniji razprave in polemike o ustanavljanju pokrajin, o katerih govori tudi ustava, potekajo že skoraj tri desetletja. Pred nedavnim je posebna strokovna delovna skupina pripravila osnutek zakona o pokrajinah, jeseni pa namerava obelodaniti še osnutek zakona o ustanovitvi pokrajin. Po njem naj bi 1. januarja leta 2023 v Sloveniji začelo delovati 11 novih pokrajin. Občina Cerkevjak bi po tem predlogu spadala v Zahodnoštajersko pokrajino s sedežem v Mariboru, v kateri bi bile še občine Benedikt, Duplek, Hoče-Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Makole, Maribor, Miklavž na Dravskem polju, Oplotnica, Pesnica, Poljčane, Rače-Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Starše, Sveta Ana, Sveta trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Šentilj, Vitanje in Zreče. Kako gledate na to in kaj bi ustanovitev pokrajin pomenila za Občino Cerkevjak?

Župan Marjan Žmavc

Zgodba o ustanavljanju pokrajin v Sloveniji ima zares že dolgo brado. O ustanovitvi pokrajin govori tudi slovenska ustava, vendar doslej do realizacije tega ustavnega določila še ni prišlo. Upam, da smo sedaj na dobri poti, da pokrajine končno le dobimo, čeprav je tudi v zvezi s sedanjim osnutkom zakona in teritorialno razdelitvijo Slovenije na pokrajine še vedno veliko dilem in odprtih vprašanj. Vprašanje je tudi, koliko pokrajin naj bo v Sloveniji, ali enajst ali manj oziroma več. O tem še vedno potekajo živahne razprave na različnih forumih. O regionalnem razvoju Slovenije ter o tem, kdaj pokrajine, če sploh in kakšne, smo govorili tudi na okrogli mizi na 3. kongresu slovenskih občin, ki je v organizaciji Skupnosti občin Slovenije (SOS), Združenja občin Slovenije (ZOS) in Združenja mestnih občin Slovenije (ZMOS) potekal 1. in 2. oktobra v Rimskih Toplicah.

Sam menim, da v Sloveniji pokrajine potrebujemo že zaradi decentralizacije odločanja in državne uprave oziroma

birokracije v najširšem pomenu besede. Če in ko bomo v Sloveniji imeli pokrajine, bo lahko država nanje prenesla del svojih pristojnosti. Tako bo marsikatera pristojnost iz državne ravni prešla na pokrajinsko raven in bo zato bližje občankam in občanom. Verjetno bodo tudi nekatere naloge, ki jih sedaj opravljamo v občinah, prešle na pokrajinsko raven. Predvsem pričakujem, da se bomo po ustanovitvi pokrajin lažje dogovorili za določene skupne projekte na ravni pokrajin in da bomo za njih lažje pridobili oziroma počrpali sredstva iz strukturnih skladov Evropske unije. Za to, da bodo pokrajine ustrezno teritorialno zaokrožene in vsaj približno primerljive med seboj, kar bo zagotavljalo tudi njihov enakopravni položaj v državi, pa bodo potrebni kompromisi, ki bodo zadovoljili veliko večino prebivalcev na njihovih območjih. Do takšnih kompromisov vedno ne bo lahko priti, vendar brez njih na poti razvoja nikoli ne gre. Na koncu bodo odločitev o ustanovitvi pokrajin ter o njihovih mejah sprejeli poslanci v državnem zboru. Škarje in platno je v tem primeru torej v njihovih rokah.

Kako gledate na umestitev Občine Cerkevjak v Zahodnoštajersko pokrajino s sedežem v Mariboru. To vas sprašujem tudi kot zgodovinarja. H katerim večjim središčem je Cerkevjak v preteklosti gravitiral?

Cerkevjak je v prejšnjih desetletjih in stoletjih gravitiral k različnim mestom od Ptuja in Gornje Radgone do Maribora, h kateremu je v preteklosti gravitiral največ časa. Še posebej tesno je bil Cerkevjak povezan z Lenartom in drugimi občinami v osrednjih Slovenskih goricah, zato je smiselno, da so vse omenjene občine tudi v bodoče v isti pokrajini. Tudi sedaj je Cerkevjak najtesneje povezan z Lenartom in Mariborom. V Mariboru so številni državni organi in institucije ter izobraževalni, kulturni in drugi zavodi in organizacije, ki imajo svoje pristojnosti oziroma delujejo tudi na območju Občine Cerkevjak. Gre za Okrožno sodišče, Okrožno državno tožilstvo, območno enoto Zavoda za zaposlovanje, Center za socialno delo, območno Geodetsko upravo, območno enoto Zavoda za gozdove, Pokrajinski muzej, Umetnostno galerijo, Slovensko narodno gledališče, univerzo, Univerzitetno knjižnico, Univerzitetni klinični center in še in še bi lahko naštevali. Tudi v Lenartu imamo veliko državnih organov in zavodov, ki so skupni za prebivalce vseh šestih občin v osrednjih Slovenskih goricah od upravne enote do knjižnice.

Tudi če gledamo, kako teče vsakodnevno življenje prebivalcev Občine Cerkevjak, vidimo, da so najbolj navezani na Lenart in Maribor. V teh dveh mestih dela največ tistih občank in občanov iz naše občine, ki se vozijo na delo v druge občine. Prav tako je največ mladih Cerkevjačanov in Cerkevjačankov, ki se po osnovni šoli izobražujejo naprej, vpisanih v srednje in poklicne šole v Mariboru. Enako velja za študente iz Cerkevnjaka, saj jih velika večina študira v Mariboru.

Cerkevjak ima z Lenartom in Mariborom tudi najboljše prometne povezave, saj nas z obema mestoma povezuje avtocesta.

Skratka, glede na vse povezave, ki so se stkale v gospodarskem, kulturnem in družbenem razvoju doslej, sodi Občina Cerkevjak v bodočo Zahodnoštajersko pokrajino s sedežem v Mariboru, v katero jo je strokovna delovna skupina tudi umestila.

Ali obstaja tudi nevarnost, da bi v bodočih pokrajinah prevladal centralizem in da bi se v svojem središču hitreje razvijale kot na periferiji? Nenazadnje imajo Cerkevjačanke in Cerkevjačani, še zlasti starejši, v zvezi s tem nekaj slabih izkušenj z razvojem v nekdanji veliki Občini Lenart, v kateri se je središče velike občine razvijalo precej hitreje kot okoliške krajevne skupnosti. Tudi trenutno se v dokaj močno centralizirani Sloveniji Ljubljana razvi-

ja precej hitreje kot večina drugih območij v Sloveniji. Se lahko ta vzorec ponovi v novih pokrajinah?

To je težko predvideti, seveda pa takšna nevarnost vedno obstaja. Pri ustanavljanju pokrajin je ta nevarnost nekoliko manjša, saj bodo občine s svojimi predstavniki močno vključene v vse razprave o njihovem oblikovanju in kasneje tudi v njihovo ustanavljanje. Dejansko bodo občine v procesu nastajanja pokrajin imele možnost soodločanja, zato verjamem, da pokrajine ne bodo postale nekakšne institucije nad občinami, temveč vez med občinami in državo. V pristojnosti pokrajin bodo dejansko tiste skupne nujne naloge občin in projekti, ki jih že sedaj občine med seboj s težavo usklajujejo in uresničujejo.

Če prav razumem, v občinah pokrajine že danes potrebujete in jih pogrešate.

Tako je. Ker pokrajin, ki bi jih po ustavi že morali imeti, še vedno nimamo, se morajo občine med seboj za nujne skupne naloge in projekte dogovarjati na svetih regij ter preko razvojnih agencij in LAS-ov. V našem primeru je to na Svetu podravske regije ter preko Razvojne agencije Slovenske gorice in LAS Ovtar. To pa ni vedno najlažje, saj je v nekatere projekte vključenih veliko občin in že samo njihovo število otežuje medsebojno dogovarjanje in usklajevanje, četudi pri vseh obstaja dobra volja za to. Na koncu odločitve o uresničitvi posameznih projektov sprejmejo ali na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ali na kakšnem drugem pristojnem ministrstvu, pač glede na to, na razpis katerega občina prijavi svoj projekt. Sedaj oblikovanje in izvedba vsakega projekta terja veliko usklajevanj in posledično tudi veliko časa. Verjamem, da bo po ustanovitvi pokrajin oblikovanje in izvajanje skupnih nalog in projektov za vse lažje in bolj učinkovito. Dejansko je tudi celotna Evropske unija zamišljena in organizirana kot Evropa regij, zato je to, da Slovenija še nima pokrajin, za nas v Evropski uniji moteče, še posebej pri koriščenju sredstev iz skupne blagajne Evropske unije.

Kateri so ta čas večji skupni projekti več občin, pri katerih Občina Cerkevjak sodeluje in ki so sofinancirani s sredstvi Evropske unije?

Eden od takšnih projektov je »Projekt kolesarske povezave na območju Območnega razvojnega partnerstva – ORP Slovenske gorice in širše«. V okviru tega projekta je načrtovana gradnja kolesarskih povezav za zagotavljanje trajnostne mobilnosti na območjih občin Cerkevjak, Benedikt, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Šentilj, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij ob Ščavnici, Trnovska vas, Gornja Radgona, Apače, Radenci in Juršinci. Izvedba projekta bo v delu, ki se nanaša na Območno razvojno partnerstvo (ORP) Slovenske gorice, sofinancirana iz evropskih kohezijskih sredstev do leta 2022 v okviru Drugega dogovora za razvoj regij, prednostne naloge Spodbujanje mobilnosti (4.4). Projekt je v fazi projektiranja. Ko bo projekt izveden, se bo lahko vsakdo iz Cerkevjaka po kolesarski stezi peljal v vse sosednje občine in naprej do večjih mest, prav tako pa se bodo lahko s kolesi pripeljali v Cerkevjak obiskovalci iz sosednjih občin, iz mest in iz tujine. Na območju Občine Cerkevjak bodo kolesarske poti v glavnem zarisane s talno signalizacijo na cestišča po tako imenovanem sistemu »sharrow«. Po tem sistemu je s posebno cestno signalizacijo kolesarjem dovoljeno uporabljati celoten označen vozni pas za vožnjo, vozniki avtomobilov in drugih motornih vozil pa se morajo na cesti obnašati enakovredno do kolesarjev. Ponekod bo treba zaradi tega cestišče razširiti, na nekaterih odsekih pa bodo zgrajene za kolesarje posebne steze. Kakorkoli že, uporaba koles za vožnjo po Slovenskih goricah bo veliko lažja in bolj varna, zato bodo po vsej verjetnosti ljudje kolesa več uporabljali, tudi za vožnjo na delo in z dela.

Med večje in nujne skupne projekte, ki so jih izvedle občine, sodi tudi projekt celovite oskrbe severovzhodne Slovenije s pitno vodo, v katerem je sodelovalo 12 občin iz Slovenskih

goric, ki so na ta način svojim prebivalcem zagotovile nemoteno oskrbo s kakovostno pitno vodo. S projektom, za katerega smo občine iz blagajne Evropske unije pridobili več kot 71 odstotkov potrebnih sredstev, smo priključek na vodovodno omrežje omogočili pet tisoč novim porabnikom in kakovostno pitno vodo zagotovili 37 tisoč prebivalcem.

Občine skupaj izvajajo tudi projekt RUNE s ciljem zagotavljanja ultra hitre širokopasovne optične infrastrukture na podeželju, s čimer bodo občine hitreje dosegle cilje digitalne agende za Evropo 2020. Takšnih in podobnih projektov je bilo in je še veliko.

Občine se preko razvojne agencije oziroma agencij in LAS-ov oziroma LAS-ov povezujejo tudi za načrtovanje in izvajanje skupnih projektov na področju turizma, saj je turizem izrazito takšna dejavnost, ki je ni mogoče načrtovati in izvajati samo na območju ene občine.

Razvoj turizma pa ni edina dejavnost, ki jo je nujno načrtovati na širši medobčinski oziroma pokrajinski ravni. Tudi razvoj izobraževanja, kulture, zdravstva, socialnega skrbstva in drugih družbenih dejavnosti terja načrtovanje na medobčinski oziroma pokrajinski ravni. Enako velja za razvoj univerze in prenos znanja iz teorije v gospodarsko prakso. Včasih so podjetja sama skrbela za svoj razvoj, za kar so imela svoje razvojne oddelke. Danes pa se morajo podjetja, če želijo iti v korak s časom, zaradi naglega napredka znanosti in tehnologije povezovati s centri znanja v visokem šolstvu in na univerzi. Samo z novim znanjem in sodobno tehnologijo lahko namreč povečujejo dodano vrednost. Skratka, razvojnih nalog in projektov, ki jih je nujno skupno načrtovati in izvajati na medobčinski oziroma pokrajinski ravni, je kar precej, zato je ustanovitev pokrajin zares nujna.

Država bo naslednje leto občinam s povečanjem povprečnin nekoliko povečala sredstva. Povprečnina naj bi leta 2020 znašala 589,11 evra, leta 2021 pa 588,30 evra. Kaj to pomeni za Občino Cerkevjak?

Vlada zares namerava nekoliko dvigniti povprečnino, vendar je na občine prenesla tudi nekatere naloge. Gledano v celoti povprečnina še vedno ne zadošča za pokritje vseh nalog, ki jih imajo občine po zakonodaji, zato jim bo še vedno primanjkovalo sredstev za nujne investicije. To kažejo izračuni, ki so jih naredili na Skupnosti občin Slovenije in na Združenju občin Slovenije. Pojavlja se celo novi model izračunavanja povprečnine, po katerem naj bi bile na boljšem mestne občine, čeprav imajo podeželske občine zaradi razpršene poselitve večje stroške z izgradnjo in vzdrževanjem cestne in komunalne infrastrukture. V mestnih občinah imajo s tem manj stroškov, saj poselitev tam ni tako razpršena. Poleg tega določene občine prejemajo različne koncesije (denimo od igralništva, kanalščin in podobno), kar pri izračunavanju povprečnine tudi ne upoštevajo.

Podeželske občine so že doslej s povprečnino gospodarile zelo preudarno in skrbno, saj sicer ne bi mogle z njo uresničiti vseh nalog, ki jih občinam nalaga zakonodaja. Tudi v Občini Cerkevjak smo s povprečnino gospodarili zelo skrbno ter z njo veliko storili. Še bolj kot mi, ki se s tem, kar je občina od svoje ustanovitve do danes uspela narediti, srečujemo vsak dan, dosežke v našem razvoju opazijo ljudje, ki k nam prihajajo od drugod. Vsi so presenečeni, ko vidijo, kako je Cerkevjak v zadnjih dveh desetletjih napredoval.

Od obiskovalcev, ki prihajajo v Cerkevjak ali potujejo skozi občino je mogoče slišati tudi veliko pohval v zvezi z modernizacijo regionalne ceste skozi Cerkevjak od poslovno-obrtne cone v Brengovi do meje z občino Sveti Jurij ob Ščavnici, ob kateri bosta tudi pločnik in javna razsvetljava. Všeč jim je tudi prenovljeni trg v središču kraja, ki daje Cerkevjaku novi, bolj trški videz. Čeprav investicija še ni končana, je že temeljito spremenila podobo kraja in središča Občine Cerkevjak. Je kaj novega v zvezi s to investicijo?

Modernizacija regionalne ceste R2-439 v dolžini 2,3 kilometra z izgradnjo pločnika in javne razsvetljave skozi Cer-

kvenjak je mimo avtoceste največja investicija v cestno infrastrukturo v Občini Cerkevjak od njene ustanovitve, končana pa bo predvidoma do 25. oktobra. Dela na gradbišču potekajo po načrtu, do zamika pri dokončanju del pa je prišlo, ker je morala občina skupaj z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo ponoviti razpis za izbiro izvajalca del. Razpisi velikokrat predstavljajo težavo pri izvedbi investicije, zato v Občini Cerkevjak podpiramo prizadevanja za spremembe v zakonodaji, ki naj bi postopke javnega naročanja poenostavile, vendar še vedno v okviru meja, ki ščitijo naročnika.

Dela na gradbišču potekajo nemoteno. Kljub kakovostnemu projektu pa prihaja na terenu velikokrat do usklajevanj med projektantom, izvajalci in lastniki zemljišč ob cesti, saj obstaja v prostoru ob tako veliki investiciji vedno veliko različnih interesov in pričakovanj.

Kar se tiče cene investicije, je še vedno nespremenjena. Skupna vrednost investicije je 2,2 milijona evrov, od tega na občino odpade blizu 400 tisoč evrov. Občina bo zagotovila sredstva za izgradnjo pločnika in javne razsvetljave, položitev kableske kanalizacije za optično omrežje, za obnovo vodovoda in za ureditev osrednjega trga v središču Cerkevjaka, ki jo je bilo z vseh vidikov racionalno združiti z investicijo v modernizacijo ceste. Če bi trg, ki je bil potreben prenove, prenavljali kdaj kasneje, bi to bilo veliko dražje, pa še središče kraja bi dvakrat razkopali.

Zaradi ureditve trga bo Cerkevjak izgubil nekaj parkirnih mest pred zgradbo občine, ki pa jih bo občina takoj nadomestila z drugimi, ki jih že urejajo za občinsko zgradbo, nekaj parkirišč pa bo na novo urejenih tudi na lokaciji nekdanje avtobusne postaje nasproti trgovine Mercator.

Cerkevjak po obnovi osrednjega trga

Ali to pomeni, da v središču Cerkevjaka po modernizaciji regionalne ceste in ureditvi trga v središču kraja ne bo manj parkirnih mest kot pred začetkom investicije?

Da. Število parkirnih mest v središču Cerkevjaka se ne bo bistveno zmanjšalo. Na novo urejenem in asfaltiranem parkirišču za zgradbo občine, kjer bodo parkirišča zarisana, bo 15 do 17 parkirišč. Pred šolo jih bo pet, štiri parkirišča pa bodo ostala na sedanji lokaciji ob trgu. Štiri parkirišča bodo tudi na lokaciji dosedanje avtobusne postaje nasproti trgovine Mercator. Na njih bodo lahko parkirali tisti, ki bodo šli v trgovino po nakup. Doslej pred Mercatorjevo trgovino ni bilo nobenega parkirišča. Za trgovino pa bodo ostala tri do štiri parkirišča.

Občina bo uredila tudi v bodoče novo parkirišče nasproti Kmetijske zadruge in cerkve Svetega Antona v Cerkevjaku na zemljišču Ivana Petroviča. Tam bo od 15 do 20 parkirnih mest. Investicija je že v fazi dogovorov za odkup zemljišča, vendar mora občina sredstva za nakup zagotoviti še v proračunu za prihodnje leto.

Od 35 do 40 parkirnih mest namerava urediti tudi investitor

v nov objekt na nekdanji Zimičevi domačiji, v katerem bosta trgovina Mercatorja in lekarna ter lokali za storitveno dejavnost. Zasebni investitor namerava začeti z gradnjo predvidoma še to jesen.

Pred cerkvijo v Cerkevjaku je že danes urejenih preko 20 parkirišč, pri pokopališču pa 35. Ob večjih prireditvah so v Cerkevjaku na voljo tudi parkirišča pred športno-rekreacijskim centrom, kjer jih je okoli 150. Svoja parkirišča ima tudi Gostišče pri Antonu, pa tudi muzej v nekdanji Tušakovi domačiji.

Ali občina letos načrtuje še kakšno večjo investicijo?

Občina Cerkevjak namerava letos zgraditi tudi vodovod v Brengovi, ki bo dolg več kot kilometer, skupaj s priključki pa skoraj kilometer in pol. Vodovod bomo zgradili do domačij, ki doslej še niso bile priključene na javni vodovod, temveč so imele lastnega, ki pa ne zadostuje več sodobnim potrebam in dejavnostim na kmetijah, ki se s časom razvijajo. Vrednost investicije znaša okoli 70 tisoč evrov.

Občina bo komunalno uredila tudi novo sosesko v Cogetin-kih, v kateri bo zraslo 14 stanovanjskih hiš. Investitor in izvajalec Sašo Lorenčič, Gradbeništvo s.p. je na svojem zemljišču že začel graditi štiri objekte.

V športno rekreacijskem centru v Cerkevjaku je občina letos že povečala garderobe za igralce, ki bodo sedaj ustrezale standardom za mednarodne tekme. Letos so v tem centru že izvedli mednarodni turnir v nogometu za dekleta stara od 16 do 17 let. Pomerile so se reprezentance deklet iz Švedske, Severne Irske, Walesa in Slovenije.

Veliko sredstev občina namenja tudi za vzdrževanje občinskih cest in javnih poti, ki jih je na območju Občine Cerkevjak okoli 80 kilometrov. Na letni ravni iz proračuna za to namenimo preko 100 tisoč evrov.

Občinski svet je pred kratkim sprejel rebalans občinskega proračuna. Kaj je bil pglavni vzrok?

Letos smo prvi rebalans proračuna izvedli že junija, zlasti zaradi ureditve trga v središču Cerkevjaka. Na 7. seji občinskega sveta konec septembra pa smo sprejeli že drugi rebalans proračuna zaradi asfaltiranja parkirišča za zgradbo občine in pred šolo ter za sanacijo meteornih voda pri šoli in zagotovitev sredstev za projektno dokumentacijo, ki je potrebna za prijavo na državni razpis za energetska sanacija Osnovne šole Cerkevjak. V obeh rebalansih je šlo za prerazporeditve sredstev znotraj občinskega proračuna in večjih sprememb pri prihodkih in izdatkih ni.

Še vprašanje o tem, kakšna je bila letos letina v kmetijstvu, ki vpliva na socialne razmere v občini, saj se s kmetijstvom kot glavno ali dopolnilno dejavnostjo ukvarja veliko občank in občanov?

Letošnje leto je bilo še kar ugodno za poljščine, še zlasti za pšenico in koruzo. Tudi v vinogradih je bil pridelek dober, medtem ko je bilo sadja manj kot običajno. Zaradi vremenskih razmer je bil nekoliko slabši tudi pridelek vrtnin. Sicer pa so kmetje iz naše občine izkoristili oziroma počrpali vsa sredstva, ki jih je občina v svojem proračunu namenila za subvencije na področju kmetijstva. Ob tem naj mimogrede omenim, da so občanke in občani počrpali tudi vsa sredstva, ki so bila v proračunu na voljo za izgradnjo malih čistilnih naprav.

Še kakšna misel za konec?

Rok za dokončanje investicije v modernizacijo regionalne ceste, izgradnjo pločnika in javne razsvetljave ter ureditev trga v središču Cerkevjaka je 25. oktober. V sredini novembra pa bomo pripravili slovesno otvoritev vseh omenjenih pridobitev, ki bodo krepko spremenile podobo kraja, povečale prometno varnost in izboljšale kakovost bivanja v Cerkevjaku. Občanke in občane vabim, da se slovesne otvoritve novih pridobitev udeležite.

Tomaž Kšela

IZ DELA OBČINSKIH ORGANOV

6. in 7. redna seja Občinskega sveta Občine Cerkevjak

REBALANS PRORAČUNA SPREJET SOGLASNO

6. redna seja Občinskega sveta Občine Cerkevjak, ki se je odvijala v torek, 18. junija, je imela na dnevnem redu le štiri točke. Osrednja točka dnevnega reda je bil Odlok o rebalansu proračuna Občine Cerkevjak za leto 2019. Tega je predhodno obravnavala tudi komisija za proračun. Oboji so odlok o rebalansu podprli. S strani občinskega sveta je bil sprejet soglasno. So pa tako komisija za proračun kot občinski svetniki želeli dobiti natančne in podrobne informacije o njegovi potrebi. In jih tudi dobili.

Proračun Občine Cerkevjak je tako zdaj težek na prihodkovni strani 1.946.912 evrov, na odhodkovni pa 2.134.004 evre. Za kritje presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja, se občina za proračun leta 2019 lahko zadolži v skupni višini 202.403 evre, od tega pri državnem proračunu v višini 72.403 evre in za 130.000 evrov pri ostalih kreditodajalcih za sofinanciranje investicij.

Rebalans proračuna je akt, s katerim se spreminja proračun med letom, ki je v izvrševanju. Potrebno ga je predlagati, kadar načrtovana sredstva v sprejetem proračunu iz kakršnihkoli razlogov ne zadoščajo za prevzemanje potrebnih obveznosti ali nastane potreba po prevzemanju novih obveznosti, za katere v proračunu niso načrtovana sredstva.

Razlog za predlaganje rebalansa je bila torej uskladitev višine investicij, ki so sofinancirane iz proračuna državno skladno s 23. čl. ZFO-1 in 54. čl. ZIPRS 1819. Rebalans je bilo treba predlagati tudi zaradi nekaterih drugih bistvenih sprememb, predvsem kar zadeva investicije v zvezi z izgradnjo in obnovo vodovoda, saj so bile pri pripravi proračuna upoštevane ocenjene vrednosti, v tem času pa so bile pridobljene ponudbe in ugotovljen potreben dejanski obseg del oziroma posegi v obstoječo infrastrukturo. Tako se iz teh razlogov ne bodo izvajale v letošnjem letu nekatere prvotno že načrtovane investicije.

Z rebalansom se prihodki znižujejo za 40.084,52 evra, kar je predvsem iz naslova sofinanciranja pri projektu »VITALIN«, ki se ne bo izvajal v letošnjem letu, odhodki pa se znižujejo za 98.149,52 evra, kar je prav tako posledica prestavitve projekta »VITALIN« v prihodnje leto. Znižuje se tudi obseg dolgoročnega zadolževanja in sicer za 60.000 evrov zaradi prestavitve investicije izgradnje ceste Cerkevjak- Kadrenci-Andrenci.

Z sprejemom Odloka o rebalansu proračuna Občine Cerkevjak za leto 2019 prihaja do sprememb še na nekaj proračunskih postavkah, občutno na gradnji in vzdrževanju vodovoda. Novogradnja vodovoda v Brengovi, rekonstrukcija vodovoda v centru Cerkevjaka ob rekonstrukciji regionalne ceste, načrti in projektna dokumentacija za vodovod Župetinci-Smolinci in v Ivanjskem Vrhu, ki pa je skupni projekt z Občino Gornja Radgona. Na seji je bila s strani svetnikov daljša razprava tudi o problematiki pomankanja parkirnih prostorov v Cerkevjaku.

ŽE DRUGI LETOŠNJI REBALANS PRORAČUNA

Tako kot na šesti redni seji Občinskega sveta Občine Cerkevjak, je tudi na sedmi, ki je bila v sredo, 25. septembra, bil osrednja točka dnevnega reda Odlok o rebalansu proračuna Občine Cerkevjak za leto 2019. Že drugi letošnji rebalans občinskega proračuna na prihodkovni in odhodkovni strani ne prinaša ve-

čjih sprememb. Razlog za rebalans je bila potreba za zagotovitev sredstev ureditve parkirišča za občinsko zgradbo oziroma kulturnim domom v centru Cerkevjaka, v vrednosti 40.000 evrov in zagotovitev sredstev za plačilo projektne dokumentacije za energetske sanacije objekta Osnovne šole Cerkevjak v višini 19.666 evrov. Za novo investicijo so sredstva zagotovili iz nekaterih drugih postavk, ki v tem letu ne bodo realizirane in bodo tako prenesene v leto 2020. Nekaj pa gre tudi na račun porabnikov proračunske pogače, s katerimi so našli skupen dogovor in bodo ta sredstva prav tako prejeli v naslednjem letu.

Na seji so govorili tudi Odloku o ustanovitvi Skupne občinske uprave Maribor. Obrazložitev je na seji podal dr. Ivan Kobal, inšpektor – svetnik, vodja medobčinskega redarstva in inšpektorata Maribor. Ker svetniki in svetnice niso imeli nekaterih pomislekov in zadržkov na ta odlok, so prvo in drugo obravnavo odloka združili. Vključitev v skupno občinsko upravo pa naj bi prinesla strokovnejše opravljene naloge.

Govorili so tudi Sklepu o spremembi Sklepa o soglasju k spremembi cene storitve obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja za oskrbo s pitno vodo v upravljanju Komunalnega podjetja Ptuj d.d. v Občini Cerkevjak.

Sprejeli so tudi sklep o imenovanju nadomestne članice Nadzornega odbora Občine Cerkevjak. S smrtjo je namreč prenehalo sodelovanje v nadzornem odboru članu Ivanu Koržiji. Za nadomestno članico so imenovali Valerijo Rodošek.

Vsi potrebni odloki in sklepi kot tudi potrditev sklepov 6. redne seje občinskega sveta, potrditev sklepov 2. dopisne seje občinskega sveta so bili sprejeti soglasno.

Pestra je bila tudi zadnja točka dnevnega reda Pobude in vprašanja svetnikov. Imeli so kar nekaj vprašanj in predlogov. Upravičene, a vsega se ne da na enkrat rešiti. Občinski proračun je za vse, kar bi kazalo in bilo treba postoriti, daleč premajhen. V vidu pa je treba imeti, da Občina Cerkevjak sestoji iz petnajstih zaselkov in se razprostira na 24,5 kvadratnih kilometrih površine. Slišali smo, da obstajajo na območju občine gospodarstva, ki nimajo javnega vodovoda oziroma dostopa do zdrave pitne vode. Številnim predstavljenim problemom navkljub pa posamezni svetniki priznavajo, da bi pri določenih težavah z »dobro voljo« včasih kaj lahko naredili tudi občani sami. No, nekateri tako tudi naredijo.

Svetniki so pozorno prisluhli obrazložitvi predloženega 2. rebalansa proračuna Občine Cerkevjak, o katerem je poprej razpravljala tudi komisija za proračun.

Franc Bratkovič

SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

Dne 26. 8. 2019 je potekala 2. redna seja Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Cerkevjak.

Glavna točka dnevnega reda je bila zagotovitev prometne varnosti otrok ob pričetku šolskega leta 2019/2020. Odločili smo, da udeležence v prometu in občane občine Cerkevjak z obvestilom, ki je bilo poslano vsem gospodinjstvom, spomnimo na vrnitev najbolj ranljivih udeležencev v cestnem prometu.

Z vodstvom Prostovoljnega gasilskega društva Cerkevjak, Policijsko postajo Lenart in medobčinskimi redarstvom smo se dogovorili, da bodo v prvih dneh pričetka pouka poostreno nadzorovali in izvajali varovanje otrok na poti v šolo.

Rekonstrukcijska dela na glavni cesti povzročajo še dodatno ogroženost otrok na poti v šolo, zato je potrebna še dodatna pozornost vseh udeležencev v prometu in to skozi celotno leto.

Prav tako smo se dogovorili za nakup dodatnih odsevnih teles, ki jih bomo razdelili učencem OŠ Cerkevjak-Vitomarci. Za učence 1. razreda smo kupili odsevne rutice, ki omogočajo večjo vidnost in prepoznavnost. Za potrebe izvajanja kolesarskih izpitov na OŠ smo se dogovorili, da bomo izvedli nakup enega novega kolesa.

Pri Agenciji za varnost prometa R Slovenije skozi celotno leto naročamo gradiva, ki se nanašajo na prometno varnost in

izvajanje posameznih aktivnosti. Prejeta gradiva razdelimo ciljnim skupinam, izobesimo plakate ali razdelimo zloženke.

Dogovorili smo se tudi, da bomo v zimskem času ponovno izvedli predavanje za vse zainteresirane občanke in občane o prometni varnosti in novostih na področju prometne zakonodaje.

Članice in člani Sveta so podali tudi opažanja o stanju prometne varnosti po naseljih in lokalnih cestah v občini, predstavnik Policijske postaje Lenart pa je predstavil stanje prometne varnosti, ki je zadovoljivo in vsi skupaj upamo, da takšno tudi ostane.

SPVCP Cerkevjak, Andrej Kocbek

SPREJEM NOVOROJENCEV 2019

Župan Marjan Žmavc je 3. 10. 2019 sprejel že deveto generacijo novorojenčkov in njihovih staršev. Veseli smo, da smo na sprejem lahko povabili kar 28 malčkov (16 fantkov in 12 deklic, rojenih v obdobju od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019). Prireditve se je zadnjič v vlogi »babice« udeležila tudi Marija Firbas, ki se je v letošnjem letu po štiridesetih letih dela upokojila, nadomestila pa jo je Karmen Ploj. Župan Marjan Žmavc, Marija Firbas in Karmen Ploj so novorojenčkom in mamicam čestitali in izročili darilo, predhodno pa so starši ob vložitvi vloge že prejeli finančno spodbudo v višini 221,00 €.

Sprejem, ki je bil obogaten s kulturnim programom v izvedbi učencev OŠ Cerkevjak-Vitomarci in otrok Vrta Pika-polonica, smo zaključili s prijetnim druženjem in izmenjavo starševskih izkušenj.

Valerija Toš

NALOŽBE V OBČINI CERKVENJAK

INVESTICIJE V LETU 2019

MODERNIZACIJA OBČINSKIH CEST

Na področju občinske cestne infrastrukture je bila v letu 2019 načrtovana investicija, in sicer **Modernizacija občinske ceste JP 703-740 (Cerkevjak-Kadrenci-Andrenška graba) oz. odsek ceste pod kmetijo Smej do odseka za Peščeni Vrh** v skupni ocenjeni vrednosti ca. 73.000 EUR.

Občinska cesta-javna pot, ki je predmet modernizacije se začne v križišču za kmetijo Smej v Andrencih in nadaljuje v smeri Peščenega Vrha v dolžini ca. 560 m. Obstoječe vozišče je v makadamski izvedbi širine 2,5 - 3,0 m. Odsek je nujno potreben obnove, kajti na območju ceste je stalni izvir podtalnice, ki povzroča večje stroške vzdrževanja predmetnega odseka ceste.

Izvedba investicije se planira za izvedbo v spomladanskem času v letu 2020. Za ta namen je trenutno še postopek javnega naročanja, s katerim bo izbran najugodnejši izvajalec del, ki bo dela tudi izvedel.

IZGRADNJA NOVEGA VODOVODA IN ELEKTRIČNEGA OMREŽJA S TRAFI POSTAJO V BRENGOVI

V naselju Brengova v delu naselja (severno od obstoječe avtoceste Maribor–Lendava), ki še nima izgrajenega javnega vodovodnega omrežja, se je občina glede na potrebe prebivalstva odločila za dograditev obstoječega javnega vodovodnega omrežja.

Novo sekundarno vodovodno omrežje se bo v delu naselja Brengova priključevalo na obstoječi primarni vodovod pri kmetiji Klobasa in naprej po dolini za gospodinjstva od hišne št. 60-64. Skupna dolžina predvidenega primarnega vodovoda tako znaša ca. 943 metrov ter v dolžini ca. 600 m sekundarnih odsekov ter priključkov.

Predvidena je izvedba predmetnega primarnega glavnega voda (premer cevi DN90) ter izvedba sekundarnega voda (premer cevi DN 50) in izvedba več hišnih vodovodnih priključkov (premeri cevi od DN25 – DN 32).

Prav tako je občina v letu 2017 s podjetjem Elektro Maribor uspela dogovoriti za prepotrebno obnovo električnega omrežja in izgradnjo trafostaj, ki pa se bo izvajala predvidoma sočasno z izgradnjo vodovoda, s čimer se bodo zmanjšali stroški izgradnje in posega v prostor.

Predvidena naložba v izgradnjo vodovoda se že izvaja, in sicer v največji možni meri po robovih občinskih lokalnih cest in javnih poti, delno pa tudi privatnih zemljiščih.

OBNOVA REGIONALNE CESTE IN PLOČNIKA NA R II 439 TER UREDITEV TRGA PRED in PARKIRIŠČA ZA OBČINSKO ZGRADBO

Občina kot sofinancer in Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI) kot investitor izvajata eno največjih investicij na območju ceste infrastrukture v Občini Cerkljenjak.

V zaključni fazi je sanacija obstoječe regionalne ceste R2-439 na odseku od pokopališča skozi center naselja Cerkljenjak, vse do križišča z obrtno cono in avtocesto ter na odseku od križišča za naselje Peščeni Vrh do meje z občino Sv. Jurij ob Ščavnici. S tem bo glavna regionalna cesta s pločniki ter vso pripadajočo opremo (javna razsvetljava, vodovod, optično omrežje) skozi Občino Cerkljenjak v celoti obnovljena.

V sklopu investicije bo temeljito prenovljen tudi trg pred občino, ki bo dobil moderno zasnovo, primerno za izvajanje javnih prireditev.

Za občino in pred OŠ se bo obnovilo tudi obstoječe parkirišče, ki je še v makadamski izvedbi.

Obnova ceste bo obsegala številne ukrepe za povečanje varnosti na predmetnem odseku ceste. Uredi se priključke na regionalno cesto. Obstoječi pločniki se rekonstruirajo, del pločnika na odseku za Čagono do pešpoti Slaček in od konca pešpoti do obrtne cone se dogradi. V celoti se uredi tudi moderna javna razsvetljava z LED lučmi, odvodnjavanje meteornih voda, javni vodovod in po delu trase TK vodi. V centru Cerkljenjaka, v območju vrtca, osnovne šole in občine se izvedejo fizični ukrepi za umirjanja prometa, uredijo, prestavijo avtobusna postajališča ter se sočasno zagotovi varno prečkanje regionalne ceste. Prav tako se izvedejo ukrepi za zagotavljanje preglednosti v priključku, ki se priključuje na regionalno cesto s parkirišča občine. Za zagotovitev stabilnosti brežine ob pločniku sta predvideni ena manjša in dve večji podporni konstrukciji.

Projekt, za katerega je bil izbran izvajalec del podjetje Pomgrad d.d. s podizvajalci, se že izvaja in bo predvidoma zaključen še do konca meseca oktobra.

NOVO NASELJE COGETINCI (NEDELJKO)

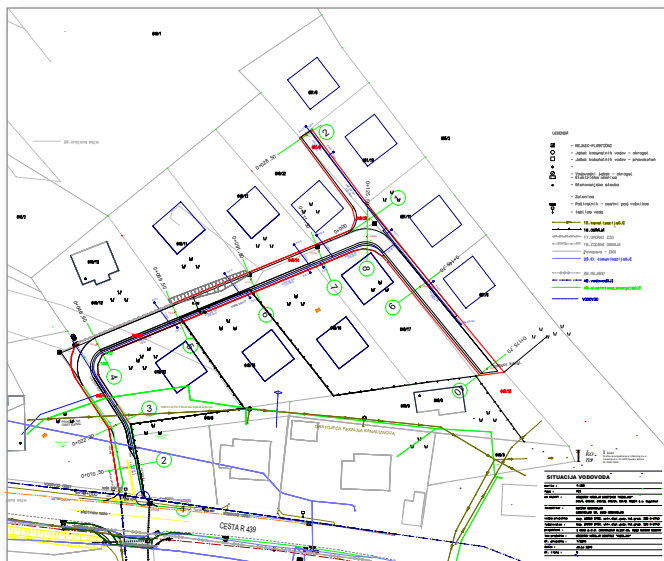
Ureditve novega naselja Cogetinci (Nedeljko), za katerega si Občina Cerkljenjak aktivno prizadeva je tik pred pričetkom del.

Zaključen je odkup zemljišč, potrebnih za cesto (parcele ostajajo v privatni lasti) in izgradnjo komunalne opreme za potrebe izgradnje cca. 10-12 novih stanovanjskih hiš za mlade družine. Občina ima v občinskem proračunu za leto 2019 in 2020 zagotovljena sredstva za ureditev I. faze komunalne opreme za predmetno naselje.

Veseli nas dejstvo, da se namreč vedno več, predvsem mladih odloča ostati ali priti živeti v Cerkljenjak, kajti v zadnjem obdobju so se z ureditvijo komunalne, šolske, športne, poslovno-trgovske, zdravstvene, kulturne in druge infrastrukture resnično ustvarile razmere za zelo kvalitetno bivanje, kar se kaže na vsakoletnem zviševanju števila prebivalcev. Na tem področju občina dobro sodeluje z domačim gradbenim podjetjem LORS, Sašo Lorenčič s.p., ki je že lastnik določenih parcel in ima namen čimprej pričeti z gradnjo stanovanjskih hiš, s čimer se ponuja odlična priložnost za vse tiste, ki načrtujete svoje novo prebivališče.

Naselje oz. parcele bodo premogle vso infrastrukturo in sicer od vodovodnega, električnega, kanalizacijskega in priključka na optično telekomunikacijsko omrežje ter meteor-

no kanalizacijo in cesto s pločnikom in javno razsvetljavo, ki se bo navezovala na obnovljeno regionalno cesto s pločnikom z varnim dostopom do centra naselja Cerkevjak.

KOLESARSKÉ POTI TUDI PO CERKVENJAKU

Občina Cerkevjak že od leta 2018 skupaj z večjo skupino podravske in pomurske občine sodeluje v projektu »KOLESARSKÉ POVEZAVE NA OBMOČJU ORP SLOVENSKE GORICE«.

Projekt, ki se ocenjuje v višini ca. 15,5 mio EUR in bo sofinanciran s strani EU, se bo izvajal v prihodnjih letih. Trenutno je v izvedbi projektna dokumentacija, katere strošek znaša v višini ca. 0,85 mio EUR, od katerih je delež Občine Cerkevjak ca. 50.000 EUR.

Kolesarske poti se bodo urejale v dolžini več kilometrov tudi na območju Občine Cerkevjak, in sicer v celoti ob regionalni cesti skozi iz Brengove skozi naselje Cerkevjak in v smeri Občine Sveti Jurij Ob Ščavnici, iz Občine Sv. Andraž v Slovenskih goricah skozi naselje Čagona, Cerkevjak, Cogetinci in Brengova v smeri Občine Gornja Radgona.

Predmetni projekt bo velika pridobitev za Občino Cerkevjak predvsem z vidika razvoja kolesarskega turizma in povečanja prometne varnosti za kolesarje.

PREGLED IZVEDBE VEČJH INVESTICIJ V LETU 2019

INVESTICIJA		OBSEG / IZVAJANJE INVESTICIJE	
		OBSEG INVESTICIJE	STANJE IZVAJANOSTI
1.	CESTE, PLOČNIKI, PARKIRIŠČA:	MODERNIZACIJA – ODSEKI 2019:	V PRIPRAVI
		- JP 703-740 (Cerkevjak-Kadrenci-Andrenška graba)– cca. 560 m	
		UREDITEV PLOČNIKA IN OBNOVA REGIONALNE CESTE:	
		- IZVEDBA DEL – PLOČNIK OBNOVA VOZIŠČA NA ODSEKU:	
		- Cerkevjak-Peščeni Vrh	ZAKLJUČENO
		- Cerkevjak-CENTER-Brengova	V IZVAJANJU
		- KOLESARSKÉ POTI	V IZVAJANJU
2.	VODOVOD:	OBNOVA VODOVODA PEŠČENI VRH	ZAKLJUČENO
		IZGRADNJA VODOVODA BRENGOVA	V IZVAJANJU
		IZGRADNJA VODOVODA GRABONOŠKI VRH – COGETINCI	IZVEDBA PREVEZAVE NA JAVNI VODOVOD
3.	KOMUNALNA OPREMA ZEMLJIŠČ ZA STAN. GRADNJO:	UREDITEV NASELJA COGETINCI (NEDELJKO)	V IZVAJANJU
4.	KANALIZACIJA:	SOFINANCIRANJE MALIH ČISTILNIH NAPRAV	ZAKLJUČENO
5.	OBRтна CONA:	PRODAJA ZEMLJIŠČ	ZAKLJUČENO
6.	OŠ - VRTEC:	ENERGETSKA SANACIJA IN REKONSTRUKCIJA OBJEKTA OŠ	PRIPRAVA PROJEKTA ZA SOFINANCIRANJE
		DRUGO INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE OŠ IN VRTCA	V IZVAJANJU

Mag. Vito Kraner, direktor občinske uprave

PRAZNIČNO DOGAJANJE

POVORKA STARIH OBIČAJEV IN NAVAD

Pred osrednjo proslavo ob 21. občinskem prazniku Občine Cerkevnik, ki je potekala v Kulturnem domu Cerkevnik, je Turistično društvo Cerkevnik pripravilo že tradicionalno »Povorko starih običajev in navad«. Mimohod skupin, ki so bodisi na traktorskih prikolicah ali pa peš na domiselne načine predstavljale stare kmečke običaje in navade v osrednjih Slovenskih goricah, so si poleg domačinov ogledali tudi številni obiskovalci od blizu in daleč. Mnoge je v Cerkevnik pritegnila ravno ta prireditev, saj mladi danes nimajo več veliko priložnosti, da bi videli, kako so nekoč živeli in delali njihovi dedki in babice. Tako kot vsako leto pa je celotni prireditvi dal poseben čar kanček humorja, s katerim so posamezne skupine prikazale stare običaje in navade. S tem so samo ponazorile, kako so si naši dedki in babice znali življenje narediti tudi veselo, čeprav so morali za skromno preživetje trdo in veliko delati. Tudi v hudih časih sta jih po koncu držala neka posebna radost do življenja in smisel za humor, ki ju v gričevnatem svetu med Dravo in Muro nikoli ne zmanjka.

V starih časih so podobno kot danes veliko »del« opravili za mizo – tako kot takrat pa še danes ta »dela« najraje »opravljajo« dedci.

Kot vsako leto so tudi letos na čelu povorke ponosno korakali praporščaki.

Najlepše pri tem, ko so se ženske v starih časih vozile s kolesi, je bilo, da se jim je videlo pod kiklo - tako kot Treziki iz Andrenc na naši fotografiji.

Ob pogledu na člane Prostovoljnega gasilskega društva Cerkevnik in na njihovo sodobno opremo človeka prevzame občutek varnosti.

Z dobrima pomočnicama je vožnja s traktorjem lažja.

Za obiskovalce je bilo spremljanje povorke še posebej zanimivo in poučno, ker je predsednik Turističnega društva Cerkevnik Alojz Zorko vsako skupino povprašal, kateri stari običaj oziroma navado predstavlja.

ZA OBČINO CERKVENJAK JE 21 USPEŠNIH LET

Najbolj poduhovljeni so bili »stari Rimljani«, ki so predstavili tudi kulinarične dobrote iz rimskih časov.

Luščenje koruze je šlo hitreje od rok, če so priskočili na pomoč še otroci, ki so morali v starih časih pri hišnih delih bolj sodelovati kot dandanes.

Tudi mešanje betona na roke je že zgodovina. S pomočjo te »tehnike« v ne tako davni preteklosti zgradili veliko hiš v osrednjih Slovenskih goricah.

Brez povorke starodobnikov tudi tokrat ni šlo, saj je starejšim dovolj že samo pogled na stare mopede in traktorje, da podoživijo stare čase.

Tekst: Tomaž Kšela, fotografije: arhiv Občine Cerkvenjak

V Občini Cerkvenjak so od 31. maja do 1. julija praznovali 21. praznik Občine Cerkvenjak. V tem času je občina sama ter skupaj z domala vsemi društvi, organizacijami in klubi pripravila številne kulturne, športne, rekreativne, zabavne in družabne prireditve, ki so v Cerkvenjak pritegnile številne obiskovalce od blizu in daleč.

Osrednjo proslavo ob 21. občinskem prazniku je občina pripravila v Kulturnem domu Cerkvenjak. Poleg številnih domačinov in predstavnikov političnega, gospodarskega, kulturnega in cerkvenega življenja v občini so se proslave udeležili tudi župani občin v osrednjih Slovenskih goricah ter poslanec in predsednik odbora za kmetijstvo v državnem zboru Franc Breznik.

Slavnostni govor na proslavi je imel župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc. Kot je dejal, je cerkvenjaška občina letos zakorakala v tretje desetletje samostojne poti in razvoja. Po njegovih besedah so Cerkvenjačanke in Cerkvenjačani v minulih 21. letih veliko pridobili in postorili na področju izgradnje različne komunalne infrastrukture, predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja, razvoja turizma na podeželju, širitve poslovnih subjektov v občini in poslovno obrtne cone v Brengovi, izgradnje športne infrastrukture, razvoja kmetijskih panog in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah ter s tem tudi na področju ohranjanja kulturne krajine. V veliko oporo pa jim je tudi, da imajo v občini zdravnika, ki dela v ambulanti vse delovne dni v tednu. Pogovori pa že tečejo tudi za ponovno aktiviranje zobozdravstvene ambulante.

Žmavc je spomnil, da je bilo območje Občine Cerkvenjak, ki leži in osrčju Slovenskih goricah, v preteklosti demografsko ogroženo območje. Ljudje so se zaradi boljših pogojev za delo in šolanje odseljevali v večja industrijska mesta po Sloveniji, pa tudi v tujino. Danes pa se ti trendi spreminjajo, saj beležijo porast števila prebivalstva v občini, pa tudi delovnih mest je čedalje več, saj je v občini že 86 gospodarskih subjektov, ki skupaj zaposlujejo okoli 250 oseb. To je dobra četrtnina aktivnega prebivalstva v občini, mnogi pa se morajo dnevno voziti na delo v zaposlitvene centre Lenart, Maribor, Ptuj, pa tudi v sosednjo Avstrijo, vse tja do Gradca. Vzpodbudno je tudi, da so nekatere kmetije v občini prevzeli mladi prevzemniki, ki tako nadaljujejo tradicijo kmetovanja ter pridelavo zdrave domače hrane. V Občini Cerkvenjak je še vedno aktivnih preko 230 kmečkih gospodarstev. Nekatera že razpolagajo z nekaj deset hektarji obdelovalne zemlje in gozda.

»V Občini Cerkvenjak je viden razvoj na vseh segmentih našega dela, to nam zatrjujejo tudi tisti, ki ne živijo v naši občini, saj se vsako leto lahko pohvalimo s kakšnim novim dosežkom oziroma pridobitvijo. Tako bo tudi letos, saj se trenutno izvaja največja investicija na področju cestne infrastrukture. To je rekonstrukcija regionalne ceste R2 439 in pločnikov ter javne razsvetljave od POC v Brengovi do občinske meje z Občino Sveti Jurij ob Ščavnici, ki jo izvajamo skupaj z Direkcijo RS za infrastrukturo v dolžini 2,3 km in vrednosti okrog 2,2 milijona evrov. Hkrati pa bo občina na novo uredila trg v središču kraja, ki bo dobil povsem novo podobo in trški videz. Poleg tega bomo tudi komunalno opremili novo stanovanjsko sosesko v naselju Cogetinci, kjer je prostora za 12 novih sodobnih hiš in izgradili še kilometer vodovodnega omrežja v naselju Brengova. Pričakujemo pa tudi, da bo do konca leta izdelana projektna dokumentacija za evropski projekt RENE, ki bo odpravil sive lise na področju optičnih povezav tudi v naši občini. Znotraj ORP Slovenske gorice, pa smo kot občina vključeni še v evropski projekt izgradnje kolesarskih poti v Podravju in Pomurju,« je dejal Žmavc.

Na osrednji proslavi ob občinskem prazniku vsako leto podelijo tudi nagrade in priznanja najboljšim učencem, dijakom, študentom in diplomantom ter diplomantkam za izjemne uspehe na

področju izobraževanja. Županovo petico za izjemne dosežke v času osnovnošolskega izobraževanja sta prejeli Tamara Borko in Pia Peklar. Denarno nagrado so prejeli tudi odlični dijakinji Patricija Peklar in Mojca Močnik ter zlati maturant Klemen Hercog, diplomantke magistrica Anja Mauko, Nataša Šalamun, Jerneja Babič, Patricija Kocbek, Larisa Žmavc in Martina Domanjko ter diplomanta Simon Kramberger in Denis Ploj

Vsako leto svoja priznanja podeli tudi župan. Letos so jih prejeli Lara Kramberger, Tomi Lorenčič in Vido Blažič.

Na osrednji slovesnosti so podelili tudi najvišja priznanja Občine Cerkevjak. Zahvalo so prejeli Sabina Borko, Franc Čeh in Ludvik Kramberger. Plaketo občine je prejelo Gradbeništvo Lorenčič d.o.o. (Zdravko Lorenčič). Bronasti grb sta prejela

Simona Hanžekovič in Simona Kramberger. Srebrna grba občine pa sta prejela Čebelarstvo društvo Ivan Jurančič Cerkevjak in Franci Zorko.

Po osrednji proslavi so se Cerkevjačanke in Cerkevjačani zbrali na družabnem srečanju v šotoru.

V okviru občinskega praznika so letos posamezna društva, klubi, organizacije in forumi s sedežem v Občini Cerkevjak v sodelovanju z občino pripravili preko 40 prireditvev in dogodkov. Prireditve so se začele z Rimskim taborom pri Lubi vodici, ki ga je pripravilo društvo Krdebač. Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevjak je pripravilo pohod po poteh cerkvenjaških vinskih kleti, skupaj z drugimi društvi pa tudi večer vina in domačih dobrot »Vino in kulinarika«, podelili pa so tudi plakete z društvenega ocenjevanja vin. Združenje borcev za vrednote NOB Cerkevjak je pripravilo okroglo mizo na temo »Lacko in odporniško gibanje v Slovenskih goricah«, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Lenart pa okroglo mizo »Cerkevjak 1991 – razvoj tankovskih enot TO Slovenije. Združenje Slovenskogoriški forum je ob občinskem prazniku pripravilo okroglo mizo o svojem 20-letnem delovanju ter o dosežkih pri svojem delu in izzivih, ki forum še čakajo.

Kulturno društvo Cerkevjak je v sodelovanju z drugimi društvi pripravilo večer pod lipo samostojnosti pred gasilskim domom v središču Cerkevjaka in koncert mešanega pevskega zbora Odmev v svet. Turistično društvo Cerkevjak je poleg Povorke starih običajev in navad pripravilo tudi tradicionalno košnjo in grabljanje trave, ki je bila letos pri Majerjevih v Vanetini. Čebelarstvo društvo Ivan Jurančič Cerkevjak je pripravilo praznovanje ob 40-letnici društva ter otvoritvi nove fasade na čebelarskem domu v Čagoni ter čebelarstvo družnje ob Kresni noči. Društvo General Maister Cerkevjak pa je organiziralo tradicionalni pohod po severni meji občine Cerkevjak. Župnija Svetega Antona je pripravila poleg svete maše posvečene občinskemu prazniku tudi župnijsko romanje in oratorijsko mašo za otroke in starše ter zaključek Oratorija v Domu kulture. Prostovoljno gasilsko društvo Cerkevjak je pripravilo gasilsko tekmovanje za pokal Slovenskih gor, Aero klub Sršen pa na vzletišču Cerkevjak Letalski dan. OO Rdečega križa je pripravil krvodajalsko akcijo, Društvo kmečkih deklet in žena pa prireditve Vesela kuharija in otroško delavnico peke kruha z Irmo ter skupaj z vinogradniškim društvom tudi razstavo domačih dobrot Vino in kulinarika. Društvo upokojencev je pripravilo medobčinsko igranje šaha in srečanje ljudskih pevcev, več prireditvev pa je pripravila tudi Osnovna šola Cerkevjak – Vitomarci. Med drugim je šola pripravila tudi otroško likovno kolonijo ter prireditve ob zaključku šolskega leta in dnevu državnosti. Prireditve ob koncu šolskega leta je pripravil tudi Vrtec Pikapolonica.

To pa še niso vse prireditve, s katerimi so v Cerkevjaku obeležili občinski praznik. Športna društva so pripravila športna tekmovanja v različnih panogah, kolesarji pa so se popeljali s kolesi po mejah občine. Izkazali so se tudi gostinci, še posebej Gostišče pri Antonu, ki je pripravilo Antonovo noč z Modrijani in Poskočnimi muzikanti. Prireditve in dogodke (v njihovi pripravi in izvedbi je sodelovalo nekaj sto Cerkevjačank in

Cerkevjačanov) si je ogledalo zelo veliko občank in občanov, zato je bil 21. praznik Občine Cerkevjak zares pravi občinski praznik, saj je v programu prireditvev v njegovem okviru vsakdo našel nekaj zase. K slavnostnemu in prijetnemu vzdušju pa so prispevala tudi druženja po prireditvah, ki so postala že tradicionalna in ki so dala praznovanju še prav poseben pečat.

Tako kot vsako leto je tudi letos na začetku proslave zadonela slovenska himna.

Po besedah župana Občine Cerkevjak Marjana Žmavca je na območju občine že 86 gospodarskih subjektov, pri katerih je okoli 250 zaposlenih, ter preko 230 kmečkih gospodarstev. Tudi to kaže na hiter razvoj Cerkevjaka v minulih 21 letih.

Najboljši učenki sta prejeli županovo petico.

Odlična dijakinja in zlati maturant

Diplomantke in diplomanti

Dobitniki županovih priznanj

Najbolj zaslužni so prejeli priznanja Občine Cerkevjak.

V bogatem kulturnem programu na proslavi je sodeloval tudi mešani pevski zbor Kulturnega društva Cerkevjak.

Tomaž Kšela, foto: arhiv Občine Cerkevjak in T. K.

Okrogla miza CERKVENJAK 1991 - RAZVOJ TANKOVSKIH ENOT TO SLOVENIJE

V okviru 21. občinskega praznika Občine Cerkevjak sta občina in OZ VVS Lenart 14. junija 2019 izvedla okroglo mizo z naslovom "Cerkevjak 1991 – razvoj tankovske enote TO Slovenije". Na okrogli mizi so svoje spomine na oblikovanje in bojno uporabo tankovske enote predstavili polkovnik Miran Fišer, nekdanji poveljnik 77. ObmŠTO Ptuj, polkovnik dr. Igor Cebek, nekdanji poveljnik tankovske enote in Janez Kocbek, nekdanji poveljnik voda TO Lenart za varovanje tankov. V razpravi so se udeleženci zanimali tudi za sedanji razvoj oklepnih enot Slovenske vojske.

Cerkevjačani so ponosni na dogodek, ki se je zgodil 5. julija 1991, ko so v kraj iz Šentilja pripeljali prve tanke, ki so jih zajeli pripadniki slovenske TO v bojih ob meji. V Cerkevniku je bilo takrat nameščenih šest tankov T-55 in en BTR-50, ki so bili 7. julija s Cerkevnikom prepeljani na območje tajnih lokacij v Ptuj in Turnišču. Naslednja dva tanka T-55 in dva BVP M-80 sta se ostalim pridružila v Ljutomeru 8. julija 1991, od koder so izvedli premik na prvo bojno nalogo na mejo v Središču ob Dravi.

Pred okroglo mizo so udeleženci okrogle mize položili venec pri spominskem tetraedru, pomniku na vojne dogodke julija 1991 v Cerkevniku.

Andrej Kocbek, predsednik OZVVS Lenart

SREČANJE OBČANOV, STARIH NAD 75 LET

V sklopu prireditev občinskega praznika Občine Cerkevjak je Občinska organizacija Rdečega križa Cerkevjak bila tudi letos organizator tradicionalnega vsakoletnega srečanja starejših občank in občanov starih nad 75 let.

Srečanje se je kot je v navadi dogajalo Gostišču pri Antonu v Cerkevniku. Organizatorji pa so ga tudi tokrat popestrili s kulturnim programom, v katerem so sodelovali učenci osnovne šole in pevci domačega cerkvenjaškega upokojenskega društva, ki jih vodi Ivica Pleger. Navzoče so prišli pozdravit predstavniki javnega družbenopolitičnega življenja na čelu z županom Marjanom Žmavcem.

Srečanja se je udeležilo kar lepo število starostnikov, ki so prejeli ob koncu tudi praktično darilce. Za tiste, ki niso prišli, iz takšnih ali drugačnih razlogov, pa so organizatorji povedali, da jih bodo obiskali in jim namenjeno darilce izročili na domu.

Organizacijo srečanja je tudi tokrat omogočila Občina Cerkevjak.

F.B.

DAN DRŽAVNOSTI V CERKVENJAKU REZERVIRAN ZA KOLESARJE

25. junij - dan državnosti je že vse od začetka nastanka Občine Cerkevjak rezerviran za kolesarje in nič drugače ni bilo tudi letos. Kot običajno se je zbrala na ploščadi pred kulturnim domom, že kakšne pol ure pred startom, lepa množica kolesarjev in kolesark, ki se je s skupinskim startom ob 10. uri podala na pot po predvideni progi.

Organizator v sodelovanju z Občino Cerkevjak, prireditev je tradicionalno organizirana v okviru občinskega praznika, je Športno društvo Cerkevjak. Vodja te priljubljene kolesarske prireditve pa Feliks Borko.

S kolesom po mejah občine je rekreativno kolesarjenje s štirimi kontrolnimi točkami, na katerih se kolesarji lahko tudi odžeja. Kot je povedal Borko, so vsi kolesarji in kolesarke progo zvozili brez kakršnih koli težav. Ne more pa razumeti kako komplicirajo uradniki pri prijavi prireditve, da le to lahko izpeljejo. Poleg kolesarjev je pri izvedbi prireditve sodelovalo še tehnično osebje tako, da je bilo v dogajanje letos vključeno skupaj s kolesarji 130 ljudi.

F. B.

S KOLESOM PO MEJAH OBČINE

Prireditev imenovana »S kolesom po mejah Občine Cerkevjak« je bila po številu aktivnih udeležencev ena od najbolj množičnih v okviru praznovanja občinskega praznika, saj so na njej sodelovale vse generacije kolesarjev od najstarejših do najmlajših. Najbolj pomembno pa je, da so na koncu na cilj prišli dobro razpoloženi vsi, ki so s kolesom krenili na pot.

Po številu aktivnih udeležencev je bilo kolesarjenje po mejah Občine Cerkevjak ena od najbolj množičnih prireditev v počastitev občinskega praznika.

Za kolesarjenje po mejah občine so se prijavi tudi najmlajši kolesarji.

Čeprav je šlo za rekreativno vožnjo s kolesom, so se številne ekipe in posamezniki nanjo dobro pripravili.

T. Kšela

CERKVENJAK V PROJEKTIH ŠIRŠEGA PROSTORA

KOZOLEC V ANDRENCIH

Štajerski inovacijski center iz Maribora je v Andrencih v okviru operacije »Ovtar pod kozolcem« postavil kozolec, ki so ga definirali kot prostor za druženje ter izmenjavo znanj in izkušenj. Za gradnjo kozolca so porabili 49 kubičnih metrov lesa in 1250 ur dela. Nosilec operacije »Ovtar pod kozolcem« je Štajerski inovacijski center Maribor – PE Slovenske gorice, partnerja pa Občina Cerkevjak in Društvo za razvoj podeželja Ovtar Slovenskih goric. Operacija je bila izbrana v okviru 2. javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Ovtar Slovenskih goric in je sofinancirana iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Pri postavitvi kozolca v Andrencih gre dejansko za vzpostavitev učilnice v naravi, za nova zelena delovna mesta in aktiviranje Ovtarjevih potencialov. Že ob otvoritvi kozolca so v njem pripravili delavnico ustvarjanja z glino, gibalno delavni-

co s plesom in prikaz pridelave in predelave jagodičevja, sivke in lešnikov. Tako je kozolec zaživel kot prostor za druženja, ohranjanje tradicije, izmenjavo znanj in izkušenj, promocijo vseh, ki ustvarjajo na tem področju, ter za prostor kreativnosti.

Naslednje leto bodo pod kozolcem pripravili še dva celodnevna dogodka, poimenovana »Gremo na podeželje«. Tako bodo junija naslednje leto med drugim za udeležence organizirali tek v naravi, oktobra pa nordijsko hojo. Ciljne skupine, ki si jih prizadevajo vključiti v operacijo »Ovtar pod kozolcem«, so lokalni pridelovalci, društva in prebivalci z območja LAS Ovtarja, še posebej mladi, ženske, starejši, invalidi in druge ranljive skupine.

V naslednji fazi bo kozolec namenjen tudi druženju domačinov ter različnim srečanjem občanov. Operacija, ki bo trajala 26 mesecev, je prinesla eno novo delovno mesto, povečalo pa se bo tudi število ponudnikov v Ovtarjevi mreži ter število programov za učenje, ozaveščanje in motivacijo.

T. Kšela

OTVORITEV KOZOLCA

V Andrencih se je v soboto, 5. oktobra, odvijal celodnevni otvoritveni program, od ustvarjalne delavnice z glino, prikaz kmečkih opravil: pridelava in predelava jagod, sivke in lešnikov, gibalna delavnica – ples. Otvoritveni dogodek je privabil precej gostov in gostil tudi 1. srečanje slovenskih Ovtarjev. Manjkal ni tudi pester kulturni program.

Prvo seme je torej v okviru projekta Ovtar pod kozolcem vzkliklo. Kozolec v Andrencih bo nova atraktivna točka, kjer se bo obiskovalec izobrazil o kulturni dediščini in uporabnosti propadajočih lesenih kmečkih objektov. Hkrati bo prostor za druženje in ohranjanje tradicije, izmenjavo znanj in izkušenj.

Govorniki, med katerimi je bil tudi državnozborski poslanec Franc Breznik, vidijo s tem projektom dodano vrednost tudi za razvoj turizma. Nenazadnje bo projekt popestril Klopotčevo učno pot in sprehajalno pot mimo Lube vodice in rimskih gomil v Andreški dolini.

Lea Robič Mohar, poslovna direktorica, je med drugim v otvoritvenem nagovoru dejala: »Kozolec je naš materialni mejnik. Zgodbe, ki se in se bodo tu dogajale, so nematerialni mejniki. Za nas kot investitorje in za vas, ki nas podpirate in se nam pridružite, predvsem zato, da preprečimo izgubo dragocenih izkušenj, da opomnimo na dobre navade tukajšnjega prebivalstva, da se zavedamo naših korenin, da razvito avtohtono znanje ohranjamo in ga prenašamo na mlade, na naše otroke; na tiste, ki bodo odločali o kakovosti življenja ljudi in živali v bližnji in daljni prihodnosti. Da spodbudimo spomin na čase, ko je bil sosed sosedu prijatelj, ki se je znal pogovarjati, si vzeti čas, pomagati.«

Pri projektu sta partnerja tudi Občina Cerkevjak in Društvo za razvoj podeželja Ovtar Slovenskih goric. Projekt je delno sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Ima tri faze in bo trajal do 31. 10. 2020. Dela se tako po svečanem odprtju nadaljujejo. Vrednost projekta bo znana po zaključku 3. faze.

Dr. Matej Požarnik, direktor zavoda Štajerski inovacijski center Maribor, ki deluje na področju raziskovanja, izobraževanja in svetovanja, pa je za Zrnje povedal, da je v ta projekt vloženi tudi ogromno lastnih sredstev.

Otvoritveni trak so prerezali Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevjak, Andrej Kocbek, Društvo za razvoj podeželja Ovtar Slovenskih goric, in Lea Robič Mohar, poslovna direktorica.

Ovtarji so za svoje delo varovanja vinogradov pred nepridipravi bili deležni zahval.

Franc Bratkovič

GLAMUR - NOVA ČEZMEJNA BLAGOVNA ZNAMKA

Razvojna agencija Slovenske gorice kot vodilni partner Lokalne akcijske skupine (LAS) Ovtar Slovenskih goric skupaj z LAS Prlekija, LAS Vulkanland in društvom Genuss am Fluss že nekaj časa sodeluje v skupnem projektu Glamur, s katerim se želi ponudnikom omogočiti več možnosti za povezovanje, povečati prepoznavnost lokalnih produktov na našem območju ter odpreti nove priložnosti za trženje. Glamur predstavlja tudi blagovno znamko, ki zajema območje Štajerskega Vulkanlanda (Avstrija), Osrednjih Slovenskih goric in Prlekije, skupaj kar 28 občin, vključno z Občino Cerkljenjak. V aktivnosti so lahko vključeni lokalni ponudniki, društva in organizacije, ki izpolnjujejo določene kriterije (več na: www.rasg.si/glamur) in ki želijo aktivno sodelovati pri promociji, trženju in večanju prepoznavnosti tako svojega kraja kot tudi celotne regije.

Na tem področju je bilo opravljenih že veliko aktivnosti. Na občinskih dogodkih (tudi v drugih občinah) ste lahko opazili nove stojnice z logotipom Glamur, kmalu pa se bodo začeli uporabljati tudi s prepoznavnim logotipom gravirani kozarci. Poleg potrošnega materiala in opreme pa se bodo razvijali tudi drugi kanali trženja, in sicer je v izdelavi spletna stran celotne ponudbe, v dokončanju pa je tudi mobilna aplikacija Klopotec. V mobilni aplikaciji boste lahko poiskali vam najbližje ponudnike (restavracije, vinarje, turistične kmetije, nočitve, ekološke kmetije, sadjarje, ponudnike z mlečnimi ali mesnimi izdelki, itd.), turistične zanimivosti, kmalu pa bo mogoče sproti aktualizirati in promovirati tudi dogodke. Predvidoma v oktobru bo na Domačiji Firbas vzpostavljen tudi Glamur-Ovtarjev kotiček, kjer boste lahko v prepoznavni prodajni vitrini kupili izdelke ponudnikov iz vse regije. Takšnih kotičkov bo na območju Slovenskih gorici in Prlekije 18, osnovna ideja te mreže pa je, da bodo ponudniki lahko prodajali in se predstavljali predvsem izven svoje občine. Ljudje vedno manj zaupamo velikim trgovcem in iz vsega sveta uvoženim izdelkom, v Slovenskih goricah pa imamo zelo veliko kakovostnih lokalnih izdelkov/pridelkov, ki jih premalo cenimo. Z večanjem družbene zavesti in prepoznavnosti ponudnikov bo raven lokalne samooskrbe višja in posledično bo tudi denar ostajal doma.

Vabljeni k brezplačni uporabi mobilne aplikacije Klopotec in k obisku kateregakoli Glamur-Ovtarjevega kotička.

Danijel Zorko

AGATIN ČAROBNI PLAŠČ

V okviru projekta Agatin čarobni plašč je bila v mesecu septembru izvedena pravljica zaključna prireditev. Širši javnosti se je predstavil trajnostni razvoj podjetništva v osrčju Slovenskih goric, ohranitev naravne in kulturne dediščine, predvsem na področju eko turizma s ponovno uporabo tekstila iz naravnih materialov. Izvedena je bila zelo zanimiva predstavitev moških in ženskih oblačil ter pranje le-teh nekoč in danes, seveda na naravi prijazen način. Inovativno-kreativen projekt so izvedli javno-zasebni partnerji, VDC POLŽ Maribor – PE Lenart kot vodilni partner, Rdeča nit - Magda Leš s.p., Konjeniško društvo »Slovenske gorice« in Društvo za razvoj podeželja »Ovtar Slovenskih goric«.

V okviru zelo pestrega in poučnega programa so se na lesenem odru izkazali fantje in dekleta, v srednjeveških oblačilih lokalne šivilje, kot so jih nosili v Agatinih in Friderikovih časih, v narodni noši so ob zvokih harmonike zaplesali folkloristi Enote Mravlja iz Lenarta. Predstavljena je bila izvorno posodobljena, slovenskogoriška ženska in moška »Ovtarjeva«

promocijska obleka, katero je mogoče tudi po meri naročiti pri Magdi Leš – Rdeča nit v Voličini.

Po kulturnem programu so se odvijale številne delavnice na temo polstenja in ponovne uporabe blaga, izdelava naravnega pralnega detergenta s pomočjo brošure »Agatini nasveti« in blagodejna hipoterapija s konjem v obnovljeni maneži na hipodromu ŠRC Polena. Vsi gostje in nastopajoči so lahko okušali lokalne dobrote iz preprosto čudovitih Slovenskih goric.

Mag. Lidija Šipek

57. AGRA UPRAVIČILA SLOVES PREPOZNAVNI

»Letošnja 57. Agra, ki je stara, kot je povprečna starost slovenskega kmeta, je še bolj kot kdaj koli prej opravičila sloves najbolj prepoznavne tovrstne prireditve v Sloveniji in širši evropski regiji. S sloganom Sejem nove generacije je opozarjala na ključne dileme slovenskega kmetijstva in podeželja, nakazovala smeri razvoja evropske kmetijske politike in trende, ki zaposlujejo svetovno okoljsko politiko in skrb za trajnostni razvoj. 1850 razstavljalcev iz 32 držav, 400 podjetij na mednarodnih ocenjevanjih, preko 150 dogodkov in blizu 120.000 obiskovalcev sejma je samo skopa bilanca sejma, ki je več kot samo kmetijsko-živilski sejem«, je povedal Janez Erjavec, predsednik uprave Pomurskega sejma.

Na sejmu v Radgoni pa srečamo med obiskovalci kot ponudniki tudi Cerkljenjačane in ljudi iz naših sosednih krajev. Nekateri so kar redni vsakoletni obiskovalci in ponudniki in prav je tako. Tako sta med gostinskimi ponudniki letos na sejmu v Gornji Radgoni že tridesetih bila nam dobro znana gostinca Jože Braček in Simon Fekonja.

Že 30-ič sta se na Agri predstavila gostinca Jože Braček in Simon Fekonja s cerkljenjaškim Gostiščem pri Antonu in lenarško Gostilno 29.

Franc Bratkovič

AGRA 2019 – AKTUALNO PRI ČRPAJU EU SREDSTEV

Subvencijo bo mogoče dobiti za mlade kmete, majhne kmetije, turizem na podeželju, manj bo omejitev za velika podjetja, kmetije bodo lahko ponujale tudi (celodnevno) varstvo starejših.

Agra 2019 se je odvijala v Gornji Radgoni zadnji teden v avgustu, že 57-krat kot največji državni in eden najpomembnejših evropskih kmetijsko-živilskih sejmov. Predstavili so se številni domači in tuji razstavljalci. Ključen poudarek je bil na digitalizaciji v kmetijstvu in agroživilstvu.

Prikazane so bile novosti, vrhunska tehnologija in tehnika za poljedelstvo, živinorejo, gozdarstvo, živilskopredelovalno industrijo, vinogradništvo, vinarstvo, ekološko kmetijstvo na vseh področjih, kakor tudi vedno bolj aktualno permakulturno kmetovanje. Na razpolago je bila oprema, certificirana semena, sredstva za gozdno rastlin in živali.

Glavna deželna partnerica sejma je bila avstrijska Štajerska, ob kateri so se predstavile še sosedi Madžarska in Hrvaška, Severna Makedonija, Poljska, Bolgarija, Vietnam in projekt City

Cooperation II, kateri povezuje 24 mest treh sosednjih držav.

Pridelovalce, predelovalce, strokovnjake in potrošnike so ob vrhunskih ponudnikih iz vseh celin in iz naše neposredne bližine povezovala najpomembnejše strokovne, gospodarske in stanovske organizacije. V okviru vrhunske Ovtarjeve ponudbe iz Slovenskih goric se je na razstavnem prostoru letošnje leto predstavilo več kot 20 lokalnih ponudnikov, med drugimi tudi iz cerkvenjaške občine. Ponovno je zadišalo po slovenskogoriški gibanici in vinogradniki so se izkazali z okusno domačo vinsko kapljico. Številne obiskovalce, po podatkih organizatorja sejma 120.000, je zanimala tudi možnost prijave na javne razpise in vključitev v številne aktivnosti.

AGRA širi poslanstvo sodelovanja in skrbi za rodovitnost domačih in sosednjih polj. Na dan pred odprtjem se je na Ptujju odvila konferenca evropskih kmetijskih ministrov in potencialnih kandidatke za članice Evropske unije. Tradicija in nove trajnostne prakse so poživile strokovne razstav in predstavitve rejskih dosežkov, bujni sejmski vrtovi in gozdno-parkovni nasad. Tekmovanje žensk in moških v sečnji in v razrezu hlodov.

Hrana iz naše bližine - Agrina kuhinja, pridelki in izdelki, avtohtone slovenske pasme in rastline, so zelo pomemben del Slovenije – evropske gastronomske regije 2021, česar se vsak dan vse bolj zavedamo.

Evropska komisija je Sloveniji odobrila spremembe v mesecu septembru, ki naj bi omogočile učinkovitejše in hitrejšo razdeljevanje evropskega denarja za področje kmetijstva. Potrjena je bila kopica sprememb Programa za razvoj podeželja 2014-2020. PRP je skupni programski dokument posamezne države članice EU in podlaga za črpanje finančnih sredstev iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Slovenija ima skupno za razvoj slovenskega kmetijstva in podeželja za obdobje 2014-2020 na voljo 1,1 milijarde evrov, od tega bo 838 milijonov prejela iz proračuna EU. Po podatkih Evropske komisije smo do konca leta 2018 porabili slabo polovico vsega denarja, ki je na voljo za ta namen. Okvirni terminski plan objave javnih razpisov bo objavljen še v tem mesecu na spletni strani MKGP in ARSKTRP.

Mag. Lidija Šipek

DOBROTE KMETIJ - ZNAK KAKOVOSTI TUDI V CERKVENJAK

Na Ptujju se je maja dogajala že 30. državna razstava »Dobrote slovenskih kmetij«. Pobudnik prve razstave je bilo Turistično društvo Ptuj, ki je sodelovanju pritegnilo še Občino Ptuj in takratno pospeševalno službo, predhodnico današnje Kmetijsko svetovalne službe. Že prva ocenjevanja in razstava so bili zastavljeni ambiciozno in so orali ledino na področju ocenjevanja kmečkih izdelkov. Ocenjevali pa so le tri skupine izdelkov, mlečne, mesne in žitne izdelke.

Danes ta ocenjevanja potekajo že v petnajstih skupinah. Zelo se je povečala v tudi sama kakovost izdelkov, k čemer bi lahko pripomogla tudi ocenjevanja, saj udeleženci prejmejo povratne informacije o ocenjenem izdelku.

Na letošnji jubilejni 30. razstavi »Dobrote slovenskih kmetij« je sodelovalo kar 550 kmetij s 1096 izdelki. Podeljenih je bilo 979 priznanj, od tega 563 zlatih.

Seveda razstava dobrot slovenskih kmetij na Ptujju ne mine

tudi brez Cerkvjenjačanov, ki se tam uspešno predstavljajo. Letos so sodelovali trije in to zelo uspešno. Tadej Rojs iz Cogincev je za meso iz tunke prejel zlato priznanje, za dimljene klobase pa srebrno. Hkrati je Rojs prejel še najvišje priznanje Znak kakovosti, ki ga dobi udeleženelec za triletno zaporedno zlato priznanje za enak izdelek. Zlato priznanje sta prejela tudi Mitja Firbas iz Cenkove za viljamovko in Petra Žnidarič iz Andrenceva za bio sadni jogurt, in še srebrno za poltrdi bio kozji sir.

F. B.

DOGODKI IN DOGAJANJA

27. GASILSKO TEKMOVANJE ZA POKAL SLOV. GORIC

PGD Cerkevjak je bilo v soboto, 8. junija, organizator že 27. gasilskega tekmovanja za Pokal Slovenskih goric. Tekmovanje, ki je vrsto let potekalo le v konkurenci članov in članic, se je nekaj let nazaj pridružilo še tekmovanje v konkurenci starejših članov in članic oziroma veteranov ter spada v sklop prireditev ob občinskem prazniku Občine Cerkevjak. Na tekmovanje v Cerkevjak so od začetka prihajale tudi najboljše gasilske enote članov in članic v državnem in mednarodnem merilu, kot so denimo Hajdoše, Kebelej, Šmartno na Pohorju in mnoge druge. Zadnja leta ni več tako in tudi ekip članov in članic je vedno manj. Sicer pa se je tokratnega gasilskega tekmovanja v Cerkevjaku udeležilo 19 ekip. Od njih kar devet ekip starejših članov. Kakor koli že, so se pa v Cerkevjaku tako kot lani, tudi letos, veselile uspeha gasilke članice iz PGD Sveta Trojica. V konkurenci članov pa gasilci PGD Slovenja vas.

Tudi v konkurenci starejših članov je zmaga odšla v PGD Slovenja vas na Dravskem polju. Od starejših članic so bile najuspešnejše gasilke PGD Gabrnik.

Pri starejših članih je tekmovanje štelo tudi za gasilsko ligo starejših članov GZ Lenart, ki je letos poteka četrtič. Tekmovanje se je iz društev vključenih v GZ Lenart udeležilo 6. ekip. Prvo mesto za ligo je pripadlo starejšim gasilcem iz PGD Sveti Jurij v Slovenskih goricah, drugo PGD Cerkevjak in tretje PGD Sv. Trojica.

Ker je zdaj, ko to poročamo v našem cerkevjaškem Zrnju, liga starejših gasilcev Gasilske zveze Lenart že končana, posredujemo tudi končne rezultate. Zanimivo, ti so tudi na koncu enaki kot so bili na prvi tekmi v Cerkevjaku. Naslov prvaka lige so torej osvojili starejši gasilci PGD Sv. Jurij v Slovenskih goricah, drugo mesto je pripadlo ekipi PGD Cerkevjak in tretje PGD Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Tekmovanje je v gasilski ligi starejših članov začelo šest ekip, do konca pa vzdržalo pet. Tekme so potekale v Cerkevjaku, Jurovskem dolu, Benediktu, Sv. Ani v Slovenskih goricah in Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Franc Bratkovič

19. TEKMOVANJE KOSCEV IN KOSIC NA VANETINI

Turistično društvo Cerkevjak, ki ga uspešno vodo predsednik Alojz Zorko, vsako leto pripravlja tekmovanje koscev in kosic. To je prireditev, ki kljub vročini privabi veliko obiskovalcev. Vsako leto poteka prireditev v drugem kraju. Letošnjo

10. tekmovanje koscev in kosic je potekalo, 30. junija 2019, na travniku kmetije Dragice in Jožeta Majer na Vanetini. Udeležila sta se ga tudi župan Občine Cerkevjak Marjan Žmavc in poslanec v DZ R Slovenije Franc Breznik ter gostje pobratenih društev Čebelarji iz Pesnice in KTD Proga 13 iz Hrušice pri Ljubljani. Tekmovanja v košnji se je pomerilo 14 moških, 7 društev in 9 žensk. Po končani košnji so je bilo prikazano grabljanje in postavljanje in trošenje plastov. Obiskovalce, tekmovalce in organizatorje je najprej pozdravil župan Marjan Žmavc, ki je me drugim povedal: »Vesel sem, da TD Cerkevjak tako uspešno pripravlja že 19. prireditev, pri kateri starejši obujajo spomine na težko kmečko opravilo v preteklosti, mlajšim pa prikaže kako je potekala košnja in spravilo sena ali otave v preteklosti. To je zadnja od letošnjih prireditev, ki so potekale v okviru praznovanja 20. občinskega praznika. Vsem, ki se trudite, da prireditev uspe čestitam in se že veselim prireditve v prihodnjem letu, ko boste pripravili jubilejno 20. košnjo na stari način z ročnimi kosami.« Poslanec Franc Breznik pa je dejal, da je vesel, ko organizatorji na tak način skrbijo za ohranjanje kmečkih običajev in opravil ob spravilu krme za živino. Posebno zato, ker je v teh krajih veliko travnikov, kjer s stroji ni mogoče kosti, kosci pa pokosijo še tako stmi breg. V preteklosti so se borili za vsako betvico živinske krme. Ljudje so se zavedali, da je za hrano bilo potrebno delati, saj sama kar tako ne pade na mizo, je še poudaril.

Udeleženci tekmovanja so prejeli simbolične nagrade.

Tako so kosili nekoč.

Skupna slika tekmovalcev ob skupni malici na travniku

Za koso je prejel tudi predsednik TD Cerkvenjak Alojz Zorko. Koso si je za košnjo nabrusil tudi župan Marjan Žmavc.

Čeprav je glavni namen prireditve prikazati, kako so kosili v preteklosti ter druženje, so se udeleženci vseeno pomerili med seboj. Za potek tekmovanja so skrbeli sodniki, ki so sodili po pravilniku. Ob koncu razglasitve rezultatov sta župan Marjan Žmavc in predsednik TD Cerkvenjak Alojz Zorko tekmovalcem podelila simbolična darila. V Košnji med društvi v parih so se zvrstili: 1. Franc Rajšp in Irena Fekonja za turistično društvo Klopotec iz Zg. Velke, 2. Stanko Vršič in Klavdija Rajšp za Strelsko društvo Cerkvenjak in 3. Franc Kocuvan in Monika Majer za Društvo vinogradnikov Cerkvenjak. V košnji nad 60 let starosti, pri ženskah: 1. Angela Brenholc – ŠTD. Smolinci–Župetinci. Med ženskami do 60 let: 1. Lidija Maurič - Vanetina, 2. Irena Fekonja - Š.D. Porčič in 3. Dragica Majer - Vanetina. Moški do 60 let: 1. Dušan Fekonja – Š.D. Porčič, 2. Mitja Majer – Vanetina in 3. Feliks Trojner – Osek. Moški nad 60 let: 1. Franc Rajšp T.D. Klopotec Zg., 2. Janez Fekonja – Vanetina in 3. Janko Pavrič – T.D. Klopotec Zg. Velka. V grabljanju so se tekmovalke razvrstile: 1. Anica Čižič – Š.T.D. Smolinci – Župetinci, 2. Jožica Breznik – Š.T.D. Smolinci – Župetinci in 3. Darja Šalamun – Š.T.D. Smolinci – Župetinci. Prireditve so zaključili s prikazom strojev pri košnji in spravilu sena, ki jih je predstavilo podjetje Joco & Hojnik iz Maribora. Organizatorji so poskrbeli tudi za pogostitev z domačimi ocvirkovkami in drugimi mesnimi dobrotami z žara. Ni pa manjkalo slovenjegraške poslastice, to je prleških »gibanc«. Zanimivo je, da so kosice in kosce ter grabljice, odžejali s »kuklo«, jabolčnikom, ki ga je iz jabolk iz starih jablan pridelal gospodar travnika, na katerem so kosili, Jože Majer.

Konec avgusta so v TD Cerkvenjak organizirali društveni izlet v Oplotnico in njeno okolico. V jesenskem delu so se udeležili še trgatve potomke stare trte ter na martinovanju pekli kostanje in slanino po antijoško. Čaka jih še izdelava adventnega venca ter postavitve jasic.

Ludvik Kramberger in David Poljanec

SPOMINSKI POHOD

Zdaj že tradicionalni pohod je v petek, 12. julija, pripravilo Združenje borcev za vrednote NOB Cerkvenjak. Pohod je posvečen spominu na dogodek iz obdobja 2. svetovne vojne, ko je v Stanetincih 14. julija 1942 prišlo do spopada med dvema nemškima orožnikoma in Slovenskogoriško četo, ki so jo imenovali tudi Osojnikova skupina. V Spopadu sta orožnika Altenburger in Bezjak obležala mrtva. To pa je bil tudi prvi oborožen spopad na območju nekdanje velike Občine Lenart, ko je počila prva partizanska puška na območju te občine. Po tem dogodku je Gestapo ostro ukrepal in v zaporih ter v koncentracijskih taboriščih so se zatem znašle celotne družine s tega stanetinskega predela. Od izseljenih v taborišča še živi-

ta Emilija in Rozina Toplak. Njuna mama, Emilija Toplak, je bila zaradi sodelovanja s partizani 4. novembra 1942 kot talka ustreljena v Mariboru.

F. B.

ČETRTI FESTIVAL VIN OSREDNJIH SLOVENSКИH GORIC

»Skupaj lažje rastemo, skupaj zmoremo več!«

Slogan, ki pove veliko o povezovanju, sodelovanju in medsebojni pomoči.

In prav s tem sloganom raste naš Festival vin Osrednjih Slovenskih goric, ki bo tudi letošnje leto, potekal v veličastni samostanski kleti v Občini Sveta Trojica. Danes že lahko rečemo, da festival postaja tradicionalen.

Po uspešnem prvem festivalu, ki sem ga pričela kot kratkoročna aktualna cerkvenjaška vinska kraljica, smo skupaj z Društvom za ohranjanje kulture Vincar, v drugo in tretje to še nadgradili. In tudi v letošnjem letu bo tako - pestro dogajanje bomo nadgradili s skupino Zven, degustacijo odličnih lokalnih vin, dvigom in spustom penin v samostanski vodnjak ter ostalimi majhnimi presenečenji.

Se vidimo v petek, 25. oktobra 2019, s pričetkom ob 18. uri, na 4. festivalu vin Osrednjih Slovenskih goric. Vljudno vabljeni, da podprete domače vinogradnike, poskusite odlična vina in preživite čudovit večer v prijetni družbi.

Martina Breznik, Društvo za ohranjanje kulture Vincar, foto: Tjaša Oman

KOLESARIMO ZA CELIAKIJU

V Občini Cerkevnik smo podprli humanitarni projekt Kolesarimo za celiakijo. Župan Marjan Žmavc je 15. avgusta 2019 v prisotnosti Srečka Perkoviča – predsednika Kolesarskega društva Cerkevnik sprejel Matjaža Goloba iz Novega Mesta, ki je v času od 5. 8. 2019 do 18. 8. 2019 večkrat prekolosal Slovenijo in obiskal vseh 212 občin. Njegov humanitarni projekt je namenjen avtoimuni bolezni celiakiji in izzivom bolnikov ter ozaveščanje javnosti o celiakiji. Ob podpori in spremljanju društva *Celiac – Življenje brez glutena*, ki so predstavljali sam projekt, je v 14 dneh prevozil 3000 km in se povzpel za 40.000 višinskih metrov. Dnevno je obiskal od 7 do 22 občin in prevozil čez 200 km.

Valerija Toš

IZ DRUŠTEV, ORGANIZACIJ, ZDRUŽENJ IN KLUBOV

OKROGLA MIZA O 20-LETNEM DELOVANJU SLOVENSKOGORIŠKEGA FORUMA

Pred nedavnim je minilo 20 let od ustanovitve Slovenskogoriškega foruma, ki so ga ustanovili razumniki iz osrednjih Slovenskih goric in iz drugih koncev Slovenije. Zato so se njegovi člani konec junija sestali na okrogli mizi na temo »20-letnica slovenskogoriškega foruma – dosežki in izzivi«. Pobudo za ustanovitev foruma sta decembra leta 1998 dala brata in pedagoga Mirko in Marjan Žmavc. Danes forum združuje okoli 50 razmišljujočih ljudi različnih poklicev, ki si še posebej prizadevajo za razvoj gričevnatega sveta med Dravo in Muro.

O ustanovitvi Slovenskogoriškega foruma je na okrogli mizi spregovoril Marjan Žmavc, ki je forum vodil prvih dvanajst let. Po njegovih besedah je bil in ostaja cilj združenja na strokovni ravni osmisлити družbeni, kulturni in gospodarski razvoj osrednjih Slovenskih goric. Na ustanovni skupščini leta 1999 so se poleg obeh pobudnikov zbrali mnogi prepoznavni razumniki, med njimi inženir Stanko Žmavc, dr. Bernard Rajh, Vinko Lorenčič, novinar Edvard Pukšič, mag. Ciril Paluc, slikar in kipar Ivo Lorenčič, Majda Toš, Stanislav Senekovič, dr. Jurij Kunaer z ženo Jelko, dr. Jože Lojk z ženo Miro, Milan Nekrep, novinar Tomaž Kšela, Karl Vurcer, dr. Ivan Rihtarič, dr. Marjan Toš, Jože Kraner, akademski kipar Mitja Stanek, bančnik Tone Brumen, pilot Anton Rajšp, arhivista Viktor in Metka Vrtnjak, gostinec Jože Braček, zdravnik Franc Antolič,

podjetnik Ivan Petrovič in drugi. Danes forum združuje okoli 50 članov iz vse Slovenije, ki na svojem strokovnem področju zavzeto delujejo za razvoj Slovenskih goric.

Slovenskogoriški forum je v minulih 20. letih svojega delovanja obravnaval številna aktualna vprašanja, povezana z razvojem Cerkevnikja in gričevnatega sveta med Dravo in Muro ter se odzival tudi na izzive časa.

V minulih 20 letih se je forum odzival na izzive časa ter na različnih okroglih mizah, posvetovanjih in drugih sestankih obravnaval najbolj aktualna vprašanja, povezana z razvojem osrednjih Slovenskih goric.

Kot je na okrogli mizi dejal predsednik Slovenskogoriškega foruma Tomaž Kšela, čas, v katerem živimo, zaznamujeta izjemno hiter tehnološki razvoj in globalizacija. Eden najbolj pronicljivih zgodovinarjev in mislecev našega časa Yuval Noah Harari ugotavlja, da je človeštvo sredi sprememb, ki jih še ni doživelo, zato pravzaprav nihče v resnici ne razume, kaj se dogaja in kam se svet razvija. V takšnih razmerah je težko sprejemati pametne odločitve in to na vseh ravneh – v osebnem življenju, na podjetniški ravni, v lokalni skupnosti, na državni ravni. Kljub temu pa mora vsakdo dnevno sprejemati odločitve, brez možnosti, da bi jih pretehtal iz vseh zornih kotov. Zato dandanes v vseh večjih organizacijah, korporacijah in združenjih organizirajo tako imenovane »brainstorminge« oziroma razprave, na katerih udeleženci »viharijo možgane« in iščejo nove ideje za razvoj. »Brainstorming« ali »možganska nevihta« je v svetu najbolj znana in enostavna metoda za preverjanje lastnih misli in iskanje novih idej s skupnim razpravljanjem in razmišljanjem v skupini. Skupinsko »viharjenje možganov« pri udeležencih spodbuja ustvarjalno razmišljanje in zavedanje, da vsaka ideja šteje in da je vsaka pomembna za oblikovanje najboljših skupnih zamisli. Po besedah Kšele so v minulih dvajsetih letih na sejah Slovenskogoriškega foruma »previharili« številna vprašanja in probleme ter tako pripomogli k novim idejam, ki so prispevale k hitremu razvoju osrednjih Slovenskih goric.

V ospredje razprav na forumu so bile teme povezane z družbeno in kulturno zgodovino, ki je naša učiteljica, z gospodarskim razvojem, z razvojem podjetništva, z varstvom naravne in kulturne dediščine, s spodbujanjem ekološkega kmetovanja, s skrbjo za zdravje, s promocijo osrednjih Slovenskih goric in drugimi aktualnimi vprašanji.

Forum je izvedel tudi več samostojnih aktivnosti, izdal več publikacij in izvedel več akcij. Njegov prvi predsednik in sedanjí župan Občine Cerkevnik Marjan Žmavc je na okrogli mizi spomnil na izdajo publikacije »Cerkevnik od pradavnine do današnjih dni«, ki jo je spisal sam, na izdajo zbornika Občine Cerkevnik »Podobe kraja«, na izdajo zbornika ob 220-letnici organiziranega šolstva v Cerkevniku, na knjigo Zavezniški letalci v cerkvenjaški zgodovini, na postavitve spominskega obeležja padlim zavezniškim letalcem na Vanetini ter na številne dosežke posameznih članov foruma. Mag. Ciril Paluc je pripravil »Cerkvenjaški besednjak«, dr. Bernard Rajh je spisal

narečni slovar »Gučati po antujoško«, slikar in kipar Ivo Lorenčič je izklesal več kipov, ki krasijo kraj, več članov foruma pa je aktivno sodelovalo tudi pri izdaji publikacij ob 500-letnici cerkve Sv Antona in ob 20-letnici samostojne Občine Cerkevjak. Posamezni člani foruma redno in opazno sodelujejo tudi pri izdajanju Ovtarjevih novic in Zrnja iz Cerkevjenjaka.

V razpravi na okrogli mizi ob jubileju foruma, v kateri so sodelovali domala vsi člani, so eden za drugim poudarjali pomembno vlogo, ki jo je forum odigral v minulih dvajsetih letih. V tem času so osrednje Slovenske gorice izredno napredovale, k čemur so po besedah zdravnika Franca Antoliča še posebej prispevale novonastale manjše občine, v katerih je lokalna samouprava veliko bolj zaživela, kar se v teh občinah pozna na vsakem koraku. Nekdanji ravnatelj osnovne šole v Cerkevjenjaku Milan Nekrep pa je opozoril na pomembno vlogo foruma pri ozaveščanju ljudi. Pridružil se mu je tudi sedanji ravnatelj Mirko Žmavc, ki je opozoril, da bo moral forum pomladiti svoje članstvo, da bo njegov glas bolj slišan tudi med pripadniki mlajših generacij. Edi Kupčič pa je izpostavil vlogo foruma pri povezovanju ljudi, ki si prizadevajo za razvoj Slovenskih goric na različnih področjih v različnih občinah oziroma krajih. S tem forum prispeva tudi k pretoku izkušenj in idej.

E. P in T. K.

Ob svetovnem dnevu učiteljev PREJEMNIKI PRIZNANJ IN PLAKET DRUŠTVA PEDAGOGOV

Tudi letos, že trinajsto leto zapovrstjo, smo v petek, 4. oktobra 2019, ob svetovnem dnevu učiteljev na svečani akademiji v Lenartu podelili priznanja in plakete najzaslužnejšim pedagogom na področju Slovenskih Goric in dela Prlekije. Prejemniki so bili pedagogi, ki so svojim delom, trudom, zavzetostjo in inovativnostjo neizmerno bogatili šolski prostor.

Učiteljski poklic je izjemno zahteven. Od vzgojiteljev, učiteljc in učiteljev se pričakuje, da bodo inovativni, da bodo v učenje vključevali aktualne vsebine, ki jih je vedno več, da bodo potrpežljivi, razumevajoči in še marsikaj drugega. Prav je, da imajo vsi, ki spremljajo učiteljsko delo, ta pričakovanja. Prav pa bi tudi bilo, da vsi, ki spremljajo delo učiteljc in učiteljev, sodelujejo pri utrjevanju in oblikovanju teh zahtev. Sem sodijo seveda starši, pa tudi predstavniki državnih in drugih institucij, ki nadzirajo, inštruirajo in spremljajo dejavnost šol ter preverjajo njihovo učinkovitost.

Tako lahko povsem opravičeno trdimo, da le avtonomen učitelj ali vzgojitelj lahko v tem času promovira svobodno podajanje učne snovi. Šola in učitelj sta odlična, če ob pravem času učencu postrežeta z izkušnjami, ki se dobro skladajo s predhodnimi miselnimi shemami (učenčevim predznanjem). Zato je treba posodobiti ne le sedanji izobraževalni sistem, temveč tudi kulturo poučevanja. Ko je človeku dana možnost učiti se, je hkrati treba preveriti, ali so človeku dane priložnosti za učenje. Šola prihodnosti razvija spodbudno učno kulturo in umetnost komuniciranja med različnimi dejavniki vzgoje in izobraževanja. Prav ta pa je za učenca in učitelja priložnost za učenje vsebin, takih, ki se jih ne da učiti kje drugje. V šoli ali vrtcu imajo ljudje priložnost za socializacijo in sprejemanje vrednot. Vsak naj si prizadeva s poučevanjem promovirati spoštovanje in svobodo, je zapisano že v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah (1948). Učenje v šoli ali vrtcu naj razvija otrokovo osebnost, talent, mentalne in fizične sposobnosti, celoten otrokov potencial in še mnogokaj. Šola naj bo vzorec za življenje v svobodni družbi v duhu medsebojnega razumevanja, miru, tolerance in prijateljstva.

Že v preteklosti šole nikoli niso bile povsem zaprte in izolirane od okolja, so pa nekatere imele več in bogatejše vezi z okoljem, razvijale so različne načine sodelovanja in imele od tega različne koristi. In tako je tudi danes, čeprav v zadnjih letih postaja sodelovanje šol z okoljem v slovenskem in širšem evropskem prostoru neizpodbitna zahteva. Šole se vedno bolj odpirajo, kar se kaže v različnih oblikah sodelovanja s starši; pričakovanje skupnosti in organizacij, s katerimi šole vzpostavljajo različne, tudi nove oblike sodelovanja, kot so skupni projekti in uvajanje različnih inovacij v šole ter ustvarjanje inovativnih učnih okolij za naše učence. Ravno zato postaja sodelovanje vsakodnevna nuja. Šole zaradi transparentnosti delovanja odpirajo svoja vrata najširši javnosti. Pravzaprav postaja sodelovanje z okoljem osnova »preživetja« šol, ki hkrati pomeni nove možnosti in izzive. In prav teh načel in pristopov se držimo učitelji, saj je to pravzaprav ena in edina možnost sinergičnega delovanja v posameznem šolskem okolju. Sleherna šola je tako odprt sistem, saj predstavlja del širšega zunanjega okolja in notranje organiziranosti. Temu seveda sledimo učitelji. Dokazano je, da kreativnost slehernemu človeku ponuja največjo možno izbiro svobode. Učenec z učiteljem oblikuje pričakovane rezultate učenja kot smerokaz otroku v procesu učenja. Bolj kot so izboljšave v šolstvu ali predšolski vzgoji uresničene, uspešnejše in plodnejše je sodelovanje posameznika s skupino trajnejše in bogatejše. Prav to pa je odlika vseh letošnjih nagrajencev.

Glede na sprejet Pravilnik o priznanjih društva pedagogov omogoča, da so posamezniki ali institucije lahko prejemniki priznanj I. ali II. stopnje ali najvišjega priznanja za življenjsko delo področju vzgoje in izobraževanja – plakete dr. Antona Trstenjaka, so letošnji prejemniki sledeči.

Priznanja I. stopnje DP dr. Antona Trstenjaka so prejeli: Estera Jurša - OŠ in vrtec Sveta Trojica, Igor Koser - OŠ Benedikt, Blanka Mlakar - OŠ dr. A. Trstenjaka – Negova, Aleksandra Kuntner - OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol, Tadeja Štuhec - Vrtec Manka Golarja G. Radgona, Klavdija Žabčič - OŠ Voličina, Viktorija Kukovec – Potrč - OŠ Benedikt in Marjana Zorko - OŠ Benedikt.

Priznanja II. stopnje DP dr. Antona Trstenjaka so prejeli: Marija Kegl - OŠ Lenart enota vrtec, Darinka Kolarič - OŠ Lenart, Simona Peserl – Vezovnik - OŠ Lenart, Peter Grgan - OŠ in vrtec Sveta Trojica, Marija Pak - OŠ in vrtec Jožeta Hudalesa Jurovski Dol, Božena Šmirmaul - OŠ Sveta Ana, Marija Hren - OŠ Cerkevjenjak – Vitomarci in Andreja Černel - OŠ Cerkevjenjak – Vitomarci.

Plaketo DP dr. Antona Trstenjaka sta prejeli: Nataša Rodeš - OŠ Lenart in Marjeta Belna - OŠ Cerkevjenjak – Vitomarci

Slavnostni govorniki na prireditvi so bili: lenarški župan mag. Janez Kramberger, dr. Milena Kerndl, predstojnica OE Zavoda za šolstvo iz Maribora, in predsednik dP mag. Mirko Žmavc. Svečanost ob svetovnem dnevu učiteljev je bila popestrena še s krajšim kulturnim programom.

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti vsem, ki so podobo šolstva in predšolske vzgoje krojili v preteklosti in hvala vsem, ki so s svojim delom, trudom in premišljenimi ravnanji pomagali, da je naš napredek lahko vidnejši in trajnejši. Kot je bilo zapisano v eni izmed obrazložitev prejemanja priznanja, je čas je edina oblika energije, ki ni obnovljiva. Za vse teče enako in izgubljenega časa ne moremo zavrteti nazaj. Lahko pa se le česa spomnimo in rečemo, to je bilo pa narejeno dobro, koristno in povrh še z ljubeznijo.

Na nas učiteljih je torej, da v svetu materialnih predsodkov, kibernetičnih in umetnih inteligenc gradimo drugačno osebnostno avtoriteto; to je znanje, ki mora postajati vse večja vrednota. Šole, vrtci, vzgojitelji in učitelji smo tisti, ki bomo obstajali, ne glede na čas in prostor, vsaj dokler se bo človek sposoben zavedati, da sta vzgoja in znanje temeljni vrline za preživetje. Prav vsem nagrajencem iskreno čestitam za njihove izjemne uspehe.

*Mag. Mirko Žmavc, spec., prof., predsednik
Društva pedagogov dr. Antona Trstenjaka*

ČEBELARSKO DRUŠTVO IVAN JURANČIČ CERKVENJAK JE PRAZNOVALO

Jesen je tu, čebelarstva sezona je za nami. Letošnje nestanovitno vreme ni prineslo nič dobrega za čebele, naše marljive prijateljice. Še ena katastrofalna čebelarstva letina, to sedaj lahko že zagotovo rečemo, tako na našem ožjem območju kot v celi regiji in Sloveniji. Marsikateri čebelar je pridobil medu le za pokušino, nekateri pa še to ne. Pozno poletno in jesensko krmljenje je zagotovilo le golo preživetje in obstanek čebeljih družin. Zaenkrat upajmo, da bo tako ostalo.

Ustanovitelji društva z županom

Tako kot so imeli člani Čebelarstva društva Ivan Jurančič kar precej skrbi pri delu s čebelami, je bilo pestro tudi društveno življenje. Kot je bilo napisano že v prejšnji številki Zrnja,

ČD IJC letos praznuje 40. obletnico delovanja. V počastitev tega jubileja je bila meseca junija, v sklopu prireditev ob občinskem prazniku Občine Cerkevjak, organizirana krajša slovesnost v Društvenem čebelarstvu domu v Čagoni. Udeležili so se je povabljeni gostje s področja čebelarstva dejavnosti, lokalne skupnosti, predstavniki društev v Občini Cerkevjak, člani ČD IJC, prejemniki priznanj in pohval ter ostali. Posebej so bili v društvu veseli udeležbe vseh še živečih soustanoviteljev društva, že umrlih, kakor tudi drugim pokojnim članom, pa so se prisotni poklonili z minuto molka. Na žalost na prireditvi ni bila prisotna Dana Jurančič, vnukinja čebelarstva vzornika Ivana Jurančiča, s katero ni bilo mogoče navezati stika in je povabiti. Prisotne sta razen predsednika ČD IJC Leona Gragera nagovorila župan Občine Cerkevjak Marjan Žmavc in predsednik Čebelarstva zveze Maribor (ČZDM), Vlado Vogrinec. Slednja sta izrazila zahvalo članom društva za delo na področju čebelarstva in dela na društvenem področju ter v lokalni skupnosti ter zaželela uspešno delo v prihodnosti. Za kratek kulturni vložek je poskrbel mlad harmonikar Danej Hojnik. Ob jubileju je ČD IJC izdalo tudi krajšo publikacijo o dosedanem delovanju društva, monografijo z naslovom »Čebelarstvo društvo Ivan Jurančič Cerkevjak - 40 let delovanja, 1979-2019.«

Slovesen dan, 22. junij 2019, se je nadaljeval s skromno pogostitvijo udeležencev in zaključil v večernih urah s kurjenjem kresa ob Kresni noči.

Po praznovanju okroglega društvenega jubileja je steklo delo članov ČD IJC po ustaljenih tirnicah. Čebelarji čebelarijo v lastnih čebelnjakih in poskušajo obdržati čebelji zarod. Čas zdravljenja in krmjenja čebel ter priprava družin za zimo so v zaključni fazi. Razen tega so člani organizirali in se skupaj z zainteresirano javnostjo udeležili tradicionalne strokovne ekskurzije. Prvo soboto mesecu juniju so se z avtobusom TA Leze iz Lenarta odpravili na Notranjsko ter obiskali Hišo medu Božnar v Polhovem Gradcu, Tehniški muzej Bistra pri Vrhniki in Park vojaške zgodovine v Pivki. Program tokratnega popotovanja je bil precej natrpan, udeleženci so se strinjali, da je bilo mnogo poučnega ter lepega za videti in slišati, vsi pa so poskrbeli za prijetno vzdušje tekom celotnega dneva. Vsak prvi petek v mesecu se člani društva na neformalnih srečanjih dobijo v Društvenem čebelarstvu domu v Čagoni, kjer je rdeča nit deljenje izkušenj s področja čebelarjenja in seveda druženje. Razveseljivo je, da je udeležbe zadnje mesece številnejša, predvsem članov, ki čebelarijo, tudi čebelarjev začetnikov, ki oskrbujejo svoje prve čebelje družine. Naj tako ostane.

Naslovnica publikacije

V Hiši medu Božnar

Vido Blažič

40 LET ČEBELARSKEGA DRUŠTVA IVAN JURANČIČ CERKVENJAK

V soboto, 22. junija, je Čebelarско društvo Ivan Jurančič Cerkvjenjak, ki domuje v Čagoni, proslavilo 40 – letnico delovanja. Ime nosi po daleč na okoli znanem čebelarju in potovalnem čebelarskem učitelju Ivanu Jurančiču (1861–1935) iz Andrecev in je čebelarstvo v Cerkvjenjaku tako prisotno že zelo dolgo, torej preko sto let.

Zbrane je nagovoril tudi Vlado Vogrinec, predsednik Čebelarске zveze Maribor in društvu podelil jubilejno priznanje za 40-letno plodno delovanje.

Jubilej so čebelarji proslavili z otvoritvijo fasade na društvenem domu. In danes se lahko pohvalijo z lepim društvenim domom. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1979 in se kljub vzponom in padcem vztrajno razvijalo. Prvi društveni upravni odbor so sestavljali: predsednik Jože Hauzer, Milan Vajngerl (tajnik), Feliks Rajh (blagajnik), Rudolf Družovič (gospodar) in člani Rihard Tušak, Feliks Klajnošek ter Franc Hojs. Člani nadzornega odbora pa so bili Anton Toš predsednik in člana Franc Ljubec ter Anton Omulec.

Danes društvu, ki ima 70 članov, predseduje Leon Grager, njegova desna roka je tajnik Vido Blažič, kateri je tudi urednik in v precejšnji meri avtor člankov v monografiji izdani ob 40-letnem delovanju društva.

Na slovesnosti, ki jo je moderiral Vido Blažič, so ustavnim članom podelili zaslužene spominske zahvale. Priznanja je bilo deležno tudi društvo, ki je na osrednji slovesnosti ob 21. občinskem prazniku Občine Cerkvjenjak prejelo srebrni grb Občine Cerkvjenjak. Praznovanja jubileja pa ni skalilo niti slabo vreme in tako se je druženje ob kresu končalo pozno v noč.

Otvoritveni trak sta prerezala Leon Grager, predsednik Čebelarскеga društva Ivan Jurančič Cerkvjenjak in Marjan Žmavc, župan Občine Cerkvjenjak.

Franc Bratkovič

DRUŠTVO GENERAL MAISTER CERKVENJAK

V Društvu general Maister Cerkvjenjak tudi v letu 2019 nadaljujemo z različnimi aktivnostmi delovanja društva. V mesecu marcu smo organizirali predavanje zgodovinarja, raziskovalca, publicista in velikega poznavalca slovenskogoriške zgodovine dr. Marjana Toša o Maistrovih zvestih slovenskogoriških soldavcih in podpornikih. Iz našega območja je bilo 33 Maistrovih vojakov. Naj omenim samo nekaj največjih domoljubov: dr. Milan Gorišek, notar Fran Štupica, Radoslav Kopič, duhovnik Jožef Janžekovič, Davorin Polič, dr. Ožbolt Ilauinig, Ivan Roškar, Jožef Kranvogel, Franc Kranjc, Franc Breznik, Maks Kavčič, dr. Alojz Kraigher in Bruno Weixl. Strokovnemu in vsebinsko bogatemu predavanju g. Marjana o časih, ki so odločno vplivali na nadaljnji potek slovenske zgodovine smo z veseljem prisluhnili. Vrline, ki so krasile generala Maistra in njegove borbe, so tudi v današnjem času vredne posnemanja.

Slovenskemu generalu, pesniku in borcu za severno slovensko mejo smo 29. marca pri spomeniku v Cerkvjenjaku položili venec.

Predavanje dr. Marjana Toša smo pričeli s pesmijo Slovenec sem.

Kuharji imamo v svojih vrstah tudi krojačico, ki je poskrbela za našo prepoznavnost.

V Občini Cerkvjenjak deluje večje število društev. Leta 2010 smo ustanovili Društvo general Maister Cerkvjenjak, katerega namen je ohranjanje spomina na zgodovinsko delo Rudolfa Maistra in njegovih borcev za severno slovensko mejo s ciljem razvijanja in utrjevanja domoljubja na vseh področjih družbenega življenja. Društvo deluje na kulturnem, umetniškem, izobraževalnem, znanstvenem in športnem področju.

Namen in ena od prioritet delovanja Društvu kmečkih deklet in žena Cerkvjenjak je organizacija družabnih srečanj. Letos so tradicionalno pripravili srečanje društev v vihtenju kuharnice imenovano »Vesela kuharijak«, na kateri pa nismo smeli manjkati tudi člani Društva general Maister Cerkvjenjak. Enolončnico, ki smo jo pripravili člani našega društva je pošla med prvimi, kar pomeni, da je bila dobra. Poskusila jo je tudi predsednica Zveze društev general Maister mag. Lučka Lazarev Šerbec.

Na kmetiji pri Rojsovih so nam postregli jedi iz lastne pridelave.

V Društvu general Maister Cerkvjenjak vsakoletno, sedaj lahko rečemo že tradicionalno, ob občinskem prazniku Občine Cerkvjenjak pripravljamo pohod s simbolnim pomenom po borbah za severno slovensko mejo, pohod po severni meji Občine Cerkvjenjak. Letos smo bili organizatorji že devetega pohoda. Pot nas je vodila po makadamskih cestah, skozi gozdove in travnike. Člani društva smo poskrbeli, da so si pohodniki na postankih lahko nabrali novih moči za nadaljevanje poti. Pohodniki smo se tudi ustavili pri Hauzerjevi zbirki čebelnjakov in muzejskih eksponatov iz zgodovine čebelarstva, kjer nas je prijazen domačin Jože podučil o zgodovini čebelarstva in razkazal svojo bogato zbirko. Gospa Majda, ki skupaj z Jožetom skrbi za kmetijo, pa nas je presenetila z domačimi dobrotami. Mi smo se jima za vse zahvalili s slovensko zastavo, ki jo bosta na svoji domačiji izobesila ob državnem prazniku. Pohod smo zaključili pri spomeniku generala Maistra v Cerkvjenjaku, kjer je bil tudi začetek pohoda.

Roman Lorenčič, predsednik DGMC

ZAHVALA ZA SODELOVANJE

Tudi letos so cerkvenjaški gasilci bili povabljeni na več različnih gasilskih prireditve, od obletic, prevzemov novih gasilskih vozil, novih praporov in gasilskih srečanj. Na večino povabil so se odzvali. Praznovali so tudi gasilci naši sosedi v Oseku. Z prenovljenim pročeljem gasilskega doma in prevzemom novega gasilskega vozila za prevoz moštva so slovesno proslavili 70-letnico delovanja društva. V Oseku je ob tej priložnosti hkrati potekal še 48. dan gasilcev Gasilske zveze Lenart.

PGD Osek je podelilo več zahval in priznaj. Med prejemniki zahvale je bilo tudi PGD Cerkvjenjak. V imenu društva je zahvalo prevzel predsednik Aleš Bezjak.

F. B.

KONEC POLETNEGA SPANCA ZA KULTURNIKE

Poletje je čas, ko društva nabirajo novih moči za bolj aktivne mesece. Tudi Kulturno društvo Cerkvjenjak ni bilo pri tem nobena izjema, se je pa od pomladi na kulturnem področju v občini zgodilo kar nekaj stvari.

Srečanje pod lipo samostojnosti ob občinskem prazniku je v

celoti uspelo, saj se nas je vreme usmililo, z družabnimi igrami pa smo uspeli nasmejati lepo število obiskovalcev. Vleka vrvi nikogar ni pustila ravnodušnega, pa tudi ostale igre so potekale v znamenju dobre volje in zvrhane žlice humorja. K sodelovanju smo tudi tokrat povabili naše vinogradnike, kmečke žene in gasilsko društvo, da so popestrili ponudbo in bili odlična družba. Za prihodnje leto pripravljamo ob tem dogodku tudi nekaj novosti, da bo še bolj zanimiv in privlačen.

Izpeljali smo tudi informativni sestanek za folklorno sekcijo, ki jo bomo zagnali v jesenskih mesecih. Zaradi usklajevanja in osebnih razlogov se je po začetni zagnanosti število interesentov malo zreduciralo, kljub temu pa verjame, da bomo kmalu lahko pričeli z vajami. K sodelovanju pa še vedno vabimo tudi vse vas, četudi morda trenutno nimate para.

V začetku septembra smo izvedli tudi prvi društveni piknik, kjer smo povabili člane vseh sekcij in vse ostale, ki so bili oziroma so še člani, pa se že dolgo niso vključili. Namreč, preverili smo staro dokumentacijo, da smo lahko naredili širši seznam članov, ki smo jim tudi poslali osebna vabila na piknik. Namen te geste je bil, da ponovno vključimo in aktiviramo vse tiste, ki so se v preteklosti morda premalo vključevali v aktivnosti ali pa so bili nenamensko zapostavljeni. Povabilo k sodelovanju seveda še vedno velja.

Čeprav med poletjem praktično nismo organizirali nobenih dogodkov, smo člani na neformalnih srečanjih razvijali nove ideje za prihodnost in pripravljali vsebine za jesen.

Tako smo že v začetku poletja pošteno zavihali rokave in izdali razpis za 31. Slovenskogoriški klopotec narodno-zabavne glasbe Cerkvjenjak 2019, ki bo v petek, 18. 10. 2019 ob 19.30 uri, v dvorani Kulturnega doma v Cerkvjenjaku. Za festival se nam je tako prijavilo zadostno število ansamblov, kar je bil seveda prvi pogoj za izvedbo tega tradicionalnega in znanega dogodka.

Na področju aktivnosti v dvorani pripravlja dramska sekcija novo zgodbo na odrskih deskah, ki bo zagotovo pritegnila marsikoga od vas, za zimske mesece pa bomo znova oživeli tudi kino večere. V času pisanja tega članka ima naš mešani pevski zbor za sabo že kar nekaj vaj in nastopov, kljub temu pa bi bili veseli vsakega dodatnega glasu. V letošnjem letu pripravljamo še dve delavnici za naše člane, in sicer bomo izvedli delavnico varjenja piva in pa delavnico z uporabo lesa, ki bo tudi zelo zanimiva. Ob torkih izvajamo tudi vadbo joge v avli kulturnega doma, ki je dobro obiskana, k udeležbi pa vabimo tudi vse vas. Vse naše aktivnosti lahko trenutno spremljate na naši Facebook strani, kmalu pa bodo na voljo tudi na novi spletni strani, ki bo zaživela še v letošnjem letu.

V društvu smo veseli vsakega novega obraza, zato vabimo vse pozitivne osebe odprte glave, da se vključite v naše aktivnosti ali pa si samo pridete nabrat polno košaro dobre volje.

Danijel Zorko

Tudi okolica Doma kulture bo po obnovi prijetnejša. Foto: M. Ž.

DEJAVNOSTI DRUŠTVA UPOKOJENCEV CERKVENJAK

Večer ljudskih pesmi in viž

Nekaterih stvari se ne da otipati niti prijeti, da pa se jih slišati, tako je bilo 21. 6. 2019 v dvorani Kulturnega doma Cerkevnik, ko se je ponovno slišala ljudska pesem in viže iz priročnih instrumentov. Že 19. po vrsti je organiziran Večer ljudskih pesmi in viž, kar dokazuje, da ljudsko petje ne bo izumrlo, ampak ravno nasprotno, saj se ustanovljajo vedno nove in nove skupine, ki želijo ljudsko pesem prenesti na mlade rodove. Da je ljudska pesem v Cerkevniku živa, se lahko zahvalimo domačim ljudskim pevcom pod vodstvom Ivice Pleger. Večer ljudskih pesmi in viž se je izvedlo v sodelovanju 13-ih skupin iz upravnih enot Lenarta, Ptuja in Maribora. Povezavo in vložke med nastopajočimi pa je podala Saša Lovrenčič.

Potrebno je veliko volje, poguma in časa, predvsem pa ubranih glasov, ki se ne sramujejo ljudskega petja in viž, zaigranih na različne priročne instrumente. Tako dokazujejo in poudarjajo zgodovino, ko je bilo petje glavno izročilo pri raznih opravilih, srečanjih, še posebno pri praznovanjih. Povezovanje skupin ljudskega petja je dokaz in potrdilo, da se pesem prenaša iz kraja v kraj iz roda v rod, nas povezuje in širi obzorja povezanosti in prijateljstva. Ljudsko petje je del kulture naroda, je neodvisno od sodobne pesmi, deluje po svoji vsebini in obliki. Večer je minil v vzdušju pesmi in glasbe, kar so potrdili tudi obiskovalci, ki so s pevci večer nadaljevali še dolgo v noč v Avli Vlada Tušaka in zunaj ob zvokih glasbe in petja, mi pa smo poskrbeli za zadovoljstvo vseh prisotnih.

Ljudski pevci društva upokojencev imajo skozi tekoče leto številne nastope po Zgornjem in Spodnjem Podravju, si tako pridobijo na veljavi in si izmenjavajo pesmi iz svojih zakladnic.

Svojo dobro voljo pa izkazujejo tudi po domovih za starejše in tako pripravijo letno po 8-10 samostojnih koncertov, da se varovanci ne počutijo osamljeni in pozabljeni, kar še posebno znajo dobro cenit vodstva domov.

Kuhanje juhe pod lipami

Še dobro, da ne vemo, kaj vse še nam bo življenje prineslo, se zgodilo in kam nas pelje življenjska pot. Naša pokončnost in trdnost pa potrjuje, da lahko preskočimo nešteto ovir ali pa se ustavimo na poti, ki ti da smisel za razmislek in pomislek in svoje cilje nadaljuješ, se povezuješ in družiš z množico, ki ti je blizu za sodelovanje in druženje. Tako smo se tudi upokojenci povezali in pomešali med ostale kuharske skupine, ki so 9. 6. 2019 kuhale kisl juho v okviru praznovanja 21. občinskega praznika Občine Cerkevnik. Organizator kuharije je bilo Društvo kmečkih deklet in žena, ki naj bi imelo pregled med skupinami. Glede na število skupin in ostalih prisotnih je med skupinami bilo prijetno vzdušje in odprtost, saj smo se med seboj povezali in na tiho tekmovali, čeprav ni bilo tekmovalnega značaja. Okusi so bili različni, saj je vsaka od skupina imela

svoj tajni recept kod dodatek k osnovnim sestavinam. Ocen o kvaliteti juhe so podali številni domačini in gostje od drugod, ki so se udeležili te kuharije in poskrbeli, da so se kuharski kotli nemudoma izpraznili.

Tako je zopet minil en lep sončen dan za druženje in pogum, mi pa smo bili veseli, da smo lahko bili upokojenci del tega dogodka in tako prispevali svoj delež k praznovanju občinskega praznika.

Potomka najstarejše vinske trte

Da smo upokojenci na pravi poti s svojimi aktivnostmi, da skrbimo za upokojence in skratka za vse starejše v Občini Cerkevnik tudi po programu Starejši za starejše je prepoznala občina in njen župan gospod Marjan Žmavc Tako smo za svojo marljivost, delo in odnos ter povezanost od Občine Cerkevnik prejeli cepič najstarejše potomke vinske trte, za kar smo zelo hvaležni in obenem tudi ponosno prevzeli odgovornost za posaditev in vzgojo le-te. Porajalo se je veliko vprašanje, kje najti primerno mesto za posaditev. Predsednik društva Feliks Fekonja se je povezal z družino Košnik Matjaža z razlogom, če je možna posaditev trte na zelenici med domom upokojencev in bivšo Tušakovo hišo. Košnikovi so predlog pozdravili in brez oklevanja smo določili mesto, kje bo trta lepo uspevala. Na upravnem odboru pa je bilo dorečeno, da bo za vzgojo in rast skrbnik Franc Kocuvan. Tako smo organizirali in določili datum posaditve trte. Ženski del je poskrbel za pecivo in obložene kruhke, moški pa za tekoči del, da smo trto tudi zalili. K posaditvi smo povabili tudi družino Košnik, ki je poskrbela za tekoči del tega dogodka. Od vseh prisotnih ni manjkal niti župan Marjan Žmavc, ki je namenil nekaj besed o pomenu in vzgoji trte ter s čim si je društvo pridobilo zaupanje in razlog, da jim je bil vročen cepič. Delo posaditve je bilo dobro opravljeno, za kar je poskrbel skrbnik trte Franc Kocuvan s pomočniki. Danes pa je že vidno, kako se trst bohota s svojo rastjo in pošilja svoje mlade panoge proti soncu. Z zadovoljstvom jo pogledaš in že razmišljaš kako omogočiti lepo rast in nadaljevanje življenja potomke, zato moramo v prihodnjem letu poskrbeti za letvenik, ki bo krasil ta prostor in trta bo lahko razpela svoj ponos-trsne panoge, ki bodo v bodoče dale rujno kapljico v zahvalo za lepo vzgojo.

Feliks Fekonja

TAKŠNIH JE ŠE MALO

Na tradicionalnem srečanju ljudskih pevcev junija v Cerkvjenjaku je nastopila tudi skupina ljudskih pevcev in godcev Trta iz Zavrča. Ne samo, da je skupina navdušila s svojim nastopom na odru, zaslužna je bila tudi, da so ubrane pesmi po prireditvi še dolgo v noč zvenele tudi zunaj dvorane.

F. B.

AKTIVNOSTI DRUŠTVA KRDEBAČ

Po uspešnem sodelovanju na občinskem prazniku Občine Cerkvjenjak in izpeljanem taboru Luba vodica smo člani društva Krdebač sodelovali na XII. Rimskih igrah na Ptujju društva Poetovio Ptuj. Za te igre lahko rečemo, da so ene izmed večjih v Evropi in največje na območju Slovenije. Letos so igre trajale od 15. – 18. avgusta na že tradicionalnem prostoru, na katerem smo letos odprli novi stacionarni objekt, ki je namenjen predvsem Rimljanom in njihovim družinam ter prikazu različnih obrti. Na taboru smo sodelovali vse dni, udeležili smo se tudi tradicionalne povorke skozi mesto Ptuj, na kateri je sodelovalo 700 Rimljanov. Kot novost je letos bila prikazana dirka Kvadrig, to je vprega s štirimi konji. Na mestnem vrhu so prikazali spektakularno dirko konjskih vpreg. Na taboru smo se tudi letos sodelovali v vseh igrah in družabnih srečanjih, ki so bile organizirane v okviru samega tabora.

Čez leto sta gospodarja skrbela za potomko Johanezove trte, katera je potomka najstarejše trte. V soboto, 29. 9. 2019, smo opravili prvo trgatve. Trta nas je obdarila s tremi grozdi.

Kot že običajno se na koncu zahvaljujemo vsem donatorjem in sponzorjem, kateri nas zvesto podpirajo pri naših aktivnostih.

Danica Kladošek, foto: Jani Dimec

EKSKURZIJA DSAP V CERKVENJAK

Društvo slovensko-avstrijsko prijateljstvo (DSAP) je v sodelovanju z Društvom Krdebač v mesecu maju pripravilo ekskurzijo v Cerkvjenjak. Mirko Kozar, ki je član obeh društev, je pripravil zanimiv kulturni program: ogled muzejske zbirke obnovljene cimprane hiše z zanimivimi botaničnimi rešitvami.

Med potjo do cerkve so se ustavili pri Kozarjevih, kjer nas je pozdravil legionar in nam postregel s tradicionalno starorimsko pijačo. Ogledali so si še cerkev, s podrobno predstavitvijo zgodovine kraja.

Obiskovalce je pozdravil in jim zaželel dobrodošlico tudi župan Cerkvjenjaka ter jim predstavil krajevne zanimivosti.

Ekskurzijo so zaključili pri Kozarjevih na Cenkovi, kjer jih je čakal odojek z ražnja, dobra kapljica in prijetna družba.

Danica Kladošek

VZLETNO –PRISTAJALNO STEZO NA VZLETIŠČU V ČAGONI BODO PODALJŠALI

»Sredi poletja se je zgodilo, kar je bilo še pred leti popolnoma nepredstavljivo – Letalski center Maribor, ki skrbi za letalsko obrambo pred točo na območju 71 občin v severovzhodni Sloveniji, je zaradi zaprtja mariborskega letališča začasno preselil svoja letala in posadko na vzletišče v Čagoni, s katerim upravlja naš Aero klub Sršen iz Cerkevjenjaka,« pravi direktor občinske uprave Občine Cerkevjenjak Vito Kraner, ki je tudi sam član Aero kluba Sršen in zavzet pilot z licenco za letenje z motornimi letali. Med šestdesetimi člani omenjenega kluba jih ima takšno licenco okoli dvajset.

Letalski center Maribor že od leta 1985 uspešno izvaja obrambo pred točo. Projekt, ki ga trenutno izvajajo, se imenuje »Izvajanje posipanja točonosnih oblakov s srebrovim jodidom na območju Severovzhodne Slovenije z letalsko obrambo pred točo«. V okviru tega projekta z letali posipavajo točonosne oblake s srebrovim jodidom in na ta način preprečujejo, da bi prišlo do toče. Po navedbah vodje projekta protitočne obrambe Darka Kralja na ta način pred točo branijo območja 21 pomurskih občin, 41 podravske občin ter občin Slovenske Konjice in Zreče iz savinjske regije in Podvelka iz koroške regije. Skupaj z letali Letalskega centra Maribor ščitijo pred točo območja

71 občin, ki merijo skupaj 3.776 kvadratnih kilometrov. Ta območja so za slovensko kmetijstvo izjemno pomembna, saj je na njih skupno več kot polovica vseh obdelovalnih površin v državi.

Kot pravi Kraner, je po presoji Agencije za civilno letalstvo vzletišče v Čagoni pri Cerkevjenjaku eno od najboljših v državi, saj je na odprtem delu Pesniške doline, kjer ni v širši okolici nobenih daljnovodov ali drugih ovir za letala. Zato velja to vzletišče za izjemno varno.

Ob preselitvi letal in posadke Letalskega centra Maribor za obrambo pred točo na vzletišče v Čagono pa se je po besedah Kranerja pojavil drug problem. Izkazalo se je namreč, da je vzletno – pristajalna steza za letala namenjena obrambi pred točo za okoli 200 metrov prekratka. Sedanja dolžina steze na letališču v Čagoni komaj zadošča za vzletanje in pristajanje letal za obrambo pred točo. Da bi posadkam zagotovili zahtevano in pričakovano varnost, bo vzletno – pristajalno stezo nujno podaljšati.

Kot poudarja vodja

obrambe pred točo Kralj, bo Letalski center Maribor tudi potreboval vzletišče v Čagoni za alternacijo v primerih, ko se letalo za obrambo pred točo ne more varno vrniti na matično letališče. Pa tudi sicer nameravajo v prihodnje vzletišče v Čagoni uporabljati za obrambo pred točo zlasti v pomurskih občinah, saj je njegova lokacija za to bolj primerna.

V Aero klubu Sršen iz Cerkevjenjaka, ki vzorno skrbi za vzdrževanje vzletišča (člani sami vsaj dvajsetkrat letno pokosijo celoten kompleks vzletišča, ki se razteza na štirih hektarih zemljišč), so se takoj zganili. Kot pravi Kraner, so se povezali s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, da bi vzeli v zakup še 0,7 hektara zemljišč, na katerem bi uredili podaljšek pristajalne steze v dolžini 200 in širini 35 metrov. Pri tem jih podpira tudi Letalski center Maribor. Trenutno potekajo aktivnosti za ureditev zakupa dodatnega zemljišča.

Obramba pred točo iz Cerkevjenjaka

»Daljše vzletno – pristajalne steze na vzletišču v Čagoni pa ne potrebujemo samo zaradi vključitve v obrambo pred točo, temveč tudi zaradi izvajanja svojega poslanstva in razvijanja športnega letalstva na širšem območju Slovenskih goric,« pravi Kraner. »Kako pomembno vlogo ima pri tem naš klub, kaže tudi udeležba na tradicionalnem letalskem dnevu, ki ga ob občinskem prazniku Občine Cerkevjenjak vsako leto pripravimo na vzletišču v Čagoni. Letos smo ga organizirali že osmič zapored. Doslej se je na njem običajno zbralo od sto do sto petdeset pilotov iz Slovenije in tujine z 20 do 40 letali, večje število motornih zmarjarjev in številni modelarji s svojimi letalskimi modeli. Še posebej pa se na letalskih dnevih razveselimo številnih ljubiteljev letalstva iz vse Slovenije, ki nas obiščejo na našem vzletišču. Za vse, ki so zainteresirani, pripravimo po dostopni ceni tudi polete s športnimi letali. Veliko zanimanje ljudi za letalstvo nas prepričuje, da smo, ko si prizadevamo za razvijanje športnega letalstva v Slovenskih goricah in za podaljšanje vzletno pristajalne steze na vzletišču v Čagoni, na pravi poti.«

Tomaž Kšela

AERO KLUB SRŠEN CERKVENJAK – AKTIVNO NA VSEH PODROČJIH

V mesecu juniju (15. 6.) smo tudi letos ob občinskem prazniku in v lepem vremenu ter številnem obisku uspešno realizirali letalski dan 2019 oz. srečanje letalcev in ljubiteljev letenja. Prireditev je obiskalo cca. 40 letal s piloti iz cele Slovenije ter številni domači obiskovalci ljubitelji letenja.

Uspeh kluba pa je **osvojitve sedmega mesta na DP ULN 2019, dveh pilotov članov kluba (Darko Šuštar, Andrej Šafarič)**, ki je potekalo dne 30., 31. avgusta in 1. septembra 2019 na letališču LJAJ(Ajdovščina). Klub se je s tem ponovno potrdil kot eden izmed boljših klubov v Sloveniji v športnem letenju.

Konec meseca septembra (22. 9.) je na vzletišču Cerkev-

Mag. Vito Kraner: Aeroklub Sršen iz Cerkevjenjaka in Občina Cerkevjenjak si prizadevata za podaljšanje vzletno – pristajalne steze na vzletišču v Čagoni, kar je nujno, ker ga je Letalski center Maribor že vključil v sistem obrambe pred točo z letali.

Načrti za dokup zemlje za podaljšanje vzletno-pristajalne steze so že narejeni.

njak v Čagoni ponovno potekala tradicionalna prireditev AE-ROZAPREGA 2019 v letenju z letalskimi modeli, ki je bila odlično obiskana.

V drugi polovici oktobra bo realiziran tudi tradicionalni koštanjev piknik v okviru srečanja letalcev.

Obisk številnih letal iz cele Slovenije

Aero klub Sršen vsako leto ob občinskem prazniku pripravi letalski dan, na katerem se zberejo s svojimi letali, motornimi zmaji in modeli piloti, modelarji in ljubitelji športnega letalstva od blizu in daleč. Naš posnetek je z letošnjega letalskega dneva.

Drugače pa v klubu potekajo aktivnosti za podaljšanje vzletišča v Čagoni, kajti projekt obrambe pred točo z letali, ki se je nekaj časa v juliju izvajal tudi iz vzletišča Cerkevjenjak in razvoj letalskega turizma že sama po sebi kličeta po podaljšanju vzletišča in sicer severno proti avtocesti za cca. 200 m. Obstoječe dimenzije ne omogočajo varnega letenja za tipe letal, ki se koristijo za protitočno obrambo z letali in tudi letala iz tujine, ki bi nas lahko obiskala imajo zahteve po daljši pristajalni stezi.

Naše stališče je, da je potrebno izkoristiti ta veliki potencial, ki ga nudi samo vzletišče in v prihodnje intenzivno izvajati vse aktivnosti, da bo izvajanje obrambe pred točo iz Cerkevjenjaka ter obisk letal iz tujine naš vsakdan.

Udeležba na DP - letala pred poletom

Spremljajte nas in se nam pridružite na:
<http://www.facebook.com/AeroklubSršen/>

Vito Kraner, AK Sršen Cerkevjenjak

NOVO VODSTVO V NK CERKEVJENJAK

V začetku julija so člani NK Cerkevjenjak na Zboru članov, v avli kulturnega doma v Cerkevjenjaku, izvolili novega predsednika društva in potrdili ostale organe, ki bodo klub vodili v bodoče. Novi predsednik je postal Jani Dimec, stanujoč v Grabonoškem Vrhu.

Prva naloga nove ekipe je vsekakor bila stabilizacija razmer v NK Cerkevjenjak. Pridobiti je bilo potrebno članski igralni kader in ekipi zagotoviti kvalitetnega trenerja.

NK Cerkevjenjak v sezoni 2019/20 tekmuje v MNZ Maribor s petimi ekipami in sicer U9, U11, U13, kadeti in člani. V klubu trenutno trenira okoli 100 otrok in odraslih. Predvsem se povečuje število članov v nogometni šoli, zato so tudi tukaj okrepili trenersko ekipo z dvema novima trenerjema.

Zardi več tekmovalnih ekip, večjega števila članov, se seveda povečujejo tudi stroški delovanja kluba. To so predvsem stroški prevoza, otroških malic, stroški sojenja, obveznosti kluba do MNZ Maribor, letna najemnina in najemi igrišč za tekme starejših selekcij. Je pa seveda potrebno obnoviti opremo, igralce obleči z novimi dresi ter nabaviti nekaj novih trenerskih rekvizitov, potrebovali pa bi tudi dva para novih golov. Zato novo vodstveno ekipo čaka tudi velik izziv pri zagotavljanju finančnih sredstev za kvalitetno in nemoteno delovanje kluba.

NK Cerkevjenjak skupaj z občino kvalitetno sodeluje z MNZ Maribor in NZS, zato se bodo verjetno v jesenskem delu v Cerkevjenjaku igrane pripravljalne tekme ženske nogometne reprezentance nižjih selekcij.

Člani NK Cerkevjenjak ravno tako skupaj z občino skrbijo za vzdrževanje ŠRC Cerkevjenjak, saj so v tem letu opravili že dve obširni delovni akciji.

Predsednik si je poleg vodenja kluba zadal tudi, da bo skrbel za razvoj in širjenje nogometa v Občini Cerkevjenjak in okolici, predvsem z sodelovanjem z OŠ Cerkevjenjak – Vitomarci in tudi OŠ izven meja naše občine ter skrb za načrtovani perspektivni razvoj telesne kulture vseh članov društva v sodelovanju z lokalnim okoljem. Predvsem pa je njegov namen privabiti čim več otrok izra računalnikov in telefonov na nogometno zelenico.

Cilj je NK Cerkevjenjak postaviti tja kamor sodi, se pravi na dosti višjo raven, predvsem v organizacijskem in tekmovalnem smislu. To si zaslužijo člani nogometne šole, članski igralci, trenerji, ostalo osebje, predvsem pa Cerkevjenjačani, za katere predsednik meni, da so že lačni nogometnih uspehov in vikend druženja na našem prelepem športnem objektu, katerega nam zavidajo daleč naokoli. Seveda je pa za vse spremembe potreben čas, zato prosijo občane, da nas na tribinah ob prijetnem druženju podpirate na tekmah v vseh selekcijah.

Člani NK Cerkevjenjak se zahvaljujejo vsem sedanjim in bodočim sponzorjem, brez katerih bi klub težko deloval.

Jani Dimec

DELO SELEKCIJ NK CERKVENJAK

Preden smo se v klubu podali na zaslužen dopust, smo v juniju še izpeljali dve klubske aktivnosti. Najprej smo v soboto, 22. junija, organizirali Dan nogometa v ŠRC Cerkvenjak. Kot prvi sta se med seboj pomerili ekipi U11 NK Cerkvenjak ter NK Jurovski Dol. Nato je sledila tekma U15, ki so se pomerili proti svojim staršem. Načrtovana je bila tudi tekma članov ter veteranov Antuj, vendar smo jo zaradi velikega naliva odpovedali.

Takoj v ponedeljek pa smo začeli našo že 11. nogometno šolo. Lahko se pohvalimo, da je letošnja 11. NŠ spet obiskovalo rekordno število otrok, kar 61! Tudi letos smo se imeli odlično, povrh pa imeli srečo še z vročim vremenom. V petek nas je obiskal tudi naš reprezentant in igralec italijanskega Lecceja Žan Majer. Z nami je delil svoje nogometne izkušnje, igral pri vsaki skupini ter nam tudi pomagal pri podelitvi, kjer je na koncu izžrebal srečneža, ki je prejel njegov originalni reprezentančni dres s podpisom. Poleg ostalih nagrad smo razdelili še žoge ter torbe. Hvala tudi vsem staršem, ki ste nam zaupali vaše otroke ter za vaše vzpodbudne besede. Lepo vas je bilo videti vsak dan v ŠRC Cerkvenjak. Trenerji v NŠ so bili: Dejan Žmavc, Damjan Žmavc, Edo Žižek, Gorazd Perkovič, David Košnik in Rok Lorenčič. Velika zahvala pa seveda vsem donatorjem, ki so podprli naš projekt: Kava bar pri Osmici, Teksas Bar, Gostišče pri Antonu, Lepa trata, Jani Družovič s.p., Avtoprevoznitvo Mohorič, Artio (print & dizajn), Essens — Dani & Sabina Huber in Občini Cerkvenjak za odlične delovne pogoje. Hvala tudi vsem ostalim, ki ste kakorkoli pomagali pri uspešni izvedbi projekta.

Vsak dan zvečer smo na klubskem profilu objavili sveže fotografije iz dnevnega dogajanja. Otroci so se zabavali vsak dan ter dobre volje zapuščali igrišče.

Sledil je krajši premor oz. dopust, nato pa prijave selekcij v novo tekmovalno sezono 2019/2020. NK Cerkvenjak je v novo sezono prijavil naslednje tekmovalne selekcije: **Mlajši cicibani (U-9), Starejši cicibani (U-11), Mlajši dečki (U-13), Kadeti in Člani.** Torej po nekaj letih imamo spet pet tekmovalnih selekcij.

S pripravami na novo sezono so najprej pričeli člani že v sredini julija, v avgustu pa so sledile še ostale selekcije. Konec avgusta so se naši trenerji udeležili tudi rednega letnega izpopolnjevalnega seminarja ZNT Maribor, ki je letos potekal na igrišču z umetno travo v mariborskem Ljudskem vrtu.

Pregled dosedanjih aktivnosti po selekcijah (sezona 2019/2020):

U-7 (Najmlajši cicibani, trenerja: Tadej Vajzman in Rok Lorenčič)

Glede na veliko število novih mladih igralcev smo se v klubu odločil, da selekciji U-7 in U-9 razdelimo ter jim tako zagotovimo čim več od trenažnega procesa. Selekcija trenira dvakrat tedensko in bo odigrala kakšno prijateljsko tekmo ter

se podala na kakšnega izmed turnirjev.

U-9 (Mlajši cicibani, trener: Gorazd Perkovič)

Najprej sta selekcijo vodila Tadej Vajzman in Rok Lorenčič, sedaj pa jih je prevzel Gorazd Perkovič. Selekcija je letos prvič tekmovalna, kar za fante pomeni prve korake v ligaški sistem. Prvi dve tekmi so izgubili, na tretji pa so že vknjižili svojo prvo zmago. V Jurovskem Dolu so zmagali kar s 7:0. Lestvice pri tej starostni kategoriji ni, do konca jesenskega dela pa še jih čakajo tri tekme. Trenirajo dvakrat tedensko, pozimi pa bodo šli na kakšen turnir.

U-11 (Starejši cicibani, trener: Dejan Žmavc)

Selekcija je letos drugič v ligi, pred novo sezono pa je dobila nekaj novih obrazov. Starejši fantje pa so se preselili k U-13. S treningi so pričeli v začetku avgusta in trenirajo dvakrat tedensko. Do sedaj so odigrali štiri tekme in na vseh zmagali. Premagali so Kungoto s 6:4, Šentilj s 6:2, Tabor MB kar s 13:0 in Jakovski Dol s 5:3. Do konca jesenskega dela še jih čakajo tekme proti Pobrežju, Slovenskim goricam ter Dupleku. Tudi tukaj ni lestvice. Fantje bodo pozimi šli na kakšnega izmed okoliških turnirjev.

U-13 (Mlajši dečki, trener: Andrej Kocbek)

Po dveh letih imamo spet tekmovalno selekcijo U-13. Že v avgustu jih je prevzel Andrej Kocbek. Treningi so dva do trikrat tedensko. Fantje so do sedaj dvakrat zmagali in dvakrat izgubili. Boljši so bili od Jurovskega Dola (2:0) in Dobrovc (8:1). Trenutno so z gol razliko 10:13 na 4. mestu lige. Najboljši strelec ekipe je Vid Videtič Breznik s štirimi zadetki. Do konca jesenskega dela še jih čakajo trije krogi. Ekipe se bo pozimi udeležila tudi kakšnega izmed okoliških turnirjev.

KADETI (trener: Damjan Žmavc, pomočnik: Edo Žižek)

Lanska ekipa U-15 je letos presedlala v kadete, saj je bilo veliko izhodnih fantov. S treningi so pričeli v avgustu in dva do trikrat tedensko trenirali. Kljub temu, da so fantje v večini mlajši od vrstnikov, so dobro začeli sezono, nato pa žal nekajkrat izgubili. Trenutno se po šestih krogih nahajajo na 10. mestu svoje lige. Najboljši strelec ekipe je Jan Maksim Kocuvan s tremi zadetki. Verjamemo, da bodo fantje zavihali rokave in vknjižili dodatne točke v jesenskem delu. Čaka jih še namreč 6 krogov.

ČLANI (trener: Sašo Kreslin)

Članska selekcija je pred novo sezono dobila novega trenerja. Trener je postal Sašo Kreslin. Ekipi se je pridružilo tudi nekaj novih igralcev. Člani so v sklopu priprav odigrali kar nekaj tekem. Pomeril so se z NK Apače, NK Cankova, NK Limbuš Pekre, NK Jurovski Dol ter NK Zgornja Polskava. Prvi krog letošnje sezone pa so odigrali v Kungoti, kjer so remizirali, rezultat je bil 0:0. Na prvi domači tekmi v drugem krogu so doma igrali proti NK Rošnja Loka ter zmagali z 2:1. Nato je sledila serija slabših rezultatov, ki so izgubili proti Jurovskemu Dolu, Prepoljam in Dogošam. Do konca jesenskega dela jih še čakajo štirje krogi. Selekcija trenutno zaseda 11. mesto 2. članske lige MNZ Maribor. Najboljši strelec ekipe je trenutno Jani Družovič z dvema zadetkoma.

Kot je že v naši navadi, vas samo spominjamo, da je vpis v nogometno šolo NK Cerkevnik mogoč skozi celotno leto. Še vedno iščemo in si želimo mladih nogometašev oz. nogometašic. Pričakujemo vas v ŠRC Cerkevnik, lahko pa nas kontaktirate tudi preko našega Facebook profila ali maila nkcerkvenjak@gmail.com. Lepo vabljeni tudi na vse naše tekme, saj nam vaša podpora iz tribun lahko pomaga do boljšega vzdušja in rezultatov.

Dejan Žmavc, prof.

KOLESARSKO DRUŠTVO CERKVENJAK

Poletje je za nami in s tem se počasi končuje glavna sezona za nas kolesarje. V preteklih mesecih smo bili zelo aktivni in smo skupaj prekosarili nekaj zelo lepih poti. Ena od njih je bila v sredini avgusta, ko smo se z avtomobili odpravili na pot v prelepa Goriška Brda. Prvi dan smo se s kolesi podali po kolesarski poti ob Soči, ki poteka od Solkanskega mostu do kraja Plave. Pot je speljana ob desnem bregu reke Soče in je namenjena izključno kolesarjem. Priporočamo jo vsem, ki želijo lepote reke Soče in spodnje Soške doline spoznati popolnoma iz drugega zornega kota, v tišini brez avtomobilov.

Srečko in Damir Perkovič

Naslednji dan smo se iz čudovite vasice Šmartno, sredi Goriških Brd, odpravili na 65 kilometrov dolgo pot, ki nas je vodila v znano romarsko središče v Italiji-Castelmonte, oz. Staro goro nad Čedadom. Sama

pot, ki poteka med vinogradi in spominja na Toskano je razgibana, še posebej zadnji 7-kilometrski vzpon na goro z nadmorsko višino 618 metrov. Na vrhu gore leži znana romarska cerkev, katero obiskujejo verniki iz celega sveta, pod njo pa se razprostira čudovit razgled na mesto Čedad z okolico.

Mesec avgust je bil za člane društva najbolj aktiven, saj smo 15. 8. 2019 ponovno organizirali kolesarski trim, ki je potekal po mejah Občine Cerkevnik in okoliških občin. Dolžina trase je znašala 40 kilometrov, sama pot pa je bila zelo razgibana. Trim smo s skupnimi močmi, ki smo si jih nabrali na postojankah ob poti, uspešno premagali vsi prijavljeni. Zato gre zahvala tudi gasilskemu društvu Cerkevnik, ki nas je celotno pot spremljalo z vozilom in reševalcem, ki so budno bdeli nad nami. Na koncu kolesarskega trima je sledila obvezna kolesarska malica, makaronovo meso, ki so ga za nas pripravili v Gostišču pri Antonu. Ob dobri hrani in pijači smo se vsi udeleženci strinjali, da se drugo leto ponovno srečamo.

2. kolesarski trim

Kolesarsko društvo Cerkevnik je podprlo tudi kampanjo društva za celiakijo Celiac, ki osvešča o celiakiji in težavah, s katerimi se bolniki, ki ne smejo uživati glutena soočajo v vsakdanjem življenju. V ta namen je društvo Celiac organiziralo kolesarsko popotovanje novomeškega rekreativnega kolesarja Matjaža Goloba, ki je prekosaril 3.000 kilometrov in obiskal vseh 212 občin v Sloveniji. Ustavil se je tudi v Cerkevniku, kjer sta ga pričakala župan Občine Cerkevnik g. Marjan Žmavc in predsednik kolesarskega društva Cerkevnik g. Srečko Perkovič. Po koncu srečanja smo v znak podpore društvu Celiac del poti prekosarili skupaj z Matjažem in mu vsaj malo olajšali pot do končnega cilja v Novem mestu.

Srečko Perkovič, Matjaž Golob, Marjan Žmavc

Še vedno velja vabilo, da se nam pridružite in z nami na kolesu odpeljete kakšen kilometer poti. Vse, ki vas zanima včlanitev v društvo, nam lahko pišete na e-mail: kdcerkvenjak@gmail.com ali pa nas kontaktirate preko Facebook profila.

Damir Perkovič, blagajnik

TENIS KLUB CERKVENJAK

Kot vsa poletja je tudi letošnje bilo teniško obarvano. Po ureditvi igrišč sta obe teniški igrišči bili dokaj zasedeni. Letos poleti smo prvič začeli tudi s člansko teniško ligo, kjer trenutno igra 7 igralcev. Liga se bo zaključila v jeseni.

V času 21. občinskega praznika smo v soboto, 15. junija 2019 od 8.30 dalje organizirali teniški turnir dvojic. Rezultati so bili sledeči:

1. mesto: Matjaž Marhold in Mitja Bregant
2. mesto: Sašo Menoni in Rene Vršič
3. mesto: Matjaž Breznik in Jure Čuček

Žal nam je poleti naravna ujma (velik naliv) poplavlila in uničila obe igrišči, zato igranje nekaj časa ni bilo mogoče. Igrišči sta bili nato sanirani in igralci so ponovno prekrizali loparje.

V soboto, 19. 10. 2019, s pričetkom ob 8.30 pa bomo organizirali že **V. moški OPEN teniški turnir za prehodni pokal TK Cerkvenjak**. Prijave zbiramo do torka, 15. 10. 2019. V primeru slabega vremena bo turnir prestavljen na naslednjo soboto. Lanski zmagovalec je bil Nik Sakelšek, ki letos brani naslov. Lepo vabljeni!

V kratkem se tudi začne teniška šola TK Cerkvenjak, v sodelovanju z Galtena tenis. Prijavnice so otroci že dobili v šoli. Več informacij pa lahko dobite tudi preko našega e-maila tenisklub.cerkvenjak@gmail.com.

Naj opomnimo, da je pred igranjem tenisa še vedno potrebno opraviti rezervacijo termina preko spletne aplikacije e-tenis na spletni strani Občine Cerkvenjak (www.cerkvenjak.si). Po vsakem igranju pa je igrišče treba povleči in tudi zaliti. Hvala za upoštevanje.

Dejan Žmavc, prof.

MEDOBČINSKI PRVAKI Z MALOKALIBRSKO PUŠKO

Že kar nekaj let zapovrstjo se Strelsko društvo Cerkvenjak udeležuje lige v streljanju z malokalibrsko puško, ki v organizaciji Strelskega društva Osek poteka na odprtem strelišču v Oseku. Liga je letos potekala v mesecih maju in juniju, udeleževalo pa se je 5 strelskih ekip iz sosednjih strelskih društev. Naše strelsko društvo je bilo v ostri konkurenci ostalih ekip kar 7 let na drugem mestu, letos pa se jim je uspelo prebiti do samega vrha. Sami ta dosežek štejejo kot enega izmed največjih uspehov društva v času njihovega delovanja. Liga je bila sestavljena iz petih kol. Vsaka ekipa je štela 3 strelce, ki so ležali na razdalji 50 metrov od tarče skupno streljali na 600 možnih zadetih krogov. Naša ekipa v sestavi Bojan Pergar, Dominik Slekovec in Branko Peklar je z 2420 zadetimi krogi pometla z vso konkurenco. Sledili so jim organizatorji, strelsko društvo iz

Oseka, z 2360 zadetimi krogi, tretje mesto pa je zasedlo Strelsko društvo Trnovska vas z 2134 zadetimi krogi. Na četrto mesto se je uvrstilo Strelsko društvo Vitomarci, na peto pa Strelsko društvo Benediški vrh. Zmaga je bila še toliko slajša zaradi osvojenega prvega mesta našega Bojana Pergarja v posamezni konkurenci in tretjega mesta našega Dominika Slekovca. Tretji član ekipe, Branko Peklar, pa je v posamezni konkurenci zasedel peto mesto. V društvu se zavedajo, da je takšen uspeh ekipe in posameznikov v prihodnjih letih težko ponovljiv.

Prvo- in tretjevrščeni

Zmagovalna ekipa MK lige

V mesecu juniju, ko naša občina praznuje svoj praznik, se je tudi Strelsko društvo, kot že vrsto let zapored, pridružilo številnim dogodkom, ki potekajo ta mesec. 9. 6. 2019 je na strelišču v Kadrencih potekalo tekmovanje v streljanju z zračno puško. Strelci so lahko tekmovali ekipno in posamezno. Ekipo so sestavljali trije strelci, živeči v istem zaselku oz. vasi, posamezno tekmovanje pa je potekalo v ženski, moški in osnovnošolski kategoriji. Rezultat, ki so si ga občani pristreljali v ekipnem delu tekmovanja, je štel tudi v posamezni konkurenci. Sodelovalo je 7 vasi oz. ekip in nekaj posameznikov. Slavila je ekipa iz Brengove z 239 krogi. Sledili so ji Kadrenci z 229 zadetimi krogi. Tretje mesto je zasedel Peščeni Vrh A z 206 pristreljanimi krogi. Ostale sodelujoče ekipe so bile iz Cenkovce, Stanetinec in Cerkvenjaka. Med posamezniki je v osnovnošolski kategoriji zmagala Pia Peklar z 89 krogi. Drugo mesto je zasedel Jure Mulec s 85 zadetimi krogi in tretje mesto Rok Domanjko z 57 krogi. Med ženskami je zmago slavila Tjajana Vurcer s 70 krogi. Sledila ji je Terezija Živko z 68 krogi. Tretje mesto pa si je pristreljala Milojka Fekonja z 52 krogi. V moški konkurenci je zmagal Branko Peklar z 80 krogi, drugo mesto je osvojil Dominik Slekovec s prav tako 80 krogi, tretje mesto pa Franc Kocuvan z 78 krogi. Prvi trije posamezniki v vsaki kategoriji in prve tri ekipe so prejeli pokale.

Skupinska fotografija ob občinskem prazniku

V mesecu oktobru se bodo na strelišču v Kadrencih spet pričeli redni treningi v streljanju z zračno puško. Lepo vabimo vse člane, da se nam na treningih pridružijo. Še posebej lepo pa so vabljeni vsi, ki bi se streljanja želeli priučiti na novo.

Patricija Peklar

Za vse dosežke in seveda možnost udeležbe na tekmovanjih pa so poleg njegovega truda zaslužni tudi sponzorji, ki bi se jim rad najlepše zahvalil. To so Takora d.o.o, LORS – Sašo Lorenčič, Amomont d.o.o., Atea d.o.o., Artio, Avtoprevoznitvo Zlatko Mohorič s.p., Bubi bar, Gostišče pri Antonu, Avto Anželj, Šumica bar in poslanec Franc Breznik.

Jani Dimec

MARIN KLADOŠEK - PERSPEKTIVNI ATLET IZ CERKVENJAKA

Marin Kladošek, Cerkvjenjačan, ki živi v Grabonoškem Vrhu, je kot perspektivni mladi atlet Slovenskih Goric tudi to leto pridno treniral. Udeležil se je kar nekaj tekmovanj v Sloveniji in tujini. Tu je potrebno omeniti mednarodne otroške poletne igre v Ufi (Rusija), mednarodni miting v Čakovcu, svetovne igre v Celovcu, mednarodni miting v Poreču in evropske otroške atletske igre v Brnu (Češka).

Nabralo se je kar nekaj kolajin in tudi osebnih rekordov. Na 60 metrov je najbolje tekel 8.36 s, na 300 metrov 43.89 s, v troskoku je skočil 10.50 m, v skoku v daljino pa se je njegov najboljši skok končal pri 533 centimetrih. Za nagrado je bil preko Športne zveze Maribor povabljen tudi k predsedniku RS Borutu Pahorju.

KAKO PRAVILNO LOČEVATI?

Kaj sodi/ne sodi v zabojnik za **EMBALAŽO**?

- ✓ **plastenke, stiropor, plastične vrečke in folije, plastična embalaža pralnih sredstev, mehčalcev, šamponov, tekočih mil, destilirane vode, pločevinke, očiščene konzerve, alu folije, očiščeni plastični lončki in kozarčki, tetrapak embalaža mleka, kave... (Tetra Pak).**
- ✗ **mešani komunalni odpadki, plenice, biološki odpadki, kosovni odpadki, keramika in porcelan, embalaža nevarnih in posebnih odpadkov ali njihovi ostanke, onesnažen pribor za piknik, papir, steklo, ostala onesnažena embalaža.**

Kaj sodi/ne sodi v zabojnik za **STEKLO**?

- ✓ **steklenice, kozarci za konzerviranje brez pokrova, male stekleničke za parfume in kozmetiko, druge votle steklene posode.**
- ✗ **keramika, porcelan, glineni izdelki, žično steklo, vezno steklo, avtomobilsko steklo, ogledala, zamaški, steklenice iz umetnih snovi, žarnice, okensko steklo, svetlobne in neonske cevi, pokrovi.**

Kaj sodi/ne sodi v zabojnik za **PAPIR**?

- ✓ **časopis, odpadna embalaža iz papirja, kartona, lepenke, knjige, zvezki, telefonski imeniki, prospekti, kartoni, katalogi, revije, pisemski in ovojni papir.**
- ✗ **odpadna embalaža mleka in pijač, onesnažen papir, higienski papir, celofan, kopirni papir, lepilni trakovi, plastika, tapete, vreča za krmila in cement.**

Kaj sodi/ne sodi v zabojnik za **OSTALE ODPADKE**?

- ✓ **snovi, ki nimajo ponovne uporabne vrednosti, onesnažen papir, smeti, ohlajen pepel, okensko steklo, higienski papir, plenice, keramika, lepilni trakovi, kopirni papir, porcelan, šiviljski odpadki, tapete.**
- ✗ **papir, steklo, kovine, organski odpadki, nevarni odpadki, embalaža iz umetnih mas, odpadki večjih dimenzij.**

Saubermacher
Slovenija
www.saubermacher.si

IZ OSNOVNE ŠOLE

OSNOVNA ŠOLA CERKVENJAK–VITOMARCI V PROGRAMU EKOŠOLA

Dandanes se že v veliki meri zavedamo posledic neodgovornega ravnanja predhodnih generacij in na žalost pogosto tudi naše generacije do naravnega okolja, saj nas mediji vsakodnevno obveščajo o naravnih katastrofah po svetu, ki so odsev nepremišljenega posega človeka v okolje.

Okoljska vzgoja z vse večjim ozaveščanjem o okoljskih problemih pridobiva čedalje pomembnejšo vlogo v vzgojno-izobraževalnem sistemu v svetu kot tudi v Sloveniji.

Vzporedno s širjenjem ideje o varstvu okolja se je v preteklosti začela v sistem vzgoje in izobraževanja vpeljevati okoljska vzgoja, ki pridobiva dandanes vse pomembnejšo mesto v kurikulumu na vseh stopnjah šolanja.

Del okoljske vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj predstavlja med drugim danes že splošno uveljavljen mednarodni program Ekošola, kateremu se je leta 2003 priključila tudi Osnovna šola Cerkevjak–Vitomarci.

Program Ekošola je program evropskega združenja za okoljsko izobraževanje Foundation for Environmental Education (FEE), v katerega je danes vključenih 47 držav po vsem svetu.

V šolskem letu 2018/19 je bilo v Sloveniji v ta projekt vključenih 717 ustanov, to je osnovnih in srednjih šol, ekovrtcev ter centrov šolskih in občolskih dejavnosti.

Odpadkom dajemo novo življenje

Obisk deponije v Murski Soboti

Akcija zbiranja odpadnih baterij

Na Osnovni šoli Cerkevjak–Vitomarci se je od leta 2003 skozi program Ekošola zvrstilo veliko število projektov: zbirali smo star papir, odpadne baterije in elektronsko opremo, pripravili radijske ure na temo trajnostnega ravnanja z okoljem, merili odtis CO₂, se seznanjali o pomenu krožnega gospodarstva, odpadkom smo dajali novo življenje, mladi poročevalci so objavljali svoje članke v šolskem Ekolistu in pripravili radijske oddaje na temo varovanja okolja, sodelovali smo na ekokvizu, brali literaturo o okolju v projektu ekobranje za ekovivljenje ter izvajali številne druge aktivnosti, s katerimi smo želeli delovati trajnostno.

Zaključna prireditev programa Ekošola v šolskem letu 2018-2019

Da Ekošola ne bi bila le skupek posameznih projektov, ampak celovit program, s katerim želimo pri osnovnošolcih dejavno spreminjati kulturo obnašanja in ravnanja ter izgraditi vrednote, ki so pomembne za odgovorno ravnanje mladih do okolja, si mentorji učencev v šoli želimo, da bi posamezne splošne pozitivne vzorce primerne obnašanja do okolja učenci ponotranjili, da se jim ne bi bilo treba več spraševati, katero dejanje je v skladu z varovanjem okolja in katero ni.

Mislimo, da smo na dobri poti, da vzgojimo okolju prijazne ljudi, vendar pa je, kot so pokazale številne raziskave, še vedno najpomembnejša vzgoja znotraj družine. Za naprej si želimo, da mladim vsi odrasli zavestno privzgamemo pozitiven odnos do okolja. Eden izmed pomembnih ciljev te vzgoje je tudi vzgojiti mlade, ki bodo v dobi odraslosti vzor svojim otrokom.

*Darko Štrafela, eko koordinator na
OŠ Cerkevjak–Vitomarci*

MED NAŠIMI LJUDMI

ZLATA POROKA ZAKONCEV
MOHORIČ

V veselem vzdušju ter krogu družine, sorodnikov in prijateljev sta v soboto, 26. junija, zlato poroko, v gostišču Anton, praznovala Marija in Alfonz Mohorič iz Brengove 10 v Cerkvonjaku. Njunjo največje veselje so štirje otroci in sedem vnukov.

Pred 50 leti, natančneje 29. junija 1969, sta Marija in Alfonz kronala ljubezen s poroko v domači cerkvi. Sledila sta poročnim obljubam in si ostala zvesta v dobrem in slabem, se spoštovala in si pomagala, zato je njuna zveza čvrsta že polnih petdeset let. Ta lep jubilej sta proslavila in potrdila pred kratkim v domači cerkvi v Cerkvonjaku, kjer je slovesni obred jubilejne poroke opravil cerkvenjaški župan Marjan Žmavc, nato pa je obred daroval še domači župnik Janko Babič. Zlatoporočenca sta imela prav poseben prevoz, saj sta se od doma do cerkve peljala s kočijo, kar pa ni naključje, saj so doma na kmetiji vedno imeli konje.

Danica Kladošek

In memoriam

IVAN KORAŽIJA

V začetku meseca septembra smo se na cerkvenjaškem pokopališču poslovili od Ivana Koražije iz Cogetincev. Ivan Koražija se je rodil 4. aprila 1943 v Humu na Sotli v hrvaškem Zagorju kot četrti otrok v družini Koražija. Po končani osnovni šoli je postal vajenec v trgovini v domačem kraju in z 18 leti trgovski pomočnik. Po odsluženem vojaškem roku se je vpisal na šolo za organizacijo in računalništvo v Varaždinu ter uspešno zaključil prvo in drugo stopnjo študija v letih 1977–1982. Njegova delovna pot ga je po tem popeljala v Rogaško Slatino, kjer je v Steklarni Rogaška opravljal zelo odgovorna dela, vodenje obračuna osebnega dohodka, bil je vodja plansko analitske službe in vodja računovodskega sektorja. Ta dela je opravljal vse do leta 2000, ko se je upokojil. Srečno naključje ga je pripeljalo v Slovenske gorice, v Cogetince, kjer je spoznal Gizelo Kocmut ter se z njo tudi poročil. Ivan se je hitro vživel v novo okolje, bil je zelo priljubljen, saj je za vsakega našel lepo besedo. Živel je aktivno življenje, saj je bil čebelar, šahist, član Društva upokojencev Cerkvonjak, član Nadzornega odbora Občine Cerkvonjak, predsednik OO DeSUS Cerkvonjak in član gasilcev. Zaradi svojih značajskih potez in zaradi svoje dobrote in priljubljenosti si je pridobil širok krog iskrenih prijateljev. Bil je cenjen in spoštovan tako med sosedi in krajanji. Kot član Nadzornega odbora Občine Cerkvonjak pa je bil zelo dosleden, strokoven in pravičen. To odgovorno delo je opravljal vse od leta 2010 do 2019. Zelo ga je zanimal razvoj naše občine, pri tem nas je spodbujal in je bil vedno pripravljen pomagati s svojim strokovnim znanjem ter izkušnjami. Večkrat nas je razveselil s hudomušnim humorjem. Zelo lepo je skupaj z ženo Gizelo skrbel za njihov dom v Cogetincih, kjer je imel vedno vse lepo urejeno. Žal pa se je 5. septembra 2019 ob plavanju na morju končala življenjska pot Ivana Koražije, v njegovem 77. letu starosti, čeprav je bil še poln načrtov in idej. Nam Cerkvonjačanom bo ostal v lepem spominu, zlasti članom Nadzornega odbora Občine Cerkvonjak in vsem, ki smo ga spoštovali ter cenili njegovo doslednost, odnos do dela, spoštovanje sogovornika in čut za sočloveka.

Marjan Žmavc – župan Občine Cerkvonjak

ZAHVALA ŽUPNIJSKE KARITAS SV. ANTONA V SLOV. GORICAH

Na predlog članic/ov Župnijske Karitas Sv. Antona v Slov. goricah in vseslovenske akcije Karitas smo se tudi v Cerkvonjaku odločili za akcijo zbiranja živil v domači trgovini. Povezali smo se s Tuševo franšizno prodajalno v Cerkvonjaku, kjer so na naše veliko veselje prodajalke, ki so v glavnem domačinke, sprejele našo pobudo z velikim odobravanjem. Kot je lahko vsak, ki nakupuje v tej trgovini, opazil, je nastavljen nakupovalni voziček z oznako Karitas, ki se redno polni z izdelki, ki jih potem razdelimo med naše prejemnike karitativne pomoči. Namen zbiranja teh izdelkov je v prvi vrsti pomagati pomoči potrebnim, nenazadnje pa tudi prebuditi kanček dobrodelnosti v vseh nas, ki tam nakupujemo, včasih tudi ne nujno potrebne stvari. Ta nakupovalni voziček nas opominja, da pa je med nami veliko takih, ki nimajo denarja niti za najne življenjsko pomembne stvari in bodo zelo veselili še tako minimalističnega izdelka, kot je morda wc papir,

šampon, kg moke, soli, sladkorja ..., skratka izdelkov, ki si jih nekdo iz kakršnegakoli razloga ne more kupiti. Vsekakor pa nismo poklicani, da bi kogarkoli obsojali, saj se lahko vsak izmed nas v življenju kdaj znajde na njihovem mestu, morda le za kratek čas ali pa tudi za dlje. Dohodki nekaterih naših ljudi so namreč sramotno nizki; še posebej težko je starejšim osebam, ki živijo sami z majhno pokojnino.

V imenu članov/ic Župnijske Karitas Sv. Antona v Slov. goricah in v imeni prejemnikov karitativne pomoči se želimo v prvi vrsti zahvaliti celotnemu kolektivu Tuševe franšizne prodajalne v Cerkvonjaku za izkazano razumevanje in sodelovanje. Prav tako hvala vsem kupcem oz. vsem vam, ki ste se odzvali na našo akcijo zbiranja izdelkov v nakupovalnem vozičku. Tudi v prihodnje vas vabimo k sodelovanju po vaših zmogljivostih.

Člani/ce ŽK Sv. Antona v Slov. goricah

SREČANJE UČENCEV OŠ CERKVENJAK PO 55 LETIH

Danes, ko se ljudje vse manj srečujemo, je vsako skupno srečanje lepo doživetje. Takó je bilo tudi ob srečanju učencev Osnovne šole Cerkevjak, kjer smo bili priča srečanja učencev, ki so končali osnovnošolsko šolanje pred 55 leti. V prostorih Turistične kmetije Breznik v Komarnici se je zbaló 55 nekdanjih učencev, ki so prišli iz Slovenije ter tudi iz Avstrije in Nemčije. Srečanje sta organizirali Cilika Kovačec in Cvetka Kuri, ki sta imeli kar nekaj dela z obveščanjem njunih sošolcev, ki živijo raztreseni po Sloveniji in tujini. Čeprav še živi nekaj njihovih učiteljic, tudi tedanji ravnatelj Milan Nekrep, so se tokrat srečali brez učiteljev.

O srečanju nam je organizatorica srečanja Cilika Kovačec med drugim povedala: »Mnogim, vsaj tistim, ki so srečanja udeležili, je to srečanje lepo doživetje. Ker nismo imeli glasbe, smo se lahko pogovarjali in obujali spomine na dni, ko smo gulišli šolske. Spomini so segali v otroško življenje, ki je bilo v tistih časih čisto drugačno kot danes. Tedaj je vsaka hiša premogla kako kravo ali več, katero smo morali šolarji pred odhodom v šolo napasti. Spominjam se tudi, da smo, ko smo bili že nekoliko večji, morali po šoli s starejšimi okopavati poljščine na njivi. Za naloge je tedaj ostalo zelo malo časa. Ni treba posebej poudarjati, da smo otroci tedaj v šolo hodili peš, poleti pa bosí. Najhuje je bilo pozimi, ko je bil debeli sneg. Spominjam se, da me je ob debelem snegu oče Henrik Lorenčič do glavne ceste odnesel. Tedaj je bilo veliko več snega kot danes. Ko so starejši naredili tir, smo otroci v šolo hodili po snežnih hodnikih.«

Ludvik Kramberger

ZDRAVJE

LE SKUPAJ LAHKO SPREMENIMO ODNOS DO PITJA ALKOHOLA

Podatki kažejo, da spada Slovenija med države z največjo porabo alkohola na posameznega prebivalca na svetu. Slovenci smo namreč del tako imenovane "mokre kulture", kar se kaže v tem, da je pitje alkohola, kljub škodljivim posledicam, pri nas družbeno sprejemljivo in v tem, da mnogi pijejo alkoholne pijače, ker jim slednje predstavljajo način sproščanja ali družbeno vezivo, saj so del takih ali drugačnih praznovanj in pomembnih življenjskih dogodkov. Družba znotraj tovrstne kulture tolerira tudi čezmerno pitje alkohola in njegove posledice, ki se kažejo tako na zdravju posameznika kot tudi na ravni celotne družbe.

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je zato v letu 2016 začel s projektom SOPA, katerega kratice pomenijo **Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola**. Cilj projekta SOPA je odkrivanje tveganega in škodljivega pitja alkohola med odraslo populacijo v Sloveniji ter osveščanje prebivalstva o tem kaj tvegano in škodljivo pitje sploh je. V projektu SOPA sodelujejo profili iz zdravstvenega in socialnega sektorja ter s področja zaposlovanja in nevladnih organizacij. Projekt vključuje še občine, policijo in medije. Po Sloveniji zajema 18 t. i. lokalnih okolij, ki z medsektorskim sodelovanjem naslavljajo alkoholno problematiko. Projekt financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija.

Ena izmed izvajalk pristopa SOPA v lokalnem okolju Lenart je **Klavdija Dvoršak**, ki je kot diplomirana medicinska sestra zaposlena v Zdravstvenem domu Lenart (ZD Lenart), kjer v ambulanti družinske medicine izvaja preventivne preglede, prav tako pa je vodja Centra za krepitev zdravja (CKZ), ZD Lenart. Po usposabljanjih za izvajanje pristopa SOPA je ga. Dvoršak začela, s pomočjo motivacijskega intervjuja, med svojimi pacienti v ZD Lenart vsakodnevno odpirati prostor za pogovor o pitju alkohola.

»Sam projekt se mi zdi, da nam je kot izvajalcem ponudil dovolj znanja, da to dejansko izpeljemo in seznanimo širšo okolico z alkoholno problematiko oz. s tem, kaj je tvegano in škodljivo pitje alkohola. Zelo veliko ljudi namreč ni seznanjenih s tem, kdo je tvegan ali škodljivi pivcev oz. kje je meja manj tveganega pitja. Dobro pri projektu je, da veliko ljudi sliši zanj in da začnemo o alkoholni problematiki razmišljati, govoriti in se je torej več ne bojimo ali je ignoriramo. Če z izvedbo tega projekta na drugačno, boljše pot pomagamo vsaj nekaj ljudem, je že rešenih veliko oseb, saj je problem, povezan z alkoholom, po navadi problem celotne družine in družbe. Najboljše pri samem projektu se mi zdi, da smo povezani s Centrom za socialno delo (CSD), vidim pa, da bi bilo mogoče dobro, če bi lahko še bolj sodelovali s policijo.«

Nobeno pitje alkoholnih pijač ni varno. Rezultati najnovejših raziskav namreč kažejo, da katerokoli pitje alkohola že pomeni določeno stopnjo tveganja – torej tudi kozarec vina ali piva na dan. V Sloveniji tako zaradi vzrokov, povezanih izključno z alkoholom, vsak dan umreta najmanj dve osebi.

»V našem konzorciju, ki ga tvorita ZD Lenart in CSD Lenart, nas je vključenih 17 zaposlenih. Upam, da bo vsak od nas z novo pridobljenim znanjem pomagal širši okolici. Mogoče naše besede ne bodo na plodna tla padle danes, ampak se jih bodo posamezniki spomnili kasneje. Zavedam se namreč, da v parih letih ni mogoče rešiti alkoholne problematike v Sloveniji, saj je le-ta globoko kulturno zakoreninjena. A pomembno je, da smo začeli.«

Vse informacije tako o SOPA pristopu kot o tveganem in škodljivem pitju ter o posledicah tovrstnega početja, lahko najdete na spletni strani www.sopa.si. Prav tako lahko tu, preko kratkega vprašalnika dobite grobo oceno svojega vzorca pitja, ki nakazuje, kje se gibljete glede na meje tveganega pitja alkohola. Na enem mestu so zbrane tudi vse kontaktne informacije možnih virov pomoči po Sloveniji. Lahko pa obiščete tudi Center za krepitev zdravja v ZD Lenart ali CSD Lenart, kjer boste prejeli vse informacije o projektu SOPA in se v projekt po želji vključili tudi sami.

Nina Vareško, NIJZ OE Maribor

SPOROČILO AMBASADORKE V PROGRAMU SVIT

V letu 2013 sem se srečala z diagnozo rak na debelem črevesu, ostala sem živa in hočem živeti tudi v prihodnje.

Sprejela sem pobudo, da postanem ambasadorka Programa Svit, kar pomeni, da s svojo življenjsko izkušnjo ozaveščam vse neodzivne, ki si zatiskajo oči pred morebitno grožnjo prisotne bolezni.

Program Svit je preventivni program za zgodnje odkrivanje raka na debelem črevesu in danki, ki zajema starostno populacijo od 50. do 74. leta, čeprav nagovarja tudi mlajše, zato je prav, da mu prisluhnemo vsi. Tudi mene je nagovoril preko pošte in ko se nisem takoj odzvala, so me strokovni delavci v Svit-u ponovno pozvali, naj se vključim in oddam vzorčke blata, ki so bili pozitivni. Posledično sem bila napotena na kolonoskopijo, kjer so mi odkrili rakavo tumorsko tvorbo, tako je bil potreben operativni poseg, ki je bil uspešen.

Če ne bi bilo Programa Svit, verjetno tudi mene danes ne bi bilo tukaj, tako pa živim z vso polnostjo svojih besed, čeprav imam 12 centimetrov manj črevesja, kjer je bil tihi ubijalec, ki je še vedno prevelika tabu tema, o katerem se neradi pogovarjamo.

Naj ne bo tako. Spregovorimo, poslušajmo in vprašajmo. Tudi mlajši. Če so vaši starši, ali stari starši oddali vzorčke blata in na vsaki dve leti dobivajo negativne izvide, potem se gotovo tudi vam ni potrebno bati, da bi zboleli za rakom na debelem črevesu. Le vprašajte jih, če so izpolnili obrazec, ki so ga dobili iz Programa Svit, in kakšen je bil rezultat.

Moje besede niso reklama, tudi ničesar ne prodajam, prosim pa vas, da si vzamete trenutek časa in preberete, kar je zapisano, ker vam ponujam le svoje besede iz svojega doživetja, ko se mi je iznenada sesula vsa preteklost, sedanosti ni bilo, prihodnost pa ni imela imena. Vse je obstalo, tudi dih, ker zavedanje, da se tako v hipu izteka življenje, v tistem trenutku ni imelo odgovora.

Danes se smehljam ob trdilnih stavkih in sem vesela, da ta danes doživljam. Naj bo tako tudi z vami,

Marija Hrvatina

Hvala ambasadorki Mariji Hrvatini za podelitev njene življenjske zgodbe, ki pomembno vpliva na dvig ozaveščenosti in večjo odzivnost v Programu SVIT.

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Centra za zgodnje odkrivanje raka, je bila v prvem polletju 2019 odzivnost v Zdravstveni regiji Maribor 62,94 %, kar je v primerjavi z letom 2018 več za 1 % (slovensko povprečje je 65,41%). Iz podatkov je razvidno, da smo na pravi poti, cilj pa ostaja enak, in sicer zvišati odzivnost nad 70 %, predvsem pri moških, ki so v program Svit v povprečju za 10 % manj odzivni od žensk.

Svit lahko reši življenje tudi vam, zato ne oklevajte pri ponujeni možnosti za sodelovanje. Gre le za nekaj minut vašega prostega časa in malce dobre volje. Za vključitev v program spodbudite tudi svoje bližnje, sorodnike, prijatelje, sosede, za katere veste, da so ali bodo prejeli vabilo.

Pripravila: Marija Hanželj, NIJZ OE Maribor, koordinatorka Programa SVIT za Podravje

MOJ OTROK JE ZASVOJEN, KAJ NAJ NAREDIM?

Mnogim se zdi, da besedi zasvojenost in otrok ne gresta skupaj. Pa vendar, ste se kdaj vprašali, koliko časa vaš otrok preživi pred zaslonom? Lahko je to televizija, računalnik ali telefon. Če bi sešteli te ure, kakšno številko bi dobili?

Vir: www.whatdoctorsknow.com

Vse pogosteje se na strokovnjake obračajo starši, ki imajo težave pri vzgoji svojih otrok. Starši se po pomoč se običajno obrnejo takrat, ko so težave že precej kompleksne. Kaj to pomeni? Otrok noče delati domače naloge, upira se učenju, domača opravila se mu zdijo nesmiselna, čas pa bi najraje prebil na mobilnem telefonu, računalniku ali pred televizijo.

Elektronske naprave nam resda lajšajo življenje, brez njih si težko zamislimo vsakdan, a prav je, da se zavedamo posledic, če jih prekomerno uporabljamo. Pretirana uporaba namreč lahko vodi v zasvojenost. Zasvojenost se, enostavno rečeno, kaže kot bolezenska potreba po določeni snovi, stvari, ali početju. Pri odraslih se najpogosteje srečamo z odvisnostjo od tobaka, alkohola, drog, igrami na srečo ipd. Vse odvisnosti, pa imajo kar nekaj skupnega; prvi korak je zmeraj zanikanje in minimaliziranje problema – jaz pa že nisem zasvojen, neham lahko kadar koli želim, stanje ni tako hudo ipd. Pri prekomerni rabi sodobne tehnologije pa so pogosto prisotni še tudi pogosti konflikti z bližnjimi, izguba občutka za čas, odmik od prijateljev in družine, opuščanje telesnih in družabnih dejavnosti, slabši rezultati v šoli, zanemarjanje obveznosti ipd.

Kje se vse skupaj začne?

Otroci so že od prvega leta življenja obkroženi z elektronskimi igračkami intenzivnih barv in zvokov. Če se otrok več ur na dan igra s takšnimi igračkami in ga potem peljemo v naravo, bo zunaj nezadovoljen, zdolgočasen. V naravi namreč ni močnih barv in ni tako intenzivnih dražljajev, kot jih lahko proizvede elektronska igrača. Njegovi možgani so vajeni drugega, zato mu je v naravi dolgčas, počuti se izgubljen. Tak otrok starše po navadi prisili, da se čim prej vrne v 'varno' okolje, ki mu jo nudijo elektronske igrače, pozneje pa televizijski in računalniški zasloni. Starši morajo zato omejiti čas, ki ga otrok preživi pred televizijo ali računalnikom.

Kako to opaziti?

Najpomembnejše je, da z otroci preživimo čim več časa, da spremembe v vedenju opazimo čim hitreje in tako ukrepamo hitro, preden se težava ne razvije še bolj. Ta nasvet velja za boj proti vsakršni odvisnosti, posebnost pri prekomerni rabi tehnologije, pa opazimo po naslednjih znakih: otroci izgubijo občutek za čas, telesno so vse bolj nedejavni, nedružabni, najraje se prehranjujejo za računalnikom ali s telefonom v roki, njihovo razpoloženje zelo niha, ne upoštevajo dogovorov s starši, zanemarjajo šolske obveznosti, imajo težave s spanjem (nemiren spanec, jutranja razdraženost in utrujenost), sporazumevajo se s kratkimi in odrezanimi stavki, njihov besedni zaklad je vse bolj siromašen, poleg tega jih ne zanima nič več.

Kako ukrepati? Meje, meje in še enkrat meje

Otroku morate postaviti mejo in mu privzgojiti zdrave vzorce že dovolj zgodaj. Bolj ko bo otrok samostojen, torej kmalu

po vstopu v osnovno šolo, bolj bo vpliv okolice močnejši, njihova samovolja vse bolj izrazita in težave se bodo kopičile in kopičile, tako njihove kot vaše.

Ne glede na to, za kakšno zasvojenost gre, ste vi kot starši tisti, ki morate postaviti mejo. Mejo, ki jo boste v prvi vrsti zgedno upoštevali vi, šele potem lahko enako pričakujete od otrok.

Na to, ali bo otrok ali mladostnik postal odvisen od spleta, najbolj vpliva družina. V družini morajo veljati jasna pravila in red povsod, prav tako torej pri uporabi tehnologij. Če otrok v naprej dogovorjenih pravil ne spoštuje, so posledice nujne. *Starši se dostikrat zatečejo k praznim grožnjam, pregovarjanju in konfliktom, ki so neučinkoviti in zasvojen osebe spravljajo v še večjo stisko.* Neučinkovito je, če prepovemo uporabo digitalne tehnologije za en teden, potem pa otrok pospravi sobo, naredi domačo nalogo, se malo uči in mu za nagrado kazni zmanjšamo. Posledica neupoštevanja pravil mora biti vedno povezana s pravilom samim – npr. – npr. če otrok preživi preveč časa na telefonu, kot posledica sledi krajši dovoljeni čas uporabe telefona. Prav tako se tega pravila držimo na ostalih področjih – npr. če otrok pride od prijatelja ob kasnejši uri kot smo se dogovorili, mu drugič obiska pri prijatelju enostavno ne dovolimo.

Kot starši se moramo zavedati svoje vloge. Mi moramo odločiti o tem, kdaj, kje in kako bo otrok uporabljal sodobno tehnologijo. Otrok tega ne zmora sam in potrebuje našo usmeritev, četudi to pomeni, da bomo večkrat morali reči ne in kdaj slišati tiste težke besede, da smo najslabši starš na svetu. Vse zato, ker svojemu otroku želimo le najboljše.

Vir: www.makeofuse.com

Nekaj pravil, ki jih je vredno upoštevati:

- brez telefonov za mizo in med obroki,
- natančno odmerjena uporaba televizije, igralnih konzol in telefona dnevno,
- zvečer (pred spanjem) telefoni ostanejo v drugi sobi, saj ob postelji nimajo kaj iskati,
- starši naj preverijo, za kaj bodo otroci računalnik sploh potrebovali, kaj bodo počeli in koliko časa bo trajalo,
- mnenja strokovnjakov o času, ki ga otroci in mladostniki lahko preživijo pred ekrani, so različna. Najbolj je odvisno od tega, kaj je tisto, zaradi česa so otroci pravzaprav za računalnikom. Najpogostejše smernice navajajo, da osnovnošolski otroci spleta ali uporabi tehnologije za zabavo ne namenijo več kot eno uro na dan.
- Nenehno nadzorovanje otroka seveda marsikdaj ni mogoče. Če ste pogosto zdoma, je priporočljivo, da v pravila vključite tudi to, da otrok naprave uporablja le takrat, ko ste doma.
- Izhod v sili pri omejevanju uporabe tehnologije pa so lahko v takih trenutkih tudi aplikacije za starševski nadzor, kot so AppLock, Kids Place, Screen Time, Secure Teen in druge. Te lahko staršem pomagajo pri beleženju časa, ki ga otrok preživi ob napravi. Seznanijo pa se tudi z vsebinami, ki jih uporablja. To so seveda zgolj pripomočki, ki pa ne smejo biti ključni element.

Starši smo zgled

Starši smo prvi in najpomembnejši vzgojitelji svojih otrok. V vzgojo svojega naraščaja smo tudi pripravljene vložiti veliko energije, truda in dobronamernih nasvetov vseh okoli nas. Po-

gosto pa pozabimo, da najbolj vzgajamo ravno takrat, ko tega sploh ne nameravamo početi. Ko preprosto smo z otrokom in delujemo spontano, brez namena vzgajanja. Otroci nas opazujejo, poslušajo v vseh trenutkih, še najmanj takrat, ko bi to želeli. Če se hitro zjemo na voznika v drugem avtu, sodelavca, soseda ali pa zato, ker stopimo na odvržen žvečilni gumi, smo svojim otrokom dali zgled situacij, v katerih reagiramo z jezo. Tako je tudi z uporabo digitalne tehnologije. Nema lokrat smo na žalost priča situacijam v parku na igralih, ko mame brskajo po spletu in preverjajo družabna omrežja, med tem ko otrok pleza po igralih in vsakih 5 min zakriči »Mami, pogledj!«, ona pa sploh ne odreagira. Izrednega pomena je postaviti dober zgled. Če v družini velja, da se za jedilno mizo ob jedi telefoni ne uporabljajo, potem ga ne sme uporabljati nihče, tudi starši ne. Družina naj bo čim bolj ustvarjalna, aktivna in komunikativna. Pogovarjati se je treba o vsem, kar je na spletu, o tem, kakšna so sporočila spletnih vsebin, o nevarnostih, ki pretijo na internetu ter tudi o vsiljivih reklamnih sporočilih. Nenazadnje pa je ključno zaupanje, da si starši in otroci iskreno in odkrito povedo vse.

*Katja Muršič, vodja preventivnega dela programa Mostovi, financiranega iz strani Ministrstva za zdravje
Ars Vitae – društvo za razvoj in izvajanje programov pomoči*

UPORABA ANTIBIOTIKOV V ŽIVINOREJI

Preprečevanje odpornosti bakterij

Odpornost bakterij proti antibiotikom se iz leta v leto povečuje. S povečanjem odpornosti izgublamo možnosti za zdravljenje določenih bolezni, ki so bile še pred leti obvladljive. Veliko antibiotikov, ki se uporabljajo v živinoreji, je enakih tistim, ki se uporabljajo v medicini. V živinoreji se uporabljajo za zdravljenje in nadzor nad bakterijskimi obolenji, kadar bolezen že nastopi. Prav tako se uporabljajo preventivno, kadar bolezen še ni prisotna.

Prekomerna uporaba antibiotikov vodi do nastanka na zdravila odpornih bakterij, ki se nato preko živilskih izdelkov in drugih poti prenašajo na ljudi. To je velik problem svetovnih razsežnosti, saj lahko pomeni globalno katastrofo, če pojava odpornih bakterij ne zamejimo. Svetovna zdravstvena organizacija je izdala priporočila za uporabo medicinsko pomembnih antibiotikov. Namenjena so vzdrževanju učinkovitosti predvsem tistih antibiotikov, ki so najbolj pomembni za zdravljenje ljudi in živali.

V smernicah je med drugim zavedeno:

- Pomembno je zmanjšati uporabo vseh medicinsko pomembnih antibiotikov v živinoreji.
- Antibiotiki se ne uporabljajo za preventivo bolezni oziroma za boljši prirast živali.
- Preden se antibiotik uporabi, mora biti bolezen diagnosticirana in antibiotik ustrezen.
- Kadar je le mogoče, za zdravljenje nalezljivih bolezni pri živalih ne uporabljamo medicinsko pomembnih antibiotikov.

Številni antibiotiki, kot so karbapenemi, linezolid, daptomicin ... so antibiotiki za uporabo v skrajnih primerih nalezljivih bolezni. Za zdravljenje jih uporabljamo, kadar gre za »življenje ali smrt« bolnega človeka. Zato je zelo pomembno, da ne razvijamo bakterij, ki bi bile proti tem in podobnim zdravilom odporne. Nalezljive bolezni se širijo tudi iz človeka na človeka in zato ne gre samo za »nekoga drugega«, ki leži v bolnišnici in umira, ker zanj ni zdravila. Gre tudi za nas, saj smo tudi sami izpostavljeni nalezljivim boleznim, ko se gibljemo med ljudmi.

Za primerno oziroma racionalno uporabo antibiotikov v živinoreji je potrebnega veliko poslušanja in sodelovanja med pridelovalci, veterinarji in drugimi vključenimi v proces zdravljenja

živali. Naredi se lahko veliko z prilagoditvijo življenjskega prostora živalim in z upoštevanjem higienskih praks. Diagnosticiranje oziroma ugotavljanje, za katero bolezen gre, je področje, ki ima velik potencial za razvoj. Potrebno pa je tudi nadziranje porabe antibiotikov za ustrezno ukrepanje v primeru neracionalne rabe.

Za pravilno rabo antibiotikov pri živalih in

ljudeh smo zadolženi vsi. Začne se že pri preventivi, da do bolezni sploh ne pride. Kadar je bolezen že prisotna, je potrebno zanesljivo ugotoviti vzrok. Pri tem je zelo uvidno do vseh prebivalcev Zemlje in nenazadnje do nas samih, da se obrnemo na strokovnjaka in da zdravil ne uporabljamo »na lastno pest«. Kadar gre za bakterijsko okužbo, moramo uporabiti pravo zdravilo za točno določeno bolezen. Natančno moramo upoštevati dozo in čas dajanja! Zdravil NE zavržemo v odtok, naravo ali jih pustimo preseči rok trajanja. Po uporabi jih vrnemo tja, kjer smo jih prevzeli (lekarna, veterinarska bolnica ...), do takrat pa jih varno hranimo pred dosegom otrok in hišnih živali.

Tina Purgaj Gorc, dr. med.

IZ PRETEKLOSTI, V BESEDI IN SLIKI

60 LET OD IZVRŠENE ZADNJE SMRTNE KAZNI V SLOVENIJI

30. oktobra pred 60 leti je v Sloveniji, točneje v gramoznici pri Račah, bila izvršena zadnja smrtna kazen. Obsojenec na smrt je bil Franc Rihtarič iz Očeslavcev v Občini Gornja Radgona. Očeslavci so sicer nekoliko starejšim bolj znani po očeslavski slatini, po katero smo seveda hodili tudi Cerkvenjačani. In če smo Cerkvenjačani povezani s tamkajšnjo slatino, ki danes več ne teče, je bil Rihtarič povezan s Cerkvenjakom, kjer je imel sorodstvo.

Rihtarič, ki se je rodil leta 1929, je v svojem kratkem burnem življenju pustil globoko sled. Postal in ostal je legenda. Končal je sadjarsko šolo in opravil izpit za nižjega kmetijskega tehnika. Bil je bister in bil naj bi tudi priden delavec, ki pa je kaj hitro skrenil na neprava pota. S prijateljem je pri še ne dopoljenih dvajsetih letih sedel v tuj avtomobil in z njim povzročil nesrečo, ki se je končala brez tragičnih posledic. Sta pa si s prijateljem prislužila dva meseca zapora. To naj bi bilo za njiju preveč in sta se začela skrivati. S pajdašem sta se odpravila tudi čez mejo v Avstrijo, kjer so ju prijeli in strpali v lager. Tamkajšnje trdo delo jima ni dišalo in sta spet pobegnila. Franc Rihtarič nazaj v Jugoslavijo, kjer se je znašel v zaporu zaradi kraj in prekrškov. Leta 1951 je bil znova na prostosti, a zaradi kraje se je zopet znašel pred roko pravice. Začasno ga je zapora rešilo služenje vojaškega

roka, ko pa se je sredi leta 1953 vrnil iz vojske, je moral takoj za leto in dva meseca na prestopanje zaporne kazni.

Ko je prišel iz zapora nekaj mesecev o njem ni bilo slišati, dokler s pajdaši ne vlomijo v Kmetijsko zadrugo Orehovci. Miličnikom uide in začneta se je rojevati legenda o razbojniku Francu Rihtariču. Njegovi podvigi in norčevanje iz miličnikov je začelo odmevati med ljudmi. Kadar mu je preveč gorelo za petami, se je potuhnil, imel je več skrivališč, tudi zemljank. Zaslediti je, da se je skrival tudi pri sorodnikih v centru Cerkvenjaka.

Avgusta 1955 se je odločil za umik v Avstrijo. S pajdašema se je v Radgoni napotil čez most, ki ga je nadziral miličnik Alojz Bartol. Odjeknila sta dva strela, eden je bil za miličnika smrten. Rihtarič steče na avstrijsko stran, kjer ga aretirajo. Sprva ga nameravajo Avstrijci vrniti jugoslovanskim organom, vendar spremenijo odločitev in ga z vlakom napotijo v graške zapore. A zviti in prebrisani Rihtarič se izmuzne spremljevalcem in skoči z drvečega vlaka. Za njim so razpisali mednarodno tiralico. Vrnil se je v domače kraje. Ljudje so ga videvali na različnih krajih po Sloveniji. Sledila so obdobja, ko so se ga bali tako prebivalci kot miličniki. Stariši pa so celo otroke, če niso ubogali, strašili z »Rihtarič gre«.

Bil je tako predrzen, da se je miličnikom nastavljal. O svoji poteh in krajih kjer se bo pojavil, jih je celo obveščal, potem pa se spretno maskiran res prikazal, le prepoznali ga niso. Postavljali so mu zasede, toda našli so sporočila, da je bil tam, kjer je napovedal, da bo. V Slovenski Bistrici je v gostilni sedel za mizo z miličnikom in se z njim pogovarjal o barabi, ki jo iščejo, potem pa pod krožnikom pustil listek v dokaz o svoji navzočnosti.

Rihtariča so obtoževali 70 različnih kaznivih dejanj, dokazali pa okoli 45. Med ljudmi se ga je prijel vzdevek radgonskega Robina Hooda, čeprav ni podatkov, da bi jemal bogatim in dajal revnim. Kradel je, a ne kaj velikega, glavni greh za katerega je bil najstrožje obsojen je bil uboj. Bil pa naj bi inteligenten človek.

Rihtariča je izdal ovaduh, ki je povedal, da se skriva na ba-bičinem seniku v Očeslavcih. Tam so tudi prijeli, pri sebi je imel orožje in eksploziv. Upiral se prijettu ni. Kdo ve, kaj se je Rihtariču pletlo v glavi, saj naj ne bi bil rojen zločinec, prej naj bi bil nekaj upornik.

F. B.

MOČNI NALIVI DEŽJA SO POVZROČALI ŠKODO

Letošnje poletje si bomo zapomnili v Cerkvenjaku tudi po močnih nalivih dežja, ki so povzročili veliko škodo predvsem na cestni infrastrukturi, saj je deroča voda odnašala cestne bankine. Tam, kjer so še ceste makadamske, pa gramoz z njih. Hudourniški nalivi so ljudem povzročali škodo tudi na vrtovih in poljih ter stanovanjskih in gospodarskih objektih.

Posledice močnega naliva dežja, iz sobote, 22. junija, ko se je nebo nad Cerkevnikom sredi popoldneva malodane popolnoma stemnilo.

F. B.

TUDI CERKVENJAKA NI OBŠLA TOČA

Letošnje vremenske razmere v poletnih mesecih v Sloveniji so bile vse prej kot idealne. Skoraj ni bilo dneva, da mediji ne bi poročali o toči in nevšečnostih s hudourniškiimi vodami. Toča ni obšla niti območja Cerkevnikaja oziroma posameznih njegovih predelov. Ta je med dežjem padala v soboto, 6. julija. Njene posledice so bile najbolj opazne na vinski trti in vrtninah.

F. B.

KRAVE ZNAJO POZIRATI

CERKVENJAK V JESENI

TRGATEV V STANETINCIH

V SKRBI ZA PRIJETNEJŠE POČUTJE

Foto: F. B.

HUMOR | HUMOR

Pripravljala: T. K.

Zanimiv pogovor

»Zakaj te nikoli ne zanima, kar ti govorim,« je žena užaljeno vprašala moža.

»Ker je zares zanimivo samo tisto, kar mi zamolčiš.«

Pojasnilo

»Ata, kaj je to strup za miši,« je Pepček vprašal očeta.

»To ti je nekaj takšnega kot mačka v prahu.«

Dedek

»Pepček, zakaj si na roditeljski sestanek pripeljal dedka,« je učiteljica vprašala Pepčka.

»Zato, ker slabo sliši.«

Slaščičarna

»Joj, kako lepo diši v tej slaščičarni,« je dekle dejalo svojemu fantu, ko sta šla mimo slaščičarne.

»Če ti je všeč, te lahko vsak dan peljem mimo nje,« je ljubeznivo dejal fant.

Žarnica

»Pepček, zamenjaj žarnico, ker je pregorela,« je ata dejal Pepčku.

»Kaj pa naj naredim s staro? Naj jo vržem v smeti?« je vprašal Pepček.

»Ne, malo jo še pusti, saj bo za čez dan še dobra.«

Kriminalci

»V Sloveniji se kriminalci ne morejo prosto sprehajati po cestah,« je turistični vodnik razlagal tujcem.

»Zakaj ne?«

»Ker so preveč popularni!«

Šolski izlet

»Včeraj sem v hotelu rahlo okajen stopil v kopalnico, v kateri je bila naga punca,« je na šolskem izletu en sošolec rekel drugemu.

»In kaj si naredil?«

»Opravičil sem se in hitro zapustil kopalnico. No, kako pa bi ravnal ti?«

»Enako kot ti – lagal bi!«

Poplava

»Po radiu sem slišal, da je poplavljen področja obiskala vladna delegacija,« je sosed dejal sosedu.

»No, in? Kaj hočeš s tem povedati.«

»Da je bila katastrofa popolna!«

Stabilne politične razmere

»Politične razmere pri nas so zelo stabilne.«

»Imaš argumente za to trditev?«

»Seveda, vsakdo vleče na svojo stran!«

Lep vonj

»Joj, kako danes lepo dišiš! S čem si se odišavil?« je žena vprašala moža.

»Nadel sem si sveže nogavice!«

Slovenske železnice

»Oprostite dedek, to je karta za otroke,« je konduker na vlaku dejal dedku.

»No, sedaj vidite, kakšno zamudo ima vaš vlak,« je odvrnil dedek.

Pepček in dedek

»Dedek, s katero roko si brišeš zadnjico po tem, ko greš na potrebo,« je Pepček vprašal dedka.

»Čakaj, da malo pomislim – z desno,« je odvrnil dedek.

»No, vidiš, dedek, jaz pa si jo s toaletnim papirjem!«

V gostilni

»Imate kaj za jesti,« je gost vprašal natakarja.

»Bi jedli pasulj od včeraj?«

»Lahko.«

»Potem pa pridite jutri.«

**CENIK OGLASNEGA PROSTORA
IN KOMERCIALNIH SPOROČIL V ZRNJU**

Delež strani	Velikost v cm ²	Cena barvnega oglasa v € brez DDV
1/8	59,63	45,00
1/4	119,25	75,00
1/2	238,50	135,00
1/1 (26,5x18,0 cm)	477,00	250,00
Naslovnica	77,00	180,00

ZrNjE

iz Cerkevjenjaka

GLASILO OBČINE CERKEVENJAK

ISSN: C504-0868

tudi na www.cerkvenjak.si

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič,
zrnje.urednik@gmail.com

Uredniški odbor: Andrej Kočbek, Tomaž Kšela, mag. Mirko Žmavc, mag. Lidija Šipek, Franc Bratkovič, Janko Maguš, Danica Kladošek

Naslovnica: mag. Mirko Žmavc

Fotografije: avtorji člankov in arhiv Zrnja

Jezikovni pregled: Suzana Logar

Oblikovanje in tisk: Grafis, d. o. o.

Zrnje je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo RS pod zap. št. 1781
Oktober 2019

13. TRGATEV JOHANEZOVE TRTE

Prvo nedeljo v oktobru je bila v Cerkvenjaku opravljena tradicionalna, tokrat že 13. trgatav Johanezove trte – potomke najstarejše trte na svetu z mariborskega Lenta, katere cepiči so pognali korenine skoraj po vsem svetu, njena žlahtnost pa se najbolj izkaže prav na domačih tleh. Na trgatav sta Marjan Žmavc, župan Občine Cerkvenjak in hkrati gospodar trte ter Damijan Breznik, viničar Johanezove trte, povabila, kot se za trgatav spodobi oziroma je bilo v navadi nekoč, veliko beračev od kronanih glav do navadnih smrtnikov.

Uvodne besede v začetek turistične prireditve Pod klopotcem je tudi tokrat podala Darinka Čobec, moderatorica prireditve, sledil je nagovor gospodarja, župana Žmavca, za njim pa še viničarja Breznika in Francija Zorka, predsednika Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak. V kulturnem programu, brez katerega takšen dogodek pač ne gre, so sodelovali učenci Osnovne šole Cerkvenjak, mešani pevski zbor Kulturnega društva Cerkvenjak in glasbenika Dua Stanka Ilijaša, ki sta na trgatavi v Cerkvenjaku nepogrešljiva in poskrbita za veselo razpoloženje še po uradnem delu.

Kot že običajno so ob tej priložnosti zaslužnim podelili protokolarno Johanezovo vino, ki so ga prejeli dr. Jurij Kunaver iz Ljubljane, Miha Lukač, zdravnik v Cerkvenjaku, Ivan Lorenčič iz Cerkvenjaka, Aleš Bežjak, predsednik PGD Cerkvenjak, Tjaša Simonič, 6. cerkvenjaška vinska kraljica, Društvo za razvoj kulture Vincar in Kmetija Plohl iz Andrecev.

Po trgatavi je sledila pogostitev ob občinskih stojnicah, ki so jo pripravili člani Društva kmečkih deklet in žena Cerkvenjak in člani Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak.

Pozornosti gospodarja so tudi tokrat bile deležne vinske kraljice.

Prejemniki protokolarnega Johanezovega vina

Lep je bil pogled na zbrane in jesensko idilo.

Med gosti na trgatavi je bila tudi Marika Kardinar, nekdanja svetovna prvakinja v kegljanju.

Gosodar Žmavc in viničar Breznik sta s ponosom pokazala grozd, ki je tehtal 850 g, sicer jih je bilo 61.

Grozne jagode so popoldan razpepljali in še preden jih bodo stisnili, bodo zmlate čakale v nekajdnevni »paci«.

Franc
Bratkovič